

**LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS 2010**

LAPIN ELY-KESKUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2010

1	JOHDON KATSAUS	4
2	TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	6
2.1	Alueellisen kilpailukyvn ja väestön hyvinvoinnin edistäminen	7
2.1.1.	Taloudellisen tilanteen edellyttämät elvytystoimet	7
2.1.2.	Yritystoiminnan uudistaminen	9
2.1.3.	Aluerakenteen kehittäminen ja liikennejärjestelmän toimivuus	11
2.1.4.	Maaseudun elinvoimaisuus ja elinkeinot	13
2.1.5.	Osaaminen, koulutus ja kulttuuri	16
2.1.6.	Väestön ikääntyminen ja työvoimapolitiikka	18
2.1.7	Maahanmuutto ja kotouttaminen	20
2.2	Ilmastonmuutoksen hillintä ja kestävä kehityksen edistäminen	20
2.2.1.	Kestävä yhdyskuntakehitys ja hyvä elinympäristö	20
2.2.2.	Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen	21
2.2.3.	Ympäristönsuojelu ja ekotehokkuus	22
2.2.4	Luonnonsuojelu	23
2.2.5.	Vesivarojen käyttö ja hoito	23
2.3	ELY-keskuksen erikoistuminen	24
2.4	TE-toimistojen ja työvoiman palvelukeskusten toiminta	25
3	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	26
3.1	Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus	26
3.2	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	27
3.3	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	32
4	TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	34
4.1	Palvelukyky ja suoritteiden laatu	34
4.2	ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu	34
4.2.1	TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu	35
5	HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	36
5.1	ELY-keskuksen (pl. te-toimistot) henkilöstön määrä ja rakenne.	37
5.1.1	Henkilöstön määrä	37
5.1.2	Henkilöstön määrä ja rakenne (vakinaiset, sukupuoli,)	37
5.1.3	ELY-keskuksen ikäjakauma	38
5.1.4	ELY-keskuksen koulutusaste/koulutustasoindeksi	39
5.1.5	ELY-keskuksen työajan käyttö ja työvoimakustannukset	39
5.1.6	ELY-keskuksen (pl. te-toimistot) henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen	40
5.1.6.1	ELY-keskuksen henkilöstön VMBaron indeksit	40
5.1.6.1.1	ELY-keskuksen lähtövaihtuvuus	41
5.1.6.1.2	ELY-keskuksen sairauspoissaolot	41
5.1.6.2	ELY-keskuksen henkilöstöinvestoinnit	41
5.2	TE-toimistojen henkilöstö	42
5.2.1	TE-toimistojen henkilöstön määrä ja rakenne	42

5.2.1.1	TE-toimistojen henkilöstön määrä	42
5.2.1.2	TE-toimistojen henkilöstön rakenne	42
5.2.1.3	TE-toimistojen ikäjakauma	43
5.2.1.4	TE-toimistojen koulutusaste/koulutustasoindeksi	44
5.2.1.5	TE-toimistojen työajan käyttö ja työvoimakustannukset	44
5.2.2	TE-toimistojen henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen	45
5.2.2.1	TE-toimistojen henkilöstön VMBaron indeksit (1-5)	45
5.2.2.2	TE-toimistojen lähtövaihtuvuus	45
5.2.2.3	TE-toimistojen sairauspoissaolot	46
5.2.2.4	TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit	46
6	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	46
6.1	Talousarvion toteutuminen	46
6.2	Tuotto- ja kululaskelma	48
7	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	49
8	YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	53
9	ALLEKIRJOITUKSET	54
LIITE 1	ALUEELLISEEN KILPAILUKYKYYN JA VÄESTÖN HYVINVOINNIN EDISTÄMISEEN LIITTYVÄT TOIMINNALLISET TULOSTAVOITTEET	54
LIITE 2	ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄÄN JA KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMISEEN LIITTYVÄT TOIMINNALLISET TULOSTAVOITTEET	54
LIITE 3	TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	54
LIITE 4	TUOTTO- JA KULULASKELMA	54

1 JOHDON KATSAUS

ELY-keskusten perustehtävänä on edistää alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

ELY-keskusten visio rakentuu seuraavista elementeistä:

- ELY -keskus edistää hyvän elinympäristön ja yhdyskunta-rakenteen kehittymistä sekä tukee kansalaisten hyvinvointia ja elinkeino-elämän kilpailukykyä alueellaan. Toiminnassa sovitaan yhteen valtion ja maakuntien strategiset tarpeet.
- ELY -keskus on luotettava ja aloitteellinen valtion alueellinen kehittämis- ja palvelukeskus, jota johdetaan ja kehitetään asiakaskeskeisesti koko viraston osaamista hyödyntäen.
- Käytettävissä olevat resurssi kohdennetaan tehokkaasti asiakastarpeeseen vastaamiseksi. Palveluiden laatu, yhdenmukaisuus ja helppo saavutettavuus turvataan ja ne tuotetaan tehokkaasti ja toisiaan tukevin kokonaisuuksina.
- ELY -keskus on näköalapaikka muuttuvaan maailmaan. ELY -keskus on monipuolinen ja yhteistyötaiteinen työyhteisö, jossa tehtävät ovat haasteellisia ja kiinnostavia. Henkilöstö osallistuu omalla työllään ympäröivän yhteiskunnan kehittämiseen

ELY-keskusten yhteiset arvot ovat asiakaslähtöisyys, osaaminen, yhteistyö ja avoimuus.

Lapin ELYn ensimmäinen toimintavuosi on saatu päätökseen ja käynnistymisvaiheen toiminta on onnistunut yhteistyöllä kohtuullisen hyvin. Erityisen haasteellisessa tilanteessa on ollut yhteinen hallinto laajentuneessa tehtäväkentässään. Lapin ELYn ensi vaiheen toiminnassa positiivisena on koettu horisontaalinen yhteistyö vastuualueiden kesken. Myös pohjoisten ELY-keskusten (LAP, KAI, POP) verkostoyhteistyö on saatu aluilleen.

Lapin ELYn kokonaistoimivuuden ja yhtenäisen toimintakulttuurin vahvistamiseksi sekä synergia- ja yhteistyökäytäntöjen kehittämiseksi tulevana vuosina tarvitaan tukea ja kehittämishankkeita. Keskeinen havainto on, että aluehallinnon rakenteelliseen uudistamiseen tarvitaan pitkäjänteisyyttä ja tuloksia syntyy vain avoimella yhteistyöllä. Lapin ELY onkin käynnistänyt ELY- johtamisen muutoshjelman pohjalta kehittämistoimenpiteitä mm. johtoryhmätyöskentelyyn ja esimieskokouksiin.

Lapin ELYn henkilövoimavara- ja määrärahatilanne on uudistuneen hallinnon jälkeen ollut tiukka. Erityisen haasteellinen tilanne tulee olemaan neljä seuraavaa vuotta toimintamenomäärärahojen riittävyyden osalta. Määrärahatilanne edellyttää erittäin tiukkaa talouskuria ja rakenteellisia uudistuksia. Tasapainoisen henkilöstökehityksen turvaamiseksi ja riittävien voimavarojen varmistamiseksi ELYjä ohjaavien tahojen on tarpeen kiinnittää asiaan erityistä huomiota. Rekrytoinneissa on ensisijaisesti käytetty sisäistä haku.

Lapin ELY-keskus on osallistunut strategiatyöhön ja maakunnalliseen ohjelmatyöhön poik-kihallinnollisena yhteistyönä. ELYn strategiatyö on organisoitu siten, että vastuualueiden ja maakunnallisten toimijoiden vuoropuhelun kautta keskuksen painopisteet, keskeiset toimintalinjat ja yhteiset tavoitteet tulevat yhteen sovitettua maakunnalliseen ohjelmatyöhön.

ELY-keskusten tietojärjestelmien ja -verkkojen yhdenmukaistaminen ei ole edennyt toivotulla tavalla. Yhteiseen tietoverkkoon siirtyminen on suunniteltu tapahtuvaksi vuoden 2011 aikana. Toi-

miminen eri verkoissa ja yhteisen asianhallinnan järjestelmän puuttuminen on haitannut merkittävästi yhteisien hallinnollisten tehtävien hoitamista, esimerkiksi asiakirjahallinnossa, jossa on jouduttu toimimaan kolmessa eri verkossa ja neljässä eri järjestelmässä. Sähköisten palvelujen ja asianhallinnan kehittämiseen on asetettu valtakunnallinen työryhmä, jonka tavoitteena on rakentaa ELY:ille ja AVI:ille sekä TE-toimistoille yhteinen sähköisten palvelujen ja asianhallinnan kokonaisuus sekä integraatiot näiden välillä.

Lapin toimintaympäristön tilanne muuttui vuoden aikana. Vuoden alussa talous oli taantumassa; vuoden mittaan elinkeinoelämän tilanne vahvistui ja työttömyys aleni. Työttömyyden kasvu pysähtyi Lapissa maaliskuussa ja huhtikuusta lähtien työttömiä oli vähemmän kuin vastaavaan aikaan edellisellä vuonna. Työttömyyden aleneminen voimistui syksyllä ja se oli nopeampaa kuin koko maassa.

Elinkeinoelämän näkymien arvioidaan Lapissa jatkuvan tulevina vuosina hyvinä, mitä vauhdittavat kaivos- ja metalliteollisuuden sekä matkailun myönteinen kehittyminen. Myös Pohjois-Ruotsin hyvät kehitysnäkymät ja laajeneva kaivosteollisuus kerrannaisvaikutuksineen heijastuvat myönteisesti Lapin elinkeinoelämään ja yritystoimintaan. Työvoiman kysyntä on vilkastunut ja työttömyys laskee. Osaavan työvoiman saatavuus on vaikeutumassa monilla aloilla jo vuoden 2011 aikana.

Vuonna 2010 ELYn toimepiteet painottuivat taantumien vaikutusten lieventämiseen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistamiseen. Yritystoiminnan edistämiseen oli käytettävissä laaja toimenpidevalikoima: palveluita, tuotteita ja rahoitusta myönnettiin erityisen paljon. Lapin ELY kehitti myös omia tuotteita yritysten tarpeisiin, esim. tervehdyttämispalvelu. Yritysten kasvuun ja innovatiivisuuden vahvistamiseen panostettiin erityisesti.

Vahvistavana painopisteenä oli työvoima- ja yrityspalveluiden yhdistäminen. Vuoden 2010 aikana haastateltiin kaikki Lapin yritykset KOTTI-toimintamalliin perustuen. Tuloksia on hyödynnetty sekä yrityskohtaisesti että palveluiden markkinoinnin ja kehittämisen kautta. TE-toimistojen palvelumallit uudistettiin vuoden 2010 lopussa.

Maaseutuelinkeinoja sekä maaseudun yrittäjyyttä on tuettu sekä investoinnein että kehittämishankkeiden avulla. Luonnontuotealan hanke LAPPI LUO valittiin Maaseutuverkostojen järjestämässä parhaat käytännöt kilpailussa finaaliin. Bioenergiահankkeita on myös edistetty strategian mukaisesti.

Lapin joukkoliikenteen runkoverkko -suunnitelma on valmistunut. Joukkoliikenteen palvelutaso ja kuntien sisäisen liikenteen palvelutasotavoitteet määritetään kuntien kanssa runkoverkkoraportin pohjalta.

Taajamien sisäisen liikkumisen toimivuutta ja turvallisuutta parannetaan sekä liikennejärjestelmätason että hanketason suunnittelulla. Koko maakunnan kattavan liikennejärjestelmän Lapin liikenne 2030 ja Rovaniemen seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinta on käynnissä. Tornion sisäistä liikkumista ohjaava suunnitelma valmistui vuonna 2010. Suurimmissa matkailukeskuksissa on meneillään hankkeita keskusta-alueiden rakentamiseksi jalankulkualueiksi tai jalankulun ehtoilla suunnitelluiksi kaduiksi.

Liikennejärjestelmäsuunnittelu liittyy useimmiten samanaikaisesti tehtävään maankäytön suunnitteluun. Yhtäaikaisella suunnittelulla voidaan sijoittaa maankäyttö siten, että liikkumisen tarve on mahdollisimman pieni ja liikkuminen jalan tai pyörällä on helppoa ja turvallista.

Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueen toiminnallinen painopiste vuonna 2010 on ollut matkailukeskusten, kaupunkien ja kuntakeskusten rakennettujen ympäristöjen hoidossa, vesihuollon ja tulvasuojelun tukemisessa, rakennettujen vesistöjen käytön edistämisessä sekä kulttuurin, vapaa-ajan palveluiden ja asumisen viihtyisyyden parantamisessa sekä luontomatkailun edistämisessä.

Vuoden 2010 aikana ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät lisääntyivät Lapin nopean talouskehityksen ja suurhankkeiden kohdistumisen vuoksi edelleen. Merkittävien kaihankkeiden lisäksi myös tuulivoimahankkeet ovat lisääntyneet. Vireillä olevia YVA-menettelyitä oli yhteensä 11 kpl, joista kolmeen liittyi kansainvälinen kuuleminen. Harkinnanvaraisia YVA-päätöksiä tehtiin 7 kpl. Vähäisistä resursseista huolimatta hankkeiden arviointiprosessit pystyttiin hoitamaan laadukkaasti ja säädettyjä aikatauluja noudattaen. Vuoden 2011 osalta kehitys YVA-hankkeiden määrän osalta näyttää hieman kasvavan, joten näiden tehtävien hoitamiseen riittävien voimavarojen varmistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Vuonna 2010 Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen rahoitus oli 129 093 748 euroa, joista käytettiin 89,4 %. Näistä toimintamäärärahojen osuus oli 24 222 395 euroa ja toteutunut käyttö 90,7%.

Kokonaistyytyväisyysindeksi VM-barossa 3,21 oli hiukan parempi kuin ELYissä keskimäärin (3,17). Tavoitteeksi oli asetettu 3,3, josta jäätin jonkin verran.

ELYjen henkilöstö- ja taloushallinnon tehtäviä hoidetaan yhteistyössä Valtion henkilöstö- ja taloushallinnon palvelukeskuksen kanssa. Lapin ELY-keskuksen henkilöstö- ja taloushallintoryhmä jatkavat yhteistyötä Palkeiden kanssa toiminnan sujuvuuden ja oikeellisuuden varmistamiseksi.

2 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Lapin ELY-keskukselle vahvistetut strategiset tulostavoitteet ja niiden toteutuminen on esitetty seuraavassa taulukossa:

Painopiste A

Alueelliseen kilpailukykyyn ja väestön hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät toiminnalliset tulostavoitteet

	Tavoite	Toteuma
Uusien yritysten määrä	200	288
Vaikeasti työllistyvien määrä	5 500	5 738
Rekrytointiongelmia kokeneiden työpaikkojen määrä, enintään %	27 %	30 %
Virta yli 3 kk:n työttömyyteen, %	33 %	23,2 %
Kansainvälisen t&k&i-rahoituksen hyödyntäminen	10	6

Painopiste B**Ilmastonmuutoksen hillintään ja kestävä kehityksen edistämiseen liittyvät toiminnalliset tulostavoitteet**

	Tavoite	Toteuma
Teollisuuden yhdyskuntien fosforikuormitus vesistöihin enintään, tonnia/vuosi	28	27
Teollisuuden ja yhdyskuntien typpekuormitus vesistöihin enintään, tonnia/vuosi	1 000	997
Maatalouden fosforitase enintään	10	3,8
Maatalouden typpitase enintään	57	43
Kaatopaikalle loppusijoitettava yhdyskuntajäte enintään, tonnia/vuosi	63 000	67000
Luonnonsuojelulain mukaan perustetut ja suojeluun varatut valtion alueet, hehtaaria	1 430 984	1 460 415
Luontotyyppien ja erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen rajaamispäätökset	448	6800
Elintarviketeollisuuteen ja laatuun liittyvien valvontasuunnitelmien toteutamisaste, %	90 %	

Tulostavoitteiden toteutumista on kuvattu painopistealueiden teksteissä.

2.1 Alueellisen kilpailukyvyyn ja väestön hyvinvoinnin edistäminen**2.1.1. Taloudellisen tilanteen edellyttämät elvytystoimet****Julkiset investoinnit aluerakenteen kehittämiseksi**

Vallitseva taloudellinen tilanne on edellyttänyt nopeaa reagointia äkillisiin rakennemuutoksiin räätälöidyin ja alueille kohdennetuin erityistoimenpitein, alueiden omaa toimintaa tukien ja kehittäen. Julkisia investointeja aluerakenteen kehittämiseksi tehtiin myös vuonna 2010; keskeisinä hankkeina oli eritoten matkailun ja kaivostoiminnan toimintaedellytyksiä parantavat hankkeet. Tavoitteena on ollut parantaa yritysten kilpailukykyä kehittämällä toimintaympäristöä sekä vahvistamalla yritysten liiketoimintaosaamista ja henkilöstön osaamista. Toimintaympäristöä parantavat investoinnit toteutettiin myös välittömästi työllisyyttä parantavina hankkeina.

Matkailukeskusten palveluvarustusta ja infrastruktuurirakennetta on vahvistettu tukemalla energiatehokkaita ja bioenergian käyttöä edistäviä ratkaisuja, liikenteellistä saavutettavuutta ja matkailukeskusten kehittymistä edistäviä logistisia ratkaisuja, ICT/laajakaista –hankkeiden toteuttamista ja rakennetun ympäristön viihtyisyyden parantamista. Matkailukeskusten infrastruktuurin parantamishankkeita toteutettiin esimerkiksi rakentamalla kaavateitä Suomulla sekä kevyen liikenteen väyliä mm. Oloksella, Äkäslompolossa ja Levillä, missä peruskorjattiin myös Levin tunturitie.

Kaivoshankkeiden käynnistymistä on edistetty tukemalla liikenne-infrastruktuuri- ja väylähankkeiden toteutumista: esimerkiksi Kemin kaupungille on rahoitettu Ajoksen pohjoisen malmiraiteen rakentamista, Pellon kunnassa kehitettiin teollisuusaluetta, ja tiesuunnitelmia laadittiin osalle Martti-Sokli -yhteysväliä sekä Äkäsjokisuu-Ruotsin raja -välille. Suurikuusikon kaivoksen työmatkali-

kennettä helpottava tieyhteys Hanhimaasta Kiistalaan on valmistunut, samoin kuin Kevitsan kairoksen tieyhteys Sodankylässä.

Työllisyysperusteisia investointiavustuksia suunnattiin Rovaniemen ja Kemi-Tornion teollisuusalueiden kehittämiseen, jotta pk-yrityksille olisi tarjolla tontteja ja toimitiloja. Tämä on osa varautumista Lapin teollisuuden suurinvestointeihin (jaloterästuotannon laajentaminen, mahdollinen ydinvoimala, kaivoshankkeet). Rovaniemellä hankkeisiin kuului Isoaavan teollisuusalueen perusinfrastruktuurin rakentaminen, Kemissä liiketoiminta -alue Coronan perusinfrastruktuurin rakentaminen ja Torniossa Kromilaakson teollisuusalueen perusinfrastruktuurin kehittäminen.

Vuonna 2010 Lapin ELY-keskuksella on ollut käynnissä julkisin elvytystoimin 7 ympäristö- ja vesivarojen käytön investointihanketta. Kohteet ovat käynnistyneet EU:n rakennerahaston, Itä-Lapin äkillisen rakennemuutosvarauksen ja valtion ns. elvytyspaketin määrärahoilla.

Olemassa olevan yritystoiminnan jatkuvuuden turvaaminen

Olemassa olevien yritysten toiminnan jatkuvuutta pyritään turvaamaan vahvistamalla kilpailukykyä liiketoimintaosaamisen kehittämisen kautta. ELY-keskus pyrkii omalta osaltaan turvaamaan, että ammattitaitoinen asiantuntijaverkosto on paikallisesti helposti saavutettavissa. Näin kannustetaan yrityksiä liiketoimintaosaamisen kehittämisen lisäksi myös ennakointi- ja kehittämistoimintaan. Lappilaisten yritysten kilpailukykyä tulee edelleen vahvistaa myös tuottavuutta nostamalla ja kansainvälistä verkostoitumista edistämällä.

Lapin ELY-keskus myönsi yritysrahoitusta yhteensä yli 20 milj. € vuonna 2010. Tästä yritysten kehittämisyhteistyön osuus oli 15,2 milj. €. Edellisvuoteen verrattuna yritysrahoituksessa oli kasvua jopa 50 %. Samoin kuin vuonna 2009, myös vuonna 2010 yritysten kehittämisyhteistyöstä myönnettiin korotetuina prosenteina ja muutenkin myöntökriteerejä lievennettiin, jotta työllisyyttä lisääviä investointeja saatiin käyntiin.

Hankkeilla on tuettu vahvasti matkailua ja kaivosteollisuuteen liittyvää konepaja- ja rakennustarviketeollisuutta: toimialoista eniten tukea myönnettiin matkailun majoitustoimintaan (2,4 milj. €), metallituotteiden valmistukseen (1,6 milj. €) ja sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistukseen (1,6 milj. €). Matkailukeskusten kärki-investointina oli Pyhätunturi Oy:n rinnealueiden kehittämishanke (1,7 milj. €). Toimintaympäristötuella on tuettu lappilaisten yritysten verkostoitumista (Digipolis Oy, 540 000 €), jotta lappilaiset yritykset voisivat paremmin tuottaa palveluita ja päästä mukaan Pohjoiskalotin suurhankkeisiin.

Lapin ELY-keskuksen ESR-rahoitteinen yrittäjyysshankekokonaisuus (oman tuotannon hanke) on keskeisessä asemassa yritysten kilpailukykyyn parantamisen ja toiminnan jatkuvuuden turvaamisen tavoitteiden saavuttamisessa Lapin alueella. Yrittäjyysshankkeen kautta lanseerattiin v. 2009 yritysten muutostilanteisiin suunnattu terveyttämispalvelu, joka täydentää yrittäjyysshankkeen hallinnoimien tuotteistettujen asiantuntijapalvelujen palveluvalikoimaa. Terveyttämispalvelulla on vahvistettu vaikeassa tilanteessa olevien yritysten kannattavan liiketoiminnan edellytyksiä, parannettu yritysten tuottavuutta sekä tuettu yrityksiä selviytymään hallitusti taantumavaiheen yli. Terveyttämispalvelussa tehtiin vuoden 2010 aikana 31 ns. peruspäiväpäätöstä sekä 8 lisäpäiväpäätöstä.

Yrittäjyysshankkeen kautta kehitettiin noin 180 yrityksen toimintaa tuotteistettujen asiantuntijapalveluiden avulla. Liikkeenjohdon pitkäkestoisia koulutusohjelmia oli meneillään peräti 10, joihin osallistui yhteensä 95 yritystä. Lisäksi järjestettiin useita lyhytkestoisia koulutuksia yrityksille. Hankkeessa toteutettiin myös naisten toimitusjohtajakoulu sekä yrittäjyysilmaston parantamiseen liittyviä paikallisia tilaisuuksia.

Yritysten kanssa yhdessä järjestettäviä yhteishankintakoulutuksia toteutettiin yhteensä 29 yrityksen kanssa.

2.1.2.Yritystoiminnan uudistaminen

Uusien yritysten syntymisen edistäminen

Taantuma ei syventynyt vuonna 2010 kuten ennakoitiin. Yritysten palveluiden ja tuotteiden kysynnän lisääntyminen ja työllisyystilanteen parantuminen rohkaisivat uusien yritysten perustamiseen. Uusien yritysten määrän tavoite vuodelle 2010 oli 200 kpl ja toteutuma 288 kpl, eli tavoite ylitettiin selvästi. ELY-keskus antoi lisäksi 10 myönteistä oleskelulupalausuntoa yrittäjyyden perusteella.

Yrittäjyysuhanke toteutettiin yhteensä 20 yrittäjyyden edistämisen teemapäivää eri puolilla Lappia.

Uusien yritysten syntymistä on edistetty myös teettämällä selvityksiä uusien liikeideoiden pohjaksi ja valmistelemalla haastavia t&k&i-hankkeita. Valmistelurahahakemuksia saapui 28 kpl ja myönteisiä päätöksiä tehtiin 19 kpl yhteensä 244 820 € edestä. Valmistelurahahankkeiden todellinen käsittelyaika oli 28 päivää (valtakunnallinen ka 29 pv, tavoite 30 pv). Hankkeiden hylkyprosentti oli 32 %. Hylätyissä hankkeissa kokonaisrahoitus ei ollut varmistunut tai niissä ei ollut kyse t&k&i-hankkeen valmistelusta.

Lapissa ei ole ollut vuonna 2010 käynnissä Tuoteväylä-toimintaa uusien liikeideoiden arvioimiseen. Vuoden 2010 aikana Lapissa päädyttiin ratkaisuun, jossa Tuoteväylä-toiminta ulotetaan koskemaan myös Lapin korkeakoulukonsernia (Lapin yliopisto, Rovaniemen ammattikorkeakoulu ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu). Innovaatioasiantuntijan rekrytointi käynnistettiin. Yrittäjyyden edistämisen palveluverkoston osaamista ja tehokkuutta on kehitetty kouluttamalla ELY-keskuksen ja Tekesin rahoitustuotteisiin ja ohjelmiin.

Kasvuyrittäjyyden edistäminen

Yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen tähtäviä t&k&i-hankkeita rahoitettiin 2,7 milj. eurolla yhteensä 12 kpl, joista viisi hanketta oli vaativaa kansainvälistä tasoa ja kuusi hanketta kansallista huipputasoa. Rahoitus lähes kaksinkertaistui edellisvuodesta. Tuotekehityshankkeita saapui 26 kpl 5,4 milj. euron edestä. Yritysten t&k&i-hankkeissa hyödynnettiin kansainvälisyyttä tukevia innovaatiopalveluita ja kv-osaamisen kautta oikeuksien ostoa. Kahdestatoista hankkeesta kaksi oli suuryritysten hankkeita. Tekesin strategian mukaisiin teemoihin merkittävimmät kohdistumiset olivat palveluliiketoimintaan, älykkäisiin järjestelmiin ja ympäristöihin sekä niukkaresurssiin ratkaisuihin. Tekesin strategian osaamisalueista suurimmiksi nousivat liiketoimintaosaaminen, palveluosaamisen ja materiaalit. Kahdessa yritysprojektissa oli mukana myös työorganisaatioiden kehittämisosio, joiden Tekesin rahoitus oli 223.580 €. Puolet yrityshankkeista kohdistui Tekesin ohjelmiin: Vapaa-ajan palvelut, Sapuska Kansainvälistä liiketoimintaa elintarvikkeista sekä tuotantokonseptit. Tekesin julkisen tutkimushankkeiden rahoitukseen osallistui vuonna 2010 Tekesin lisäksi 45 yritystä. Nämä yhteen laskien kasvun ja uusien innovatiivisten liiketoimintojen kehittämisen piirissä oli 76 yritystä.

Strategisen tulossopimuksen mittari kansainvälisen t&k&i-rahoituksen hyödyntäminen kertoo, kuinka aktiivisesti suomalaiset tahot (yritykset, tutkimuslaitokset, yliopistot jne.) ovat jättäneet tai osallistuneet yhteishakuihin EU 7: puiteohjelmaan. Lapin ELY:n tulostavoite oli 10 kpl. Toteutumatieto saadaan viiveellä puolivuositain komission tietojärjestelmästä. Toteutuma on myös kiinni ko-

mission avaamista hakusykleistä ja lopullisista päätöksistä, jonka jälkeen tiedot siirretään tietojärjestelmään. Lapin luku kuten myös kaikkien muidenkin ELY-keskusten luvut on alle tavoitteen, joka johtuu juuri syksyille 2010 ajoittuneista useista hauista, jotka saavat päätöksen vasta tämän vuoden keväällä.

Kansainvälistymispalvelujen painopisteenä oli vuonna 2010 Eurooppa ja Aasia. Kansainvälistymiskonsultointi, -valmennus ja kansainvälistymisen operatiivinen toiminta kohdistui 212 yritykseen eri puolilla Lappia. Tavoitteena ollut 190 yrityksen kontaktointi ylittyi reilusti. Kansainvälistymiseen ja uusien innovaatioiden, liiketoimintamahdollisuuksien ja verkostojen syntyyn tähtääviä tilaisuuksia järjestettiin 16 kappaletta, kun tavoite oli 15. Kaikkiaan tilaisuuksia ml. hanke- ja tilityskoulutuksia järjestettiin 24 kpl, joihin osallistui 64 yrityksen, 39 tutkimusorganisaation sekä 95 välittäjäorganisaation, rahoittajan tms. edustajaa.

Yli vuoden kestänyt Go Global-kansainvälistymisvalmennus 13 kasvuyrityksen kanssa toteutettiin toukokuuhun 2010 mennessä. Uusi laaja Lappi Grow Now- valmennus käynnistettiin marraskuussa yhdessä Finpron, Rovaniemen Kehitys Oy:n sekä 16 eri toimialoilta olevan yrityksen kanssa.

Lapin ELY-keskus on osa Enterprise Europe Network-yritystukiverkostoa, joka toimii lähes 50 maassa ja käsittää yli 3000 asiantuntijaa. Kohdennetuille asiakasryhmille on viestitty verkoston palveluista kansainvälistymiseen ja EU:n sisämarkkinoihin liittyvissä asioissa, mm. viestimällä yritys-kontaktitapahtumista ja kumppanihauista kaupalliseen tai teknologiayhteistyöhön. Samoin TEM:n vienninedistämismatkoista on välitetty tietoa yrityksille ja lappilaiset yritykset ovatkin hyvin osallistuneet vienninedistämismatkoille.

Vientiverkostotoimintaa jatkettiin neljän yritysryhmän kanssa joko vientirenkaita toteuttaen tai uusia renkaita aktivoiden, mm. turva- kaivos- ja matkailualalla. Verkostohankkeissa on ollut mukana yhteensä 21 yritystä. Asiakkaita neuvottiin ja aktivoitiin kansainvälistymiseen ja EU:n tutkimuksen ja kehittämisen rahoitusohjelmiin liittyen yhdessä Tekesin kanssa vuoden 2010 aikana 16 infotilaisuudessa.

Osaamiskeskittymät

Lapin ELY-keskus on osallistunut Lapin osaamiskeskittymien kehittämiseen, osallistumalla Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskuksen johtoryhmätyöhön, Lapin matkailun – ja koulutusinstituutin sekä kulttuuri-instituutin kehittämiseen.

Alueellisen innovaatiostrategian mukaisten klustereiden kasvua on edistetty aktivoimalla toimijoita ja haastamalla heitä strategisesti merkittäviin hankkeisiin.

Lapin ELY:n johdolla selvitettiin TEM:n toimeksiannosta yhteistyössä Tekelin Digipolis Oy:n, Sekesin Rovaniemen kehitys Oy:n ja Osaamiskeskus ohjelman Lapin Elämysteollisuuden Osaamiskeskuksen kanssa palvelutarjoamaa aloittaville ja kansainvälistymällä kasvaville yrityksille.

Julkisten asiantuntijapalveluiden saatavuuteen liittyen Kemi-Tornio –alueella on vahvistettu alueellista yrityspalvelua (Kemi Tornio Business Growth- hanke). Alueella on pyritty edistämään pk-yritysverkoston yhteistyötä, jotta yritykset voivat paremmin tarjota palveluita Pohjois-Suomen ja koko Pohjoiskalotin suurhankkeisiin. Vuonna 2010 aloitettiin sosiaalisen median hanke ”Partner-book”, joka otetaan käyttöön vuoden 2011 aikana.

2.1.3. Aluerakenteen kehittäminen ja liikennejärjestelmän toimivuus

Lapin saavutettavuus ja keskusten välisten yhteyksien hyvä taso turvataan

Lentoyhteydet ovat parantuneet hiukan uusien reittien ja toimijoiden mukaantulon myötä. Charterlennot ovat kärsineet hiukan lamasta. Lentoyhteydet kehittyvät kysynnän mukaan ja ennakointi tulevaisuuteen on sen vuoksi vaikeaa. Ivalon lentokenttäterminaalien laajennus on siirtynyt myöhempään.

Työmatkaliikenteeseen soveltuvaa joukkoliikennettä on pääasiassa kaupunkiseuduilla ja liikenteen palvelutaso on kilpailukykyinen joillakin asuinalueilla. Kaupunkiseutujen suurimpana ongelmana on liikenteen vähäisyys iltaisin ja viikonloppuisin.

Maaseudun liikenne perustuu pääosin pitkiin, päätieverkkoa käyttäviin lento- ja junaliikenteen jatko-yhteyksiin sekä koululaiskuljetuksiin. Liityntäyhteydet ovat tällä hetkellä vielä hyvät, mutta vilkkaimpien sesonkien aikana ei kaikkii matkailuliikenteen tarpeisiin ole pystytty vastaamaan. Maaseudun asiointiyhteydet päätieverkon ulkopuolelta kuntakeskuksiin ovat kouluvuoden aikana kohtuulliset, mutta loma-aikoina palvelutaso laskee minimitasolle. Joidenkin sivukylien osalta palvelutaso on alhainen ympäri vuoden.

Lapin kunnille on lähetetty 15.9.2010 kirje kunnille myönnettävän valtionavun vähenemisestä 10-15 % määrärahojen niukkuudesta johtuen. Myös ostettavien vuorojen määrää joudutaan vähentämään saman verran kahden seuraavan vuoden aikana. Vähentämistoimenpiteistä seuraa seutu- ja kaupunkilippujen asiakashintojen nousu ja joukkoliikenteen houkuttavuuden aleneminen. Kunnat joutuvat korvaamaan ostoliikenteen lakkautukset huomattavasti kalliimmilla erilliskuljetuksilla. Joukkoliikenteen laadun ja palvelutason säilyttäminen on vähenevien resurssien vuoksi haasteellista.

Lapin joukkoliikenteen runkoverkko -suunnitelma on valmistunut. Joukkoliikenteen palvelutaso ja kuntien sisäisen liikenteen palvelutasotavoitteet määritetään kuntien kanssa runkoverkkoraportin pohjalta.

Matkailukeskuksiin johtavilla pääteillä on hoitotoimenpiteiden ennakointia tehostettu hiihtosesonkien ja juhlapyhien aikana. Keskusten läheisyydessä olevalla alemmalla tieverkolla on talvihoitoluokka nostettu sesongin ajaksi.

Rovaniemi-Kemijärvi radan sähköistyksen rahoitus on varmistunut vuoden 2011 budjettiin. Kolarin radan perusparantamista on jatkettu matkailun ja puukuljetusten tarpeisiin. Parantamistyö valmistuu syksyllä 2011.

Lapin liiton johdolla on tekeillä Lappi-Murmansk liikennejärjestelmäsuunnitelma, jossa on keskeisellä sijalla Lapin ja Murmanskin alueen välisten tieyhteyksien kehittäminen. Työ johtanee myöhemmin konkreettisiin kehittämistoimenpiteisiin.

Toimivat laajakaistayhteydet

Lapin laajakaistahankkeen tavoitteena on rakentaa vuoteen 2015 mennessä 100 Mbit/s kaksisuuntainen yhteys haja-asutusalueelle. Kaikki Lapin kunnat ovat mukana ko. hankeohjelmassa ja hankkeen laskennallinen kustannus on yli 80 milj.€. Rakennusohjelma on vaiheistettu vuosille 2010-

2015. Lapille on ko. toimintaan osoitettu valtion varoja 16,947 milj. €. Kuntien rahoitus on hankkeissa joko 8 % (16 kuntaa) , 33 % (Tornio ja Kemina) tai 22 % (Rovaniemi ja Simo) ja operaattoreiden osuus 34 %. Rovaniemi ja Simo hakevat tuen maaseuturahaston tähän tarkoitukseen osoittamasta erillismäärärahasta. Lapin osalta laajakaistarakentamisen hankehaut ovat tuottaneet laihan tuloksen: tarjouksia ovat tähän mennessä saaneet vain Utsjoki, Simo ja Salla. Laajakaistahankkeen tavoitteet uhkaavat jäädä toteutumatta ja tämän takia Lappi on lähtemässä mukaan maaseuturahastosta haettavaan alueiden väliseen aktivointihankkeeseen *Sadan megan maakunnat*, jonka tarkoituksena on tiedottaa ja aktivoita laajakaista-asioista niin, että suunnitellut hankkeet toteutuvat ja myös alueille, joille ei ole löytynyt palveluntarjoajaa, löytyy toteuttamisen malleja. Maaseuturahastosta on mahdollista rahoittaa myös ns. kyläyhteisöjen omistamien verkko-osuuskuntien hankkeita, mutta tällä ohjelmakaudella niitä ei ole vielä rahoitettu, koska on odotettu, mitä tapahtuu kunnissa tarjouspyyntökilpailuiden perusteella. Rahoitusta voidaan jatkossa käyttää harkinnanvaraisesti täydentämään Laajakaista kaikille 2015 -hanketta.

Parannetaan taajamien sisäisen liikkumisen toimivuutta ja turvallisuutta

Taajamien sisäisen liikkumisen toimivuutta ja turvallisuutta parannetaan sekä liikennejärjestelmätason että hanketason suunnittelulla. Koko maakunnan kattavan liikennejärjestelmän Lapin liikenne 2030 ja Rovaniemen seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinta on käynnissä. Tornion sisäistä liikkumista ohjaava suunnitelma valmistui vuonna 2010. Suurimmissa matkailukeskuksissa on meneillään hankkeita keskusta-alueiden rakentamiseksi jalankulkualueiksi tai jalankulun ehdoilla suunnitelluiksi kaduiksi.

Liikennejärjestelmäsuunnittelu liittyy useimmiten samanaikaisesti tehtävään maankäytön suunnitteluun. Yhtäaikaista suunnittelulla voidaan sijoittaa maankäyttö siten, että liikkumisen tarve on mahdollisimman pieni ja liikkuminen jalan tai pyörällä on helppoa ja turvallista.

Kittilän keskustan (kantatie 79) ja Sodankylän keskustan (valtatiet 4 ja 5) yleissuunnitelmat ovat valmistuneet, mutta suunnitelmien hallinnollinen prosessi on vielä kesken johtuen kuntien kaavoitustyön keskeneräisyydestä. Yleissuunnitelma valtatielle 4 välillä Viantiejoki-Maksniemi sai lainvoiman tammikuussa 2010.

Kevyen liikenteen väyliä on valmistunut Muoniossa Olokselle, Kolarissa Äkäslompoloon, Kittilässä Leville ja kirkonkylään, ja Sodankylään keskustasta Sattaseen, yhteensä 16,4 km. Maanteiden alikulkukäytäviä valmistui eläinpuiston kohdalle Ranualla ja Enontekiölle lentokentän ja Hetan välille. Uusia kevyen liikenteen väyliä on suunniteltu Leville (Sirkka-Akanrova), Sallaan (Sallatunturi-Poropuisto), Enontekiölle (Palojoensuu) ja Ylitorniolle (Taroniemi-Aavasaksa).

Nykyisen tieverkon käytettävyyttä parannetaan mm. leventämällä maanteitä siellä, missä sillä tavalla saadaan merkittävästi parannetuksi liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta tai pyöräilyn olosuhteita. Tieverkon rakenteellisia puutteita korjataan tarpeellisilta osin päällysteiden uusimisen yhteydessä. Sorateiden liikennöintipuutteiden korjauksissa etusijalla ovat elinkeinoelämän kuljetuksille tärkeät yhteysvälit.

Varmistetaan maaseudun riittävät yhteydet keskuksiin

Lapin maantieverkkoa on hoidettu ja ylläpidetty valtakunnallisesti sovittujen toimintalinjojen mukaisesti. Tienpidon määrärahojen niukkuuden vuoksi alemman tieverkon kunto heikkeni ja huonokuntoisten siltojen määrä lisääntyi.

Kaivosten tieyhteyksistä valmistui Sodankylässä valtatieltä 4 Kevitsaan johtava tie yksityistienä syksyllä 2010. Yksitystie otetaan maantiekseksi, mikäli kaivosyhtiön ja valtion välisen sopimuksen ehdot toteutuvat. Kittilän Suurikuusikon kaivoksen työmatkaliikennettä palveleva uusi yhteys Kiistala-Hanhimaa valmistui syksyllä 2010. Martti-Sokli tieyhteyden tiesuunnitelma välillä Martti-Rovala on valmistunut. Tornio-Kolari-Ruotsin raja ratayhteyden suunnittelu malmikuljetusten tarpeisiin ja tiesuunnitelman laatiminen välillä Äkäsjoen-Ruotsin raja keskeytettiin kaivosyhtiön tehtyä syyskuussa 2010 päätöksen kuljettua Pajalan malmirikasteet Narvikin satamaan.

Kemin Ajoksen meriväylän syventämisen yleissuunnitelma valmistui vuoden 2010 lopussa. Suunnittelua jatketaan vuonna 2011 yleissuunnitelman tarkistamisella ja harkitaan YVA:n tarpeellisuutta.

Puukuljetusten turvaamiseksi on kunnostettu yhdessä metsäsektorin kanssa sovittuja painorajoitusaltoja puukuljetuksille tärkeitä tieosia ja uusittu siltoja puuhuollon turvaamiseen myönnetyn erillisrahoituksen turvin. Kemijärvelle mahdollisesti tulevan puuterminaalien aiheuttamista kantatien 82 parantamistarpeista on tehty toimenpideselvitys.

2.1.4. Maaseudun elinvoimaisuus ja elinkeinot

Alkutuotantotilojen jatkuvuuden turvaaminen ja tilojen kehittäminen

Alkutuotantotilojen jatkuvuutta turvattiin myöntämällä aloitustukea 9 nuorelle viljelijälle. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen aloitustukia myönnettiin 16 kpl. Aloitustukien määrä lisääntyi maataloudessa edelliseen vuoteen verrattuna, mutta on edelleen liian alhainen turvaamaan tilojen lukumäärän säilymistä nykyisellä tasolla. Sukupolvenvaihdosten määrä on käytännössä tätä suurempi, sillä aloitustuen kriteerien takia tukia ei voida myöntää kaikille hakijoille. Porotaloudessa sukupolvenvaihdosten määrä on ollut toistaiseksi hyvällä tasolla. Nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta päästiin lähelle tavoiteltua käsittelyaikaa (38 vrk), kun toteuma oli 41 vrk. Maatalouden investointeihin myönnettiin avustusta 1,44 milj. euroa ja lainaa 4 milj. euroa 22 eri hankkeeseen. Näistä puolet oli tuotantorakennusinvestointeja. Maatilatalouden investointien keskimääräinen käsittelyaika oli 72 vrk, joka oli hieman pidempi kuin edellisenä vuonna (v. 2009 60 vrk). Porotalouden ja luontaiselinkeinojen investointeja rahoitettiin 283 kpl: avustusten osuus oli 1,35 milj. euroa ja lainojen osuus 0,74 milj. euroa. Porotalouden investointitukihakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli Lapissa erinomaisen hyvä, vain 17 vrk.

Maataloudessa murros jatkuu edelleen: tilojen määrä vähenee ja samalla niiden koko kasvaa. Haasteena on löytää kannattavia monialayrittämisen muotoja tiloille, joilla ei ole laajentamishaluja, mutta hyvät resurssit ja kiinnostusta tilan kehittämiseen. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen LATU-hanke toteutti v. 2010 kaikille Lapissa maataloustukia hakeneille tiloille (1795 kpl) postikyselyn, joka antaa kattavasti tietoa maatalojen nykytilasta ja niiden tulevaisuudensuunnitelmista sekä kehittämisen esteistä ja mahdollisuuksista. Tuloksia päästään työstämään edelleen vuonna 2011 ja suuntaamaan kehittämistoimenpiteitä mm. juuri monialayrittämiseen.

Vuoden 2010 alussa Lapin ELY-keskukselle siirtyi toimivalta koskien paliskuntain yhdistyksen toiminnan tulosoajasta ja rahoitusta sekä valtakunnan rajalle rakennettavien poroesteaitojen rahoittamista.

Maaseudun yritystoiminnan edistäminen

Maaseudun pienyritystoiminnan merkitys tulee kasvamaan alkutuotantotilojen määrän supistuessa. On myös kansantaloudellisesti tarkoituksenmukaista käyttää hyvässä kunnossa olevia rakennuksia ja muuta perusinfraa yritystoimintaan. Maaseuturahastosta myönnettiin yritystukea elintarvikealan ensiasteen jalostusyrityksille (ns. annex-yrityksille) 467 967 euroa ja maaseudun mikroyrityksille 170 077 euroa. ELY-keskuksessa käsiteltyjen maaseudun yrityshankkeiden kokonaismäärä oli 48 kpl, mutta niistä suurin osa (36 kpl) rahoitettiin toimintaryhmien kiintiöstä. Yrityshankkeista merkittävä osa kohdentui tavoitteiden mukaisesti matkailuun. Maaseudulle suuntautuvalla yritysneuvonnalla oli merkittävä rooli hankkeiden käynnistymisessä, erityisesti aloittaville yrityksille. Maaseudun yritysneuvontahanke toimii tiiviissä yhteistyössä seutu-ypv-verkostossa.

Kehittämishankkeita rahoitettiin Lapin ELY-keskuksen kiintiöstä 25 kpl yhteensä 4,05 milj. eurolla ja neljän toimintaryhmän kiintiöstä 43 kpl yhteensä 2,32 milj. eurolla. Ohjelmakauden alussa suunnitellut luonnontuotealan työohjelman hankkeet ovat nyt lähes kaikki käynnissä, kun myös lemmikkieläinrehujen kehittämiseen tähtäävä Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymän hallinnoima *EHYT-hanke* sai päätöksen. Jatkossa odotetaan rahoitettavaksi yhä enenevässä määrin yrityshankkeita.

Maaseutumatkailuhankkeet painottuivat matkailua tukeviin reitistöhankeisiin, joita rahoitettiin kolme. Hankkeiden valinnassa painotettiin tehtävien toimenpiteiden hyötyä alueen maaseutumatkailuyrityksille. Jatkossa kiinnitetään yhä enemmän huomioita myös matkailualueiden palvelutarjontaan.

Elinkeinokalatalouteen liittyviä investointi- ja kehittämishankkeita rahoitettiin Euroopan kalatalousrahaston (EKTR) kautta 44 kpl, joihin myönnettiin yhteensä 523 376 euroa: Merikalastusta tukevia hankkeita rahoitettiin yhteensä noin 130 000 eurolla. Vesiviljelyä, sisävesikalastusta, kalanjalostusta ja kalan tukkukauppaa tuettiin noin 230 000 eurolla. Yleishyödyllisiin hankkeisiin sekä Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmän kautta rahoitettaviin hankkeisiin sidottiin noin 160 000 euroa.

Lapin ELY -keskus on aloittanut Askel Ounasjoelle II hankkeen toteutuksen EU:n rakennerahaston (EAKR) tuella. Maakunnallisen hankkeen kumppanina toimii RKTL ja osarahoittajina 6 kuusi Kemi- ja Ounasjokivarren kuntaa. Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa Isohaaran kalatie II sekä avata mahdollisuudet palauttaa vaelluskalat Kemi- ja Ounasjokeen. Hankkeeseen sisältyy nousuvaluksella olevien lohikalajien ylisiirto viiden voimalaitospadon yli Ounasjoelle. Isohaara II rakentamistyöt aloitetaan kuluvana vuonna ja kalaporras on käytössä kesällä 2011. Lohien ylisiirrot (yhteensä 1 000 yksilöä) aloitettiin kesällä 2010.

Kalateiden toiminnallinen suunnittelu Kemijoen pääuomassa sijaitsevien voimalaitospatojen (4 kpl) yhteyteen on aloitettu loppuvuodesta 2010. Hanke on suunniteltu toteuttavaksi kolmessa vuodessa.

Bioenergiatuotannon kehittäminen

Lapin bioenergiastrategian toteuttamista jatkettiin Sallassa toteutetulla Rovaniemen koulutuskuntayhtymän hallinnoimalla *Tunturikeskuksen bioenergian käyttö* -hankkeella sekä Lapin metsäkes-

kuksen hallinnoimilla *Lapin metsäkoulutus ja neuvonta* ja *Lapin metsistä uusiutuvaa energiaa 2010–2012* -hankkeilla. Nyt bioenergia-alan työohjelma on pääosin käynnissä ja jatkossa rahoitukseen odotetaan nimenomaan yrityshankkeita.

Kylien palveluiden turvaaminen ja kehittäminen

Kyliä kehittämisessä osallistuttiin aktiivisesti Lapin aluehallintoviraston vetämään ns. Lapin mallin kehittämiseen sisäisen turvallisuuden verkostoyhteistyössä; uudessa toimintamallissa tehdään sektorit ylittävää yhteistyötä viranomaisten ja muiden maaseudun toimijoiden kesken maaseudun arjen turvan lisäämiseksi. Osana ko. hankekokonaisuutta käynnistettiin mm. Rovaniemen kaupungin *Kyläpalvelut arjen turvana* -hanke sekä SPR Lapin piirin *Järjestöt kylässä* -hanke. Ko. hankkeen tavoitteena on kouluttaa Lapin maaseudulle 100 vapaaehtoista vastaamaan sellaiseen palvelutarpeeseen, jota viranomaiset eivät pysty resurssien niukkuuden vuoksi täyttämään. Suurin osa kylille kohdistuvista hankkeista rahoitettiin sovitun vastuujaon mukaisesti toimintaryhmien kautta; toimintaryhmät rahoittivat mm. 13 kylätalohanketta sekä kylien kansainvälistymiseen, perinteen keräämiseen ja kylien viihtyvyyden parantamiseen tähtäviä hankkeita.

Kyliä palveluiden turvaamiseksi ja kehittämiseksi Lapin ELY-keskus on edistänyt maaseudun ja haja-asutusalueiden vesihuoltoa. Erityisenä onnistumisena Lapin ELY-keskuksessa koetaan pienten kyläympäristöjen vesihuollon hankevalmistelun yhteistyö. Lapissa haja-asutusalueilla ja maaseudulla saadaan yhteensä 407 kiinteistöä keskitetyn viemäröinnin piiriin, jolloin vuoden 2010 tavoite ylittyy nelinkertaisesti.

Vuonna 2010 Lapin alueella oli käynnissä kolme kulttuuriympäristö-hanketta. Kohteiden ja rakennusperinnön hoitoon suunnattujen avustuksien avulla edistettiin arvokkaiden rakennus- ja kulttuurimaisemakohteiden kunnostusta Lapissa. Vuonna 2004 aloitetun kulttuuriympäristöhankesarjan myötä kaikkiin Lapin kuntiin ollaan laatimassa kulttuuriympäristöohjelmat.

Maatalouden ympäristötukien erityistukien käyttöä edistettiin laatimalla LUMO-suunnitelma Kemijoen rantakylään Kemijärvellä. Suunnitelman avulla ohjataan erityistukien käytön kohdentamista luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokkaille alueille. EAKR rahoituksella edistettiin maaseutumaisemien hoitoa tarjoamalla lampureille, karjankasvattajille, hevosten omistajille ja poronhoitajille hoito- ja rahoitusmalleja, joiden avulla toimijat hyötyvät ja maisemat säilyvät.

Luonnonvirkistyskäyttöä tai luontomatkailua edistettiin antamalla yhdeksän ulkoilureittisuunnitelmapäätöstä, jotka yhteensä käsittävät 33 ulkoilureittiä Kemijärven ja Kolarin kunnissa.

Maaseutu ympäristön hoito

Maaseutuohjelmassa vuosi 2010 oli ympäristöteemavuosi: hankkeita haettiin temahaulilla ja kriteerit täyttäviä ympäristöhankkeita rahoitettiin kuusi eri puolilla Lappia. Hankkeet edesauttavat maisemallisesti tärkeiden rakennusten kunnostamista ja kulttuuriympäristön hoitoa. Ympäristöteema kiinnostaa laajemminkin mm. positiivisen kyläkuvan ja uusien työllistymismahdollisuuksien luoja- ja hankkeiden avulla pyritään lisäämään erityisympäristötukien kysyntää sekä aktivoimaan omaehtoista ympäristönhoitoa. Ympäristötuen erityistuessa perinnebiotooppien hoitoon liittyvät sopimukset ovat edelleen suosiossa. Tulostavoitteena ollut lietalannan sijoittaminen peltoon lisääntyi huomattavasti ja odotetusti. Levityskaluston parempi saatavuus lisäänee sopimusala- ja myös jatkossa. Luonnonmukaisen tuotannon osalla ei sopimusmäärissä tai sopimusalassa saavutettu tavoiteltua määrää.

2.1.5. Osaaminen, koulutus ja kulttuuri

Koulutuksen kehittäminen alueen tarpeiden mukaiseksi

Koulutuksen kehittämisen toimenpiteillä on edistetty koulutus ja tutkimus -kehittämissuunnitelman sekä aikuiskoulutuksen kokonaisuudistuksen alueellista toteuttamista. Lyhyen aikavälin alueellista ennakkointia on kehitetty mm. KOTTI-hankkeen avulla sekä rahoittamalla TYKE-hankkeiden osaa-
miskartoituksia. Lisäksi ELY-keskus on osallistunut aktiivisesti koulutustarpeiden maakunnalliseen pitkän aikavälin ennakkointityöhön.

Aikuiskoulutuksen palvelukokonaisuuksien muodostumista on edistetty kehittämällä sekä oppilaitosten opinto-ohjausta että työvoimahallinnon koulutusneuvontaa. Aikuisten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden strategia valmistui alueellisena yhteistyönä. AKKU -uudistuksen painopisteitä on sisällytetty myös opetushenkilöstön lisäkoulutukseen (henkilökohtaistaminen, osaamisen tunnustaminen ja arviointiosaamisen kehittäminen). Lapin aikuiskoulutusstrategian valmistelu on aloitettu yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

TYKE -hankehakemuksia saapui yhteensä 14 kappaletta. Hankkeita rahoitettiin kaikkiaan 8 kappaletta, joiden kustannukset yhteensä olivat 339 300 euroa. Hankerahoituksen vaihteluväli oli 10 100 – 100 000 euroa. Hankkeilla edistettiin erityisesti oppilaitosten työelämä- ja yritys yhteistyötä sekä kysyntälähtöisen ja joustavan toimintakulttuurin kehittämistä.

Koulutusrakenteiden kehittämistä on edistetty erityisesti rakennerahastovaroilla. Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen painopisteenä on ollut Lapin korkeakoulukonsernin toiminnan kehittäminen. Ammatillisen koulutuksen kehittämisen painopisteenä oli erityisesti vastaaminen kasvavien toimialojen (kaivosala, matkailu) koulutus- ja osaamistarpeeseen sekä syrjäytymisen ehkäisy niin, että koulutuksen ulkopuolelle jääneiden samoin kuin koulutuksen keskeyttäneiden määrä vähenee. ELYn sisällä on kehitetty aikuiskoulutuksen yhteistyörakenteita.

ELY-keskus on tehnyt yhteistyötä Lapin aluehallintoviraston kanssa opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen ja OSAAVA-ohjelman toimeenpanossa. Tässä työssä ELY-keskuksen tehtävänä on ollut erityisesti ammatillisen ja vapaan sivistystyön opetushenkilöstön osaamisen edistäminen. AVIn kanssa yhdessä toteutetun lähialueyhteistyön painopiste on ollut ammatillisten oppilaitosten yhteistyön edistäminen Murmanskin alueen oppilaitosten kanssa.

Kehitetään oppilaitosverkostoa ja tuetaan oppilaitosrakentamista

ELY-keskus käsitteli ja antoi lausunnot Lapin liiton kiireellisyysjärjestyksen mukaisena vuosien 2011–2014 rahoitussuunnitelmiin esitetyistä 15 oppilaitosrakentamisen hankkeesta. Opetus- ja kulttuuriministeriön osoittamasta määrärahasta (3,5 milj. euroa) ELY-keskus myönsi valtionavustuksen Rovaniemen kaupungin Lyseonpuiston lukion peruskorjaukseen sekä Posion, Savukosken ja Sodankylän koulujen pienille peruskorjaushankkeille. Lisäksi Ranuan kristilliselle kansanopistolle myönnettiin 480 000 euroa valtionavustusta laajennus- ja peruskorjaushankkeelle. Kuntien kanssa neuvoteltiin hankkeiden toteuttamisvaihtoehdoista ja niiden laajuuksista. Hankkeisiin, joilla on mahdollisuus toteutua lähivuosina, tutustuttiin paikan päällä.

T&K ja Innovaatiojärjestelmien kehittäminen

Elinkeinoelämälähtöisiä tutkimushankkeita rahoitettiin vuonna 2010 kymmenen kpl yhteensä 3,5 milj.eurolla. Rahoitus yli kaksinkertaistui edellisvuodesta. Tutkimushakemuksia saapui 26 kpl, joilla haettiin 5,1 milj. euron rahoitusta. Rahoitetuista tutkimusprojekteista kuudessa hankittiin kansainvälistä tietoa. Yksi oli kansainvälinen yhteishanke ja yhdessä tutkimusprojektissa tehtiin kansainvälistä tutkimustyötä ulkomailla. Tekesin strategian mukaisista teemoista tutkimushankkeet painoittuivat hyvinvointiin ja terveyteen, niukkaresurssisiin ratkaisuihin, rakennettuun ympäristöön sekä älykkäisiin järjestelmiin ja ympäristöihin. 20 % tutkimushankkeista sisälsi käyttäjätarpeiden ennakoitua.

Polttokenno-ohjelmaan hyväksyttiin Vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluasema ja Sähkökäyttöiset pienajoneuvot matkailukäytössä –hankkeet. Teollisuuden palveluja ja jaloterästuotantoa käsitti kolme tutkimushanketta, jotka tutkivat muovauksen muodonmuutoksessa tapahtuvaa venymää, hiljaisen tiedon hallintaa ja hyödyntämistä teollisuuden kunnossapidon mittaustekniikoiden kehittämisessä sekä suunnittelu- ja mittaustietoihin perustuvaa suurten kappaleiden kokoonpanon suunnittelua. Kaivosprojekteihin liittyviä erilaisia maankäyttöhankkeita ja paikallisia yhteisöjä tutkitaan kolmessa rinnakkaisessa tutkimusprojektissa. Vuonna 2010 rahoitettuihin tutkimushankkeisiin osallistuu 45 yritystä myös omalla rahoituksellaan.

Lapin vetovastuulla oleva valtakunnallinen Tekesin Vapaa-ajan palvelut-ohjelma on ollut erittäin merkittävä ohjelma myös lappilaisten toimijoiden näkökulmasta. Ohjelman pääkohderyhmää ovat erityisesti kuluttajille suunnattuja palveluja tuottavat yritykset. Vapaa-ajan palvelut -ohjelma tarjoaa palveluja ja kehittämistoiminnan rahoitusta matkailun, kulttuurin, viihteen sekä liikunta- ja hyvinvointipalvelualan yrityksille ja tutkimusorganisaatioille. Ohjelman rahoitus yrityksille ja tutkimuslaitoksille vuosina 2006-2010 on ollut noin 12 milj. euroa, josta Lappiin on tullut 1,7 milj. euroa. Vuonna 2010 on erityisesti panostettu kulttuuri- ja viihdealan yritysten liiketoiminnan kehittämiseen, innovaatio toiminnan aktivointiin, yritysten yhteistyön lisäämiseen Tekesin kanssa ja toimijoiden verkottamiseen. Ohjelman vuosiseminaarin lisäksi Lapista on järjestetty tai osallistuttu 16 tilaisuuteen asiakasaktiivoinnin, hankesparrauksen tai tulosten esittelyn näkökulmasta.

Kulttuuri

ELY-keskus sai vuonna 2010 yhteensä 192 080 euroa jaettavaksi nuorten taiteilijoiden ja muiden luovan alan työntekijöiden työllistämishankkeisiin sekä nuorten työllistämiseksi taiteen ja luovien alojen kolmannen sektorin työllistämishankkeisiin. Hankehaut järjestettiin toukokuussa 2010. Hakemuksia saatiin yhteensä 22, joista rahoitettiin 16 hanketta. Muussa toiminnassa keskityttiin luovien alojen toimintasuunnitelman laatimiseen sekä kulttuuritoimijoiden ja luovan talouden toimintaedellytyksien ja palvelutuotannon arviointiin Lapissa. Syksyn ESR-haussa luovat alat olivat painopisteenä ja haussa saapui kuusi hakemusta.

Kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluiden tasa-arvoisuuden ja saavutettavuuden parantaminen

Kirjastojen toimintaa ja palveluja on edistetty kehittämisavustuksilla, räätälöidyillä täydennyskoulutustilaisuuksilla sekä informaatio-ohjauksella. Avustuksia myönnettiin 11 ja täydennyskoulutuksiin osallistui reilut 150 henkilöä. Yhteensä näihin toimiin käytettiin lähes 115 000 euroa vuonna 2010. Kirjastotilojen rakentamisesta ja kirjastoautojen uusimisesta on käyty neuvotteluja kuntien kanssa, ja rakentamishankkeet on toimitettu tiedoksi opetus- ja kulttuuriministeriöön rahoitussuunnitelmaa varten.

Liikuntapaikkarakentamisen sekä lasten ja nuorten liikunnan kehittämisyhteistyö- ja kehittämishankkeiden määrä kasvoi ja oli yhteensä 45 kappaletta. Myönteisiä päätöksiä voitiin tehdä kaikkiaan 31 kappaletta. Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustuksilla (yhteensä 500 000 €) edistettiin lasten ja nuorten sekä terveysliikunnan saavutettavuutta eri puolilla maakuntaa. Lisäksi valmisteltiin liikuntaan liittyvien työllisyysperusteisia investointihankkeita. Lasten ja nuorten liikunnan kehittämistoiminnan valtionavustuksilla (yhteensä 50 000 €) tuettua toimintaa oli yli puolessa Lapin kunnista. Liikunnan valtakunnallisia ohjelmia toteutettiin ”Liikkuva Koulu” ja ”Maahanmuuttajien kotouttamiseen liikunnan avulla” liittyvien valtionavustushankkeiden osallistumalla. Tietopalvelujen osalta osallistuttiin kuntien menotilastojen koontiin ja tulosten tiedottamiseen kunnille. Lisäksi liikuntatoimen järjestämissä koulutustilaisuuksissa, kuntavierailuissa ja hankekohtaisissa neuvotteluissa annettiin liikunta-alan ajankohtaistietoa ja liikuntapaikkarakentamisen neuvontaa.

Nuorisotoimi jakoi valtionavustuksia hallituksen lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman toimeenpanoon 15 toimijalle, yhteensä 100 000 euroa. Harrastustoiminnan järjestämiseen myönnettiin 95 000 euroa 45 toimijalle. Etsivänuorisotyö on tullut täydentämään palvelutarjontaa nuorisosektorilla 8 kunnan alueella. Nuorten työpajatoimintaa tuettiin 580 000 eurolla. Lapin ELY:n nuorisotoimen alan jakamat valtionavustukset täydentävät merkittävästi kuntien ja järjestöjen sekä säätiöiden nuorisopalveluiden tasa-arvoa ja saavutettavuutta Lapissa.

Nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen on tuettu ennen kaikkea nuorten tieto- ja neuvontaportaalilla LaNutin avulla. Portaalissa oli vuoden 2010 aikana keskimäärin 3 250 kävijää kuukaudessa. LaNutin kautta pääsee kaikissa Lapin kunnissa toimivaan aloitekanavaan, jossa nuoret voivat tuoda esille omia ideoitaan. Aloitekanavan sisältöön lisäsi nuorten kuulemisjärjestelmä. Nuorten osallisuutta tuettiin myös kutsumalla vuoden aikana koolle kaksi kertaa kuntien nuorten vaikuttajaryhmien edustajista koostuva Lapin Nuorisofoorumi.

2.1.6. Väestön ikääntyminen ja työvoimapolitiikka

Vuoden 2010 toiminnan tavoitteissa painotettiin proaktiivista ja taloudellisen taantuman vaikutuksia lieventävää työvoimapolitiikkaa. Keskeistä on työvoima- ja yrityspalvelujen toteuttaminen yhteen sovitusti ja yhteistä toimintamallia kehittämällä. Tätä työtä on tehty erityisesti oman tuotannon hankkeiden (Lapin KOTTI ja LOIMU) avustuksella.

Yritysten palvelutarpeita on selvitetty KOTTI-yrityshaastatteluin (haastateltuja yrityksiä Lapissa 7 889 kpl). TE-toimistot ovat vastanneet ensimmäisestä yhteydenotosta yritykseen haastattelun jälkeen. Palvelutarpeisiin on vastattu sekä TE-toimistojen että E-vastuualueiden palveluita ja toimenpiteitä hyödyntäen ja yhteistyöllä. Oman tuotannon Lapin KOTTI-projekti on tukenut KOTTI-toimintamallin käyttöönottoa ja toteuttamista ja haastattelujen tuloksia on hyödynnetty laajasti TE-toimistoissa ja oman tuotannon hankkeissa (esim. Loimu ja Suunto).

Sekä yritys- että julkisen työvoimapolitiikan henkilöasiakkaita koskevat linjaukset on huomioitu Lapin TE-toimistojen palvelumalliuudistuksessa. Palvelumalli perustuu alkukartoitukselle, kolmelle asiakassegmenttikohteiselle palvelulle ja erityispalveluille. Yritys- ja työnantajille suunnatut palvelut sisältyvät segmenttikohteisiiin palveluihin siten, että työnvälityspalvelulla on asiakasvastuu koko yrityskehityksestä. Henkilöasiakkaat on viety palveluihin sekä työmarkkinoille kuntoutuvien osalta palveluprosessin eri vaiheisiin. Oman tuotannon Suunto-hanke on kehittänyt työmarkkinoille kuntoutuvien palveluprosessin mallinnuksen kattaen asiakasohjauksen, palvelujen tuotteistamisen ja

verkostoyhteistyön kehittämisen TE-toimistojen kanssa. Mallin käyttöönotto käynnistyi koko Lapissa syksyn aikana.

Koulutuksen hankintamalleja on kehitetty työvoimakoulutuksen yrityslähtöisyyden vahvistamiseksi. Lapin ELY-keskus on kilpailuttanut työvoimakoulutuksen yhteishankintojen puitesopimukset ja yhteishankinnan markkinointia on lisätty yrityksiin ja yrityspalveluverkostoon erityisesti oman tuotannon Loimu-projektin kautta. Työvoimakoulutuksen laatuun ja vaikuttavuuteen on kiinnitetty huomiota sopimusohjauskäytäntöjä vahvistamalla. Työvoimakoulutukseen osallistui vuonna 2010 keskimäärin 1350 opiskelijaa. Lisäksi opiskelun aloitti työttömyysetuudella 700 henkilöä.

Lapin ELY-keskus on kilpailuttanut julkisen työvoimapalvelun puitesopimukset (työnhakuvalmennukset, ammatti- ja osaamiskartoitukset ym. ryhmäpalvelut), jotta palveluja voidaan systemaattisesti käyttää osana asiakkaiden palveluprosessia ja vahvistaa varhaista puuttumista työttömyyteen. Omaehtoisen opiskelun mahdollisuuksia työttömyysetuudella on Lapissa hyödynnetty runsaasti. Verkostoyhteistyön kehittämiseen liittyen Lapin aikuisväestön koulutuksen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluihin – alueellinen strategia on valmistunut.

Nuorten työmarkkinoille siirtymistä on edistetty Sanssi -korttia markkinoimalla sekä nuorille että yrityksille. Koska nuorten työttömyys kohdistuu erityisesti Rovaniemelle ja Meri-Lapin alueelle, TE-toimistot ovat saaneet lisäresursseja nuorten palveluihin määräaikaisesti. Nuorten työpajatoiminnan volyymit ovat myös kasvaneet.

TE-toimistot ovat onnistuneet hyvin vastaamaan muutosturvatilanteisiin yrityksissä. Muutosturvavirkailijoita on palkattu määräaikaisesti Rovaniemen ja Meri-Lapin TE-toimistoihin. Yritys- ja työnantajalähtöinen toimintamallin kehittäminen on sisältänyt myös muutosturvatilanteet. Keskustelua taloudellisen taantuman vaikutuksista, yritys- ja työnantajalähtöisestä toimintamallista, muutosturvasta ja nuorten työllistymisestä on käyty ELY:n järjestämien työmarkkinajärjestötapaamisten yhteydessä.

ELY-keskus on rahoittanut välityömarkkinoihin, maahanmuuttajien palveluihin ja nuorten työpajoihin liittyviä hankkeita. Välityömarkkinoiden verkostoja ja toimintamalleja kehittävät hankkeet kattavat lähes koko Lapin alueen. ELY-keskuksen oman tuotannon hankkeita hyödynnetään hankkeiden ohjauksessa ja toimijoiden kouluttamisessa huomioiden myös työllisyyspoliittiset avustushankkeet. Työvoimapolitiittisten toimenpiteiden hankintaa ESR-hankkeissa on toteutettu oman tuotannon Koordi -hankkeen kautta.

Vaikka työttömyys Lapissa väheni vuoden 2010 ajan nopeammin kuin maassa keskimäärin, samanaikaisesti rakennetyöttömien ja pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi. Vaikeasti työllistyvien asetettua tavoitetta (5500) ei pystytty alittamaan toteuman ollessa 5738. Huolimatta työllisyyden paranemisesta tämä kertoo työmarkkinoiden vaativuuden kasvusta osaavalle työvoimalle ja toisaalta myös työmarkkinoiden epävakauudesta.

Virta yli 3 kk:n työttömyyteen (%) pieneni; tavoitteeksi oli asetettu 33 % ja toteuma oli 23,2 %. Tavoite saavutettiin reilusti, mikä johtuu vuoden loppua kohden voimakkaasti parantuneesta työllisyystilanteesta. TE-toimistojen palveluissa korostuu varhaisen puuttumisen toimintamalli. Paras tilanne oli Meri-Lapissa ja Pohjois-Lapissa, heikoin tilanne oli Tunturi-Lapissa. Myös Rovaniemellä virta yli 3 kk työttömyyteen pysyi korkealla.

2.1.7 Maahanmuutto ja kotouttaminen

Vuoden 2010 keskeisenä toiminnan tavoitteena oli nopeuttaa maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä mm. tehostamalla maahanmuuton ja kotouttamisen alueellista koordinoitua sekä paikallistason ohjausta. Rovaniemelle ja Kemi-Tornioon perustettiin alueelliset MAKO-verkostot (maahanmuutto- ja kotouttamistyön verkostot) sekä niiden yhteyteen paikalliset kehittämistiimit maahanmuuttajien alkuvaiheen ohjauksen sekä koulutus- ja työllistymispolkujen kehittämiseksi. Lapin ELY-keskuksen koordinoima ja johtama alueellinen yhteistyö kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseksi on MAKO-verkoston myötä saatu hyvin käyntiin.

Kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseksi hyödynnettiin ESR-rahoitusta ja Työllisyyspolittista avustusta – käynnissä oli useita maahanmuuttajiin kohdistuvia hankkeita Rovaniemellä ja Kemi-Torniossa. Hankkeiden koordinoitua ja vaikuttavuutta on voitu tehostaa MAKO-verkoston avulla.

Maahanmuuttajien työttömyys Lapissa ei taantumisen aikana lähtenyt nousuun. Ulkomaalaiset työnhakijat pääsivät melko hyvin aktiivitoimien piiriin ja myös maahanmuuttajiin kohdistuvien hankkeiden toteuttamalla toimenpiteillä oli merkittävä rooli kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseksi. Tilastokeskuksen mukaan Lapin ulkomaalaisten työttömyysaste on laskenut 32 prosentista 26,8 prosenttiin. Valtakunnallisesti tarkasteltuna ulkomaalaisten työttömyysasteen aleneminen on ollut voimakkainta juuri Lapin ELY-keskuksen alueella. Erityisen positiivista kehityksessä on, että maahanmuuttajien työllisyysaste on kasvanut.

Lapin ELY-keskuksen v. 2010 tulostavoitteena oli 185 pakolaisen kuntaan osoittaminen. Lapin ELY-keskus osoitti Rovaniemen, Kemin ja Tornion kaupunkeihin yhteensä 171 pakolaista. Kuntaan osoitettujen lisäksi Rovaniemen ja Kemin vastaanottokeskuksista muutti itsenäisesti Lapin kuntiin yhteensä 60 oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa. Lisäksi perheen yhdistämisen kautta tuli seitsemän muuttajaa. Yhteensä Lapin kunnat ottivat v. 2010 vastaan 238 pakolaista. Itsenäisesti kuntaan muuttavien pakolaisten määrän huomattava lisääntyminen oli uusi ilmiö Lapissa. Se myös asetti sekä pakolaisia vastaanottavat kunnat että Lapin ELY-keskuksen uudenlaisen haasteen eteen siitä, kuinka pitää maahanmuutto hallittuna ja kuinka varmistua, että Lappiin muuttaneet pakolaiset tulevat pääsemään tarvitsemiensa kotoutumista ja työllistymistä tukevien palveluiden piiriin myös jatkossa.

2.2 Ilmastonmuutoksen hillintä ja kestävä kehityksen edistäminen

2.2.1. Kestävä yhdyskuntakehitys ja hyvä elinympäristö

ELY-keskus on painottanut tarkistettujen alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) tietoiseksi tekemistä, jotta VAT:t huomioitaisiin ja tunnistettaisiin alueidenkäytössä, kaavoituksessa ja muussa suunnittelussa. VAT:eiden huomioiminen esimerkiksi kaava-asiakirjoissa on yhä osin puutteellista ja asiaan tulee kiinnittää huomiota myös vuonna 2011.

Vuoden 2010 aikana on käyty kehittämiskeskustelut kaikkien kuntien kanssa. Kehittämiskeskusteluissa on painotettu esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslakiin tulevia lakimuutoksia sekä rakentamisen laatua. Syksyllä Saariselällä järjestetyt MRL-päivät (alueidenkäytön neuvottelupäivät) kerä-

sivät noin 130 kuulijaa, pääosa kuntien viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä. ELY-keskukseen on perustettu horisontaalinen alueidenkäyttötiimi, joka kokoaa yhteen keskuksen alueidenkäyttöön liittyvän osaamisen ja pyrkii yhteen sovittamaan erilaiset tavoitteet.

Lapin ELYn edustaja on ollut mukana valtakunnallisessa ELY-RYMO yhteistyöryhmässä, jonka tavoitteena on kehittää ja arvioida RYMO:n ja ELY-keskusten yhteistyötä koskien eri-tyisesti alueidenkäyttöä, rakentamisen ohjausta ja rakennusperintöasioita. Lapin ELYn edustaja on ollut mukana tuulivoimarakentamista ohjeistavassa valtakunnallisessa työryhmässä. Lisäksi alueidenkäyttöyksikön edustajia on ollut mukana Lapin matkailun kehittämistä ja ympäristön laatua parantavissa hankkeissa.

Rakentamisen ohjauksen pohjoinen tiimi on jatkanut ympäristökeskuksen aikana vakiintunutta jatkaneen toimintaansa esimerkiksi kouluttamalla kuntien rakennusvalvontoja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tärkeänä aihealueena vuonna 2010 on ollut rakentamisen energiatehokkuus, johon liittyvät normit muuttuivat vuoden 2010 alussa.

2.2.2. Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen

Lapin liitto on käynnistänyt Lapin ilmastonmuutosstrategian laatimisen. Lapin ELY-keskus on mukana syksyllä 2011 valmistuvan strategian laatimisessa sekä ohjausryhmätyöskentelyssä ja työpaikoissa että työtä valmisteleavassa ydinryhmässä. Strategiatyön tavoitteena on tuottaa maakunnallinen ilmastonmuutosstrategia, selvittää ilmastonmuutoksen vaikutuksia luontoon ja yhteiskuntaan Lapissa, tunnistaa keinoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, määrittää sopeutumiskeinoja sekä arvioida ilmastonmuutoksen vaikutuksia Lapin strategiseen asemaan ja kilpailukykyyn. Kansainvälinen Pohjoinen Periferia ohjelmasta rahoitettu Clim-ATIC projekti järjesti loppuseminaarin, johon osallistui useita suomalaisia ilmastonmuutoksen sopeutumishankkeita. Seminaarissa käytiin läpi kokemuksia ja vaihdettiin tietoja hankkeiden välillä.

Alueidenkäytön suunnittelun ja rakentamistoimen järjestämisen edistämisen ja ohjauksen lähtökohtaisena tavoitteena on ollut mm. tarkistetuissa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa painotettu ilmastonmuutoksen huomioiminen.

Poikkeukselliset sääolot ja vesitilanteet ovat osoittaneet, että varautumista ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin vesioloissa (tulvat, vesihuollon häiriöt) on parannettava. Tämä on tarpeen sekä vesistöjen käytön ja hoidon sekä yhdyskuntien elintärkeiden toimintojen turvaamisen kannalta. Keskeiset tavoitteet liittyvät tulvariskien hallintaan ja vesihuollon erityistilanteisiin varautumiseen. Toimintakaudella on huolehdittu tulvariskien hallinnasta ja vahinkojen vähentämiseen suuntaavista toimista merkittäville tulvariskialueilla (Tornio, Kittilä, Rovaniemi), varauduttu vesihuollon erityistilanteisiin edistämällä vaikeuksissa olevien vesihuoltolaitosten verkostojen yhdistämistä ja vedenoton varajärjestelyjä. Lapissa on aloitettu koko maakuntaa koskeva ilmastostrategiatyö yhteistyössä Lapin liiton kanssa.

Lapin ilman laadun seurannan kehittämiseksi käytiin neuvottelut Torniossa ja Rovaniemellä viranomaisten ja toiminnanharjoittajien kanssa. Neuvotteluissa varauduttiin uuden ilmanlaatuasetuksen toimeenpanoon. Teollisuus- ja energiatuotantolaitosten valvonnassa ja lausuntoja annettaessa huomiota on kiinnitetty kasvihuonepäästöjen vähentämiseen sekä teollisuuden energiasäästötoimien ja ekotehokkuuden edistäminen.

2.2.3. Ympäristönsuojelu ja ekotehokkuus

Hajajätevesiasetuksen toimeenpanon edistämiseksi Lapissa toteutettiin EU-rahoituksen tuella vuosina 2008 – 2010 Lapin ELY-keskuksen ja kuntien yhteistyönä "Haja-asutuksen jätevesihuollon ohjaus ja neuvonta-projekti". Maakunnallisen projektin tavoitteena oli neuvoa ja opastaa viemäriverkostojen ulkopuolella asuvia asukkaita asetuksen toimeenpanossa, tukea kuntia ympäristönsuojelumääräysten laadinnassa ja vesihuollon kehittämissuunnitelmien valmistelussa. Kuntaneuvotteluja on järjestetty kaikissa kunnissa Kemin kaupunkia lukuun ottamatta. Lisäksi järjestettiin neuvontatilaisuuksia ja jätevesisuunnittelijan koulutusjaksoja.

Metsätalouden vesiensuojelua on edistetty antamalla lausuntoja yksityisten toteuttamista ojitus-hankkeista ja pitämällä toiminnanharjoittajien kanssa sovittuun ilmoitusmenettelyyn perustuvaa rekisteriä kaikista alueen kunnostusojitushankkeista. Valmisteltiin vuonna 2011 käynnistyvä Interreg-hanke, jossa yhteistyössä ruotsalaisten kanssa laaditaan toimenpideohjelma, jonka tavoitteena on mm. metsätalouden vesistövaikutusten selvittäminen ja vähentäminen.

Ympäristönsuojelun lupa- ja ilmoitusvelvollisten laitosten valvontaa totutettiin laaditun suunnitelman mukaisesti ja valvonnalle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin huolimatta siitä, että vireillä oli useita merkittäviä ja haasteellisia lupavelvollisten laitosten valvontaan liittyviä kysymyksiä sekä YVA-menettelyitä. Merkittävää työpanosta ja erityisasiantuntemusta vaativat erityisesti Kittilän Suurikuusikon kultakaivoksen ja rakenteilla olevan Sodankylän Kevitsan kaivoksen valvonta sekä Tornion Outokummun terästehtaan laajentamiseen liittyvät kysymykset. Ympäristönsuojelun valvonnan resurssit ovat näihin tehtäviin nähden olleet riittämättömät ja voimavarojen varmistamiseen tuleekin jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.

Ympäristölupavelvollisten laitosten valvonnan kehittämiseksi Lapin ELY-keskuksen edustaja on ollut mukana valtakunnallisessa ympäristönsuojelun valvonnan kehittämistyöryhmässä, joka luovutti ehdotuksensa valvonnan kehittämiseksi YM:lle joulukuussa 2010.

Vaarallisten aineiden aiheuttamien riskien vähentämiseksi ja hallitsemiseksi jatkettiin pilaantuneiden maiden saneeraustoimenpiteitä sekä Maaperän tilan tietojärjestelmän ylläpitoa. Pilaantuneiden maiden kunnostamisen osalta aiempaa enemmän esillä olivat vanhat pilaantumistapaukset ja niihin liittyvä vastuukysymysten selvittäminen.

Jätehuollon kehittämisessä panostettiin alueellisen jätesuunnitelman laadintaan ja suunnitelmaluonnos valmistui joulukuun lopulla. Vuoden 2011 alussa toteutettavan SOVA-lain mukaisen kuulemiskierroksen jälkeen suunnitelma viimeistellään lopulliseen muotoonsa. Lapin jätehuoltoa koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä yhdyskuntajätehuollon järjestämistä koskevien toimivien jätehuoltoratkaisujen löytämiseksi jatkettiin yhteistyötä kuntien ja alueella toimivien jätehuoltoyhtiöiden sekä muiden toimijoiden kanssa.

Vuoden 2010 aikana ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät lisääntyivät Lapin nopean talouskehityksen ja suurhankkeiden kohdistumisen vuoksi edelleen. Merkittävien kaivoshankkeiden lisäksi myös tuulivoimahankkeet ovat lisääntyneet. Vireillä olevia YVA-menettelyitä oli yhteensä 11 kpl, joista kolmeen liittyi kansainvälinen kuuleminen. Harkinnanvaraisia YVA-päätöksiä tehtiin 7 kpl. Vähäisistä resursseista huolimatta hankkeiden arviointiprosessit pystyttiin hoitamaan laadukkaasti ja säädettyjä aikatauluja noudattaen. Vuoden 2011 osalta kehitys YVA-hankkeiden määrän osalta näyttää hieman kasvavan, joten näiden tehtävien hoitamiseen riittävien voimavarojen varmistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Vesienhoitosuunnitelmien toimenpiteitä on toteutettu vesistösäännöstelyjen kehittämishankkeiden sekä kalataloudellisten kunnostusten ja Kemijoen kalatiehankkeen kautta. Kansainvälinen ympäristöyhteistyö on ollut aktiivista niin hankevalmistelussa kuin pohjoiskalotin ja Barentsin ympäristöryhmissä.

Ympäristötilasta on tuotettu tietoa valtakunnallisten seurantaohjelmien mukaisesti päätöksentekoa ja ympäristötila-arvioita varten.

2.2.4 Luonnonsuojelu

Työmäärällisesti merkittävimmän panostuksen vaativat luonnonsuojelun asiantuntijatehtävät ja laillisuusvalvonta luontoa muuttavissa hankkeissa (mm. kaivannaisteollisuus, tuulivoima, kaavoitus). Luonnonsuojelun osalta panostettiin METSO -ohjelmalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen alueellisen yhteistyöryhmätoiminnan, koulutuksen ja tiedotuksen kautta. Tavoitteet saavutettiin (611 ha), mutta jatkossa METSO-ohjelman käytännön toteuttaminen edellyttää lisäpanostuksia. Vanhoja suojeluohjelmia toteutettiin n. 895 ha. Pakkokeinojen käyttö yleistyy ohjelmien loppuotetuksessa, vaikka neuvottelutietä pidetään aina ensisijaisena. Merkittävin toteutettava kohde on Kemihaaran suot, josta vajaa 8000 ha on Kemijoki Oy:n hallinnassa. Alueen toteutuskeinona pyritään käyttämään yksityistä rauhoitus sopimusta. Alueen arviointitiedot saadaan lokakuun loppuun 2011 mennessä, minkä jälkeen neuvottelut jatkuvat.

Luonnonsuojelulain erityisesti suojeltavien lajien esiintymien inventointiin Etelä-Lapin alueella panostettiin 2010 merkittävässä määrin. Inventointien perusteella tehtiin rajauspäätös kahdeksalle esiintymälle. Myös hankerahoituksella edistettiin maisemanhoitoa ja maaseudun arvokkaiden luontotyyppien säilyttämistä. Pelkosenniemen Kairala-Luiron alueelle perustettiin luonnonsuojelulain mukainen maisemansuojelualue. Loppuvuodesta valmisteltiin maaseuturahastoon hakemus "Polkuja maisemaan" yhteistyössä Kainuun ELY-keskuksen kanssa. Hankkeen tavoitteena on päivittää ja määritellä Etelä- ja Keski-Lapin sekä Kainuun arvokkaat maisema-alueet. EAKR-rahoituksella käynnistettiin luontokasvatushanke, jonka tavoitteena on luoda pysyvä luontokasvatuksen yhteistyöverkosto ympäristöviranomaisten, koulujen, päiväkotien kanssa ja muiden luontokasvatuksen toimijoiden kesken. Yhteistyö luonnonsuojelutehtävien hoidossa Ruotsin, Norjan ja Venäjän kanssa on ollut vilkasta.

2.2.5. Vesivarojen käyttö ja hoito

Vesivarojen käytön ja hoidon tavoitteet ovat painottuneet edelleen tulvariskien hallinnan kehittämiseen, vesihuollon edistämiseen ja Inarijärven säännöstelyyn liittyviin velvoitetöihin sekä vesistösäännöstelyjen kehittämiseen.

Lapin ELY -keskus koordinoi tulvariskien hallinnan suunnittelua ja tulvatilannetoimintaa Lapin kolmella vesienhoitoalueella. Direktiivin velvoitteet kattavat myös jäsenvaltion rajat ylittävät vesistöt. Tulvariskien hallinnan suunnittelun ensivaiheen valmistelutyöt on aloitettu yhteistyössä Ruotsin (EU-jäsenvaltio), Norjan (ETA:n jäsen) ja Venäjän (EU:n ulkopuolinen maa) viranomaisten kanssa.

Erityisen haasteellisina Lapissa koetaan direktiivin velvoitteiden toteuttaminen tiukalla aikataululla Suomen rajavesistöissä. Suomen viranomaisten on otettava huomioon naapurimaiden aikataulu ja menetelmät ja pyrittävä löytämään yhteiset ratkaisumallit. Norjassa edetään kutakuinkin Suomen esittämän toimeenpanoprosessin mukaisesti. Ruotsissa ollaan Suomea jäljessä arviointien laadinnassa eikä Suomen viranomaisilla ole tarkkaa tietoa Ruotsin toimeenpanoprosessista. Rovaniemen

alueen tulvan aiheuttamien vahinkojen yleissuunnittelu yhteistyössä Lapin liiton ja Rovaniemen kaupungin kanssa on siirretty aloitettavaksi vuodelle 2011.

Lapissa on edistetty kestäviä vesihuoltoratkaisuja, joissa on huomioitu toiminnallisuus, erityistilanteisiin varautuminen ja maankäytön tehokkuus. Vesihuollon painopiste on ollut edelleen viemäriverkostojen laajentamisessa suurten jokivarsien haja-asutusalueilla. Vuodelle 2010 ohjelmoidut vesihuoltotyöt, alueelliset yleissuunnitelmat ja vesihuollon edistämistä tukevat kehittämissuunnitelmat etenevät suunnitellusti.

Rakennettujen vesistöjen säännöstelyn hoidon kehittämistä on jatkettu luvanhaltijoiden ja eri yhteistyötahojen kanssa. Inarijärven säännöstelyluvan ja siihen liittyvien tehtävien hoidon siirtäminen Lapin ELY-keskukselle etenee laaditun ohjelman mukaisesti. Kemijärven säännöstelyn kehittämisen toimenpidesuosituksia on toteutettu EU:n rakennerahaston tuella ja hanke etenee suunnitellusti.

2.3 ELY-keskuksen erikoistuminen

Valtioneuvoston ELY-keskuksia koskevan asetuksen mukaan LAPELY hoitaa valtakunnallisesti arktisten alueiden ympäristöyhteistyön yhteensovittamistehtävät siten kuin ympäristöministeriö tarkemmin määrää. LAPELY hoitaa myös kaikkien ELYjen toimialueilla maantielaisissa (503/2005) tarkoitettujen tien kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvaustehtävät sekä ajoneuvojen siirtämisestä annetussa laissa (828/2008) tarkoitettujen siirto- ja korvauspäätöksiin liittyvät tehtävät maanteille jätettyjen ajoneuvojen osalta.

Suomen ensimmäinen arktinen strategia valmisteltiin virkamiestyöryhmässä valtioneuvoston kanslian ja ulkoasiainministeriön johdolla. Lapin ELY-keskus osallistui työryhmään alueellisena ympäristöasiantuntijana. Strategia hyväksyttiin EU-ministerivaliokunnassa 4.6.2010 ja Eduskunnalle se luovutettiin selvityksen muodossa. Strategia käsittelee useita Lapin ELY-keskuksen toimintasektoreita, ja määrittelee Suomen arktiselle politiikalle konkreettisia tavoitteita. Toimenpide-ehdotukset liittyvät mm. ympäristön- ja luonnonsuojeluun, liikenneyhteyksien parantamiseen sekä talouteen ja vienninedistämiseen. Ympäristökysymyksiä on käsitelty omana osionaan, mutta myös läpileikkävänä teemana ja olennaisena osana taloudellista toimintaa pohjoisilla alueilla.

Vahingonkorvaushakemuksia saapui 881 kpl (vuonna 2009 896 kpl). Hakemusten määrässä on huomattavia ELY-kohtaisia eroja määrien vaihdellessa 35 kpl (Kaakkois-Suomi) ja 271 kpl (Uusimaa) välillä. Päätöksiä on tehty 756 kpl, joista myönteisiä 19 %. Korvauksia on maksettu 0,11 M€. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika loppuvuodesta on ollut noin 3 kuukautta. Vahingonkorvaushakemusten käsittelyyn on ollut varattuna yhteensä 4,0 htv:n työpanos, mikä on niukka tavoitteelliseen noin 2 kuukauden käsittelyaikaan pääsemiseksi.

Siirrettävistä ajoneuvoista tuli vuonna 2010 noin 600 ilmoitusta. Ilmoitusten määräksi on vakiintunut noin 50 ajoneuvoa kuukaudessa. Tämän tehtävän hoitoon on varattu 1,8 htv:n työpanos. Ajoneuvojen omistajille kohdistetuista siirtomaksuista on suurin osa siirtynyt perintään. Vuoden 2010 maksuista on noin 80 % saamatta.

Ajoneuvojen siirtoprosessi on edelleen työläs ja aikaa vievä muun muassa lain asettaman todisteellisen tiedoksiannon vuoksi. Siirtoprosessia kehitetään edelleen yhtenäisen toimintatavan saavuttamiseksi koko maassa. Laki ajoneuvojen siirtämisestä tulee uuteen käsittelyyn vuonna 2011 ja keskeisenä tavoitteena on prosessin keventäminen.

2.4 TE-toimistojen ja työvoiman palvelukeskusten toiminta

TE-toimistojen toimintaympäristön tilanne muuttui vuoden aikana. Työttömyys lisääntyi vielä alkuvuodesta ja kasvu taittui huhtikuussa. Kesästä lähtien työttömyys aleni muuta maata nopeammin ja työvoiman kysyntä kasvoi. Vuonna 2010 työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 11.574.

Nuorten työttömyyden kasvu taittui kesällä ja nuorten työttömyys aleni syksyllä vielä nopeammin kuin kokonaistyöttömyys. Työmarkkinatilanteen paraneminen näkyi myös alkaneiden työttömyysjaksojen vähenemisenä ja päättyneiden työttömyysjaksojen keston lyhenemisenä. Alkaneista työttömyysjaksoista 75 % päättyi kolmen kuukauden kuluessa. Toisaalta osalla työttömistä työttömyysjaksot ovat pidentyneet. Pitkäaikaistyöttömien (yli vuoden työttömänä olleet) määrä lisääntyi vuonna 2010. Yli vuoden työttöminä olleita oli keskimäärin vajaat 1 800 henkilöä, joista noin puolet oli yli 55-vuotiaita.

Avoimia työpaikkoja oli eniten puhelinmyynti- ja markkinointitehtävissä, metalliteollisuudessa, terveyden- ja sairaanhoidossa, opetusallalla, rakennustyössä sekä erilaisissa matkailualan tehtävissä. Edellisvuotta parempi kesätyöpaikkatilanne näkyi erityisesti teollisuuden työpaikkojen lisääntymisenä Kemi-Tornion alueella.

TE-toimistokohtaiset tulostavoitteiden toteutumien on kuvattu alla olevassa taulukossa. Liitteenä on tavoitetiedot vuosilta 2008-2010.

TE-toimisto	Strategiset tulostavoitteet				Toiminnalliset tulostavoitteet									
	Virta yli 3 kk:n työttömyyteen enintään %		Vaikeasti työllistyvien määrä enintään henkilöä		3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus enintään %		3 kk palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi jääneiden osuus enintään %		Työhön-osoituksesta täytyneiden työpaikkojen osuus vähintään, %		Täytyneiden työpaikkojen avoinna olon kesto enintään vrk		Tuella palkatuista henkilöistä yrityksissä vähintään %	
	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma
Itä-Lappi	33 %	26,9 %	800	851	41 %	47,5 %	58 %	65,1 %	20 %	23,6 %	12 vrk	11 vrk	28 %	17,5 %
Meri-Lappi	30 %	17,9 %	1 640	1 746	44 %	48,7 %	54 %	58,7 %	15 %	14,7 %	12 vrk	5 vrk	30 %	28,4 %
Pohjois-Lappi	32 %	21,7 %	470	476	41 %	53,8 %	50 %	48,9 %	15 %	15,1 %	16 vrk	12 vrk	34 %	35,5 %
Rovaniemi	34 %	28,0 %	1 945	2 048	44 %	47,9 %	54 %	50,0 %	15 %	5,0 %	12 vrk	6 vrk	30 %	29,4 %
Tornionlaakso	33 %	23,5 %	275	260	34 %	38,2 %	50 %	51,3 %	30 %	53,6 %	11 vrk	9 vrk	34 %	30,1 %
Tunturi-Lappi	33 %	30,9 %	370	354	36 %	36,1 %	48 %	49,3 %	17 %	17,6 %	25 vrk	15 vrk	30 %	23,5 %
LAPIN ELY-keskus	33 %	23,2 %	5 500	5 738	42 %	46,4 %	54 %	55,1 %	15 %	12,1 %	15 vrk	9 vrk	30 %	27,0 %

Työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikuttavuudessa jäätin asetuista tavoitteista. Työvoiman kysynnän lisääntyminen ei näkynyt vielä riittävästi vuoden 2010 aikana työvoimakoulutuksen jälkeisenä työllistymisenä.

Avoimet työpaikat täyttyivät nopeasti ja aikaisempaa useammin työhönosoituksesta. Palkkatuen kohdentuminen yrityksiin lisääntyi vuoden aikana, mutta vuositason keskiarvossa jäätin tavoitteesta. Tavoitteiden analysointia on kirjattu kohtaan 2.1.6.

TE-toimistojen palvelumallit uudistettiin vuoden 2010 aikana. Keskeisiä tavoitteita olivat työvoima- ja yrityspalveluiden yhdistäminen sekä asiakkuusstrategioiden toimeenpano. TE-toimistojen toiminnasa yhdistetään asiakkaiden odotuksiin ja tarpeisiin vastaaminen, vaikuttavuuden parantaminen sekä tuottavuuden lisääminen. Palvelut jakaantuvat kolmeen kokonaisuuteen: työnvälitys, koulutus ja osaamisen kehittäminen sekä työmarkkinavalmiuksien parantaminen. Meri-Lappia lukuun ottamatta palvelumallit otettiin käyttöön vuoden lopussa.

Työvoiman palvelukeskusten toiminnassa haettiin vuoden 2010 aikana integrointia työmarkkina- valmiuksien parantamisen palveluihin. Suunto – projekti on ollut vahvasti mukana mm. kehittämis- työryhmässä ja erilaisten palvelujen kehittämisessä ja käyttöön otossa. Vuoden aikana saatiin valmiiksi työhönkuntoutuksen palveluprosessi, jossa asiakkaat on ryhmitelty neljään vaiheeseen: arviointi- ja suunnitteluvaihe, kuntoutusvaihe, kouluttautumisasihe ja työllistymisasihe.

Rovaniemen työvoiman palvelukeskuksessa asiakasrakenne on kehittynyt toivottuun suuntaan. Nuorten määrä on lisääntynyt ja toisaalta iäkkäämpien yli 50-v. määrä on vastaavasti vähentynyt. Työllisyysohjelmaan liittyen on tehty erilaisia asiakasanalyyssejä.

Erilaisia räätälöityjä palveluja on kehitetty mm. kaupungin kanssa vajaakuntoisten työllistämistä, johon on liitetty työhönvalmentaja –palvelu, erilaisia työn ja koulutuksen yhdistäviä malleja, koulutusedellytysten selvittelyä jne. Koulutuksen ja palkkatuen yhdistävistä malleista tulokset ovat olleet hyvät. Työnjakoa sosiaalitoimen kanssa kuntoutusprosessin eri vaiheiden palveluissa on arvioitu ja kehitetty.

Meri-Lapin työvoiman palvelukeskuksessa palvelutarpeen kartoitus on tehty systemaattisesti Ma- his-koulutuksen avulla. Koulutuskapasiteettia on käytetty asiakaslähtöisesti ja räätälöidysti sekä ryhmämuotoiseen koulutukseen että yksittäisinä paikkoina. Koulutus- ja työhönvalmennuspalvelu on otettu käyttöön osana kouluttautumisasi- ja työllistymisasiheissa olevien asiakkaiden palveluprosessia. Palkkatuen ja koulutuksen yhdistävää mallia on toteutettu hoiva-alan osa- tutkintokoulutuksena. Työnantajayhteistyötä on kehitetty toteuttamalla alakohtaisia työnantajakäyn- tejä hoiva-, kiinteistö-, siivousaloille tavoitteena siirtymien kehittäminen avoimille työmarkkinoille. Työnantajayhteistyötä on rakennettu myös osaksi ammatillista koulutusta mm. kummitoimintaa ke- hittämällä. Väli työmarkkinaverkostoa on kehitetty yhdessä Suunnon kanssa tiedottamalla uudesta palvelumallista ja toimintatavasta

3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen oman toiminnan tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteisen TATU-kustannuslaskennan raportteihin. Taulukkojen tiedot ovat suuntaa antavia, koska työaikoja päästiin tallentamaan ELY-keskusten yhteiseen työajanseurantajärjestelmään takautuvasti vasta vuoden 2010 syksyllä.

TATU-kustannuslaskennan tietojen perusteella Lapin ELY-keskuksen kokonaiskustannus/htv jäi alle ELY-keskusten keskiarvon. Toteuma selittyy osin Lapissa sijaitsevien toimitilojen alhaisem- malla vuokratasolla ja Lapin lääninhallitukselta Lapin ELY-keskukseen siirtyneen henkilöstön si-

joittumisella E- ja L-vastualueen olemassa oleviin toimitiloihin. TEM matkustusstrategia otettiin käyttöön 1.7.2010 ja matkustamisesta on pyritty säästämään mm. videoneuvotteluita käyttämällä.

Lapin ELY-keskus aloitti toimintansa 1.1.2010, joten vertailutietoja aikaisemmilta vuosilta ei ole käytettävissä.

Lapin ELY-keskuksen OMA TOIMINTA TATU-kustannuslaskennan vuoden 2010 toteuma			
	Henkilötyövuodet	Kustannukset	Kustannus/htv
Lapin ELY-keskus	403,93	31 116 878,99	77 035,33
ELY-keskukset	4229,89	345 813 339,22	81 754,69

TATU-kustannuslaskennan suuntaa antavien tietojen perusteella Lapin ELY-keskuksen TE-toimistojen kokonaiskustannus/htv ylitti ELY-keskusten TE-toimistojen keskiarvon.

Lapin ELY-keskuksen TE-toimistojen OMA TOIMINTA TATU-kustannuslaskennan vuoden 2010 toteuma			
	Toteuma 2010	Toteuma 2009	Toteuma 2008
Henkilötyövuodet Lapin ELY-keskuksen TE-toimistot	181,62	181,12	192,27
Henkilötyövuodet ELY-keskusten TE-toimistot	3 799,96	3 578,04	3 626,42
Kustannukset Lapin ELY-keskuksen TE-toimistot	11 153 680,44	10 522 405,40	10 419 824,80
Kustannukset ELY-keskusten TE-toimistot	210 469 861,89	190 200 214,60	188 001 442,64
Kustannus/htv Lapin ELY-keskuksen TE-toimistot	61 412,18	58 096,32	54 193,71
Kustannus/htv ELY-keskusten TE-toimistot	55 387,39	53 157,65	51 842,16

Toteutuneet henkilötyövuoden ovat Lapin TE-toimistoissa laskeneet tuottavuusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Alenema oli 8 htv vuodesta 2008 vuoteen 2009 ja 14 vuodesta 2009 vuoteen 2010.

3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Lapin ELY-keskuksen maksullisen toiminnan julkisoikeudelliset suoritteet muodostuvat Liikenne ja infrastruktuuri –vastualueella käsiteltävistä tiestön liittymä-, käyttö- ja työluvista sekä erilaisista

liikennöintiin liittyvistä liikenneluvista ja –päätöksistä sekä taksiluvista. Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueella käsiteltävät julkisoikeudelliset suoritteet ovat pääosin ympäristö- ja luonnonsuojelulain mukaisia päätöksiä, tiedostoihin tehtäviä ilmoituksia, erilaisia poikkeamispäätöksiä, kiello- ja rajoituspäätöksiä sekä YVA-lakiin perustuvia lausuntoja.

Maksullisen toiminnan julkisoikeudellisista suoritteista saatujen tuottojen toteuma ylitti niille asetun tavoitteen 30,75 %:illa. Tavoitteen ylittyminen selittyy pitkälti kasvaneella tavaraliikennelupien määrällä sekä laajoilla YVA-lakiin perustuvilla lausunnoilla. Lakiin perustuvien, virkatyönä tehtävien julkisoikeudellisten suoritteiden asiakkailta laskutettavista yksikköhinnoista säädetään vuosittain maksuperusteasetuksella. Nämä eivät kuitenkaan riitä kattamaan julkisoikeudellisten suoritteiden käsittelystä aiheutuvia kustannuksia, vaan niiden kustannusvastaavuus vuonna 2010 oli 56,7 %.

Laskelmassa ei esitetä vertailuaineistoa edellisiltä vuosilta, koska ELY-keskus aloitti toimintansa 01.01.2010.

**Lapin ELY-keskuksen
MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet**

	Vuosi 2010 toteutuma	Vuosi 2010 tavoite
TUOTOT		
maksullisen toiminnan tuotot		
- maksullisen toiminnan myyntituotot	401 534,00	307 000,00
- maksullisen toiminnan muut tuotot		
= tuotot yhteensä	401 534,00	307 000,00
KUSTANNUKSET		
maksullisen toiminnan erilliskustannukset		
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		
- henkilöstökustannukset	336 753,00	
- vuokrat		
- palvelujen ostot	69 501,00	
- muut erilliskustannukset	70 865,00	
= erilliskustannukset yhteensä	477 119,00	0,00
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-75 285,00	307 000,00
maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista		
- tukitoimintojen kustannukset	119 391,00	
- poistot		
- korot		
- muut yhteiskustannukset	111 549,00	
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	230 940,00	0,00

= kokonaiskustannukset yhteensä	708 059,00	0,00
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-306 225,00	307 000,00
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki		
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEEN	-306 225,00	307 000,00
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki		

Maksullisen toiminnan liiketaloudelliset suoritteet koostuvat puolestaan Liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueelle valtakunnallisesti keskitetystä siirtoajoneuvojen käsittelystä sekä Ympäristö ja luonnonvarat –vastuualueen maanrakennustöistä, laboratorioanalyeistä. Vuonna 2010 liiketaloudellisista suoritteista laskutettujen tuottojen ylijäämä oli 19,1 %. Vuoden 2010 lopussa siirtoajoneuvoihin liittyvistä tuloista oli kuitenkin saamatta 80 % vuoden aikana toteutuneen laskutuksen määrästä.

Laskelmassa ei esitetä vertailuaineistoa edellisiltä vuosilta, koska ELY-keskus aloitti toimintansa 01.01.2010.

**Lapin ELY-keskuksen
MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
Maksuperustelain mukaiset muut suoritteet**

	Vuosi 2010 toteutuma	Vuosi 2010 tavoite
TUOTOT		
maksullisen toiminnan tuotot		
- maksullisen toiminnan myyntituotot	169 029,00	
- maksullisen toiminnan muut tuotot		
= tuotot yhteensä	169 029,00	0,00
KUSTANNUKSET		
maksullisen toiminnan erilliskustannukset		
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		
- henkilöstökustannukset	52 861,00	
- vuokrat		
- palvelujen ostot		
- muut erilliskustannukset	54 198,00	
= erilliskustannukset yhteensä	107 059,00	0,00
KÄYTTÖJÄÄMÄ	61 970,00	0,00

maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista		
- tukitoimintojen kustannukset	29 609,00	
- poistot		
- korot		
- muut yhteiskustannukset		
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	29 609,00	0,00
= kokonaiskustannukset yhteensä	136 668,00	0,00
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	32 361,00	0,00
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki		
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEEN	32 361,00	0,00

Lapin ELY-keskuksen TE-toimistojen suoritteet muodostuvat ensimmäisen vuosipuoliskon aikana toteutuneista ammatillisen kuntoutuksen palveluista. Ammatillisen kuntoutukselta saatujen tuottojen ylijäämä oli 18 %. Lapin alueen ammatillisesta kuntoutukselta on 1.7.2011 alkaen vastannut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

**Lapin ELY-keskuksen TE-toimistojen
MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
Maksuperustelain mukaiset muut suoritteet / Ammatillinen kuntoutus**

	Vuosi 2010 toteutuma	Vuosi 2010 tavoite	Vuosi 2009 toteutuma	Vuosi 2008 toteutuma
TUOTOT				
maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	3 800,00		22 950,00	9 400,00
- maksullisen toiminnan muut tuotot				
= tuotot yhteensä	3 800,00	0,00	22 950,00	9 400,00
KUSTANNUKSET				
maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat				
- henkilöstökustannukset	1 522,00		6 211,00	1 939,00
- vuokrat				
- palvelujen ostot				
- muut erilliskustannukset	577,00			
= erilliskustannukset yhteensä	2 099,00	0,00	6 211,00	1 939,00
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 701,00	0,00	16 739,00	7 461,00

maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	1 110,00		9 016,00	3 734,00
- poistot			5,00	3,00
- korot				
- muut yhteiskustannukset				
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 110,00	0,00	9 021,00	3 737,00
= kokonaiskustannukset yhteensä	3 209,00	0,00	15 232,00	5 676,00
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	591,00	0,00	7 718,00	3 724,00
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEEN	591,00	0,00	7 718,00	3 724,00
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Lapin ELY-keskuksessa yhteisrahoitteista toimintaa on elinkeino, työllisyys, osaaminen ja kulttuuri sekä ympäristö ja luonnonvarat –vastuualueilla. Yhteisrahoitteinen toiminta muodostuu ELY-keskuksen itse toteutettamista hankkeista ns. F-projekteista, pois lukien teknisen tuen projektit. Muista ELYn yhteisrahoitteisista hankkeista ei esitetä laskelmaa, koska ympäristöministeriö ei ole määritellyt ELY-keskusten ympäristövastuualueilla toteutettavia yhteisrahoitteisia hankkeitaan, eikä niillä ole tarvittavia seurantakoodeja kirjanpidossa eikä Taika-työajanseurannassa.

Vuoden 2010 kustannusvastaavuuslaskelma on suuntaa antava, koska siihen sisältyy myös teknisen tuen projekteille kohdistuvia kustannuksia, joita ei ole pystytty erottelemaan.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus 65,92 % on alhainen, koska suurin osa projekteista on luonteeltaan työllisyysperusteisia tms, jolloin tulorahoitusta ei kerry. Laskelmassa ei esitetä vertailuaineistoa edellisiltä vuosilta, koska ELY-keskus aloitti toimintansa 01.01.2010.

Oman tuotannon projektien tukikelvottomia kustannuksia oli vuonna 2010 yhteensä 44 204,28 euroa. Suurin osa tukikelvottomista kustannuksista oli matkakustannuksia. Tukikelvottomina on hylätty projekteilla työssä olleiden henkilöiden matkakuluja, koska henkilöiden työaika ei ole kohdistunut juuri samalle ajalle kun matkakulu on syntynyt. Hylätyt matkakustannukset ovat tosiasiallisesti projektille kuuluvia kuluja, vaikka työaika ei olekaan kirjattu juuri kyseiselle ajankohdalle. Työajan kirjauksen ja matkakustannuksien ero on johtunut siitä, että henkilöt ovat työskennelleet samanaikaisesti useammalla projektilla ja palkanlaskentaan on pitänyt ilmoittaa etukäteen kuukauden alussa projektit mistä palkka maksetaan. Eri projektien vaatima valvonta, työnjohto- tai muut työt vaihtelevat päivittäin, joten etukäteen suunniteltu työajan jakautuminen eri projekteille ei välttämättä kohdistu juuri niille päiville joille se on suunniteltu ja ilmoitettu kohdistuvan. Projektille kirjattu työaika on kuitenkin kirjattu pääosin oikein, vaikka se ei olekaan kohdistunut juuri samoille työpäiville kuin matkakulut ovat syntyneet.

Muita tukikelvottomia kustannuksia ovat olleet omajohtoisten hankkeiden yleiskustannuksia, jotka ovat olleet mm. projektille palkatun työvoiman lakisääteisiä suojavaate- ja turvavaruste kustannuksia, työntekijöiden käytössä olleen huoltoauton sekä työssä käytettyjen koneiden polttoainekustannuksia, työssä käytetyn kaluston vuokratustannuksia, työmaapäällikön valvontatehtäviin käyttämän vuokra-auton vuokratustannuksia, työmaatoimiston ja projektille palkatun työnjohdon sekä työmaapäällikön puhelin- ja toimistokuluja sekä em. kustannuksiin kohdistuvat arvonlisäverot. Investointihankkeissa myös arvonlisävero on laskettu nettomenoihin, jonka johdosta hankkeen kustannusarvio on ylittynyt valtion tuen osalta.

Jonkin verran tukikelvottomia kustannuksia on syntynyt hankinnoista, mm. on käytetty väärää perustetta suorahankinnoissa.

Lapin ELY-keskuksessa on vuoden 2011 alusta otettu käyttöön uusi työajanseurantalomake, jolla pyritään välttämään tukikelvottomien kustannusten syntyä palkka- ja matkakustannusten osalta. Lisäksi on sovittu oman tuotannon hankkeiden projektipäälliköiden, rahoittajien ja maksatuksen yh-

teinen palaveri, jossa käydään läpi oman tuotannon hankkeiden toteutuksessa ilmenneet epäkohdat ja laaditaan yhteinen ohjeistus.

Oman tuotannon ESR-hankkeiden toteutus perustuu laadittuun strategiaan. Kaikki hankkeet ovat strategisesti tärkeitä ja niiden tarkoituksena on uusien toimintamuotojen ja palveluiden kehittäminen lisäarvoa tuottaen. Hankkeiden tulokset ovat olleet erinomaisia. Kahden suurimman hankkeen: yrittäjyyshankekokonaisuuden ja Suunto-hankkeen toimintaa ja tuloksia on hyödynnetty myös valtakunnallisesti. Lapin ELYn tuottamista yritysten kehittämispalveluista huomattava osa toteutetaan yrittäjyys-hankkeen kautta ja hanke koordinoi seudullisten yrityspalveluverkostojen toimintaa. Suunto-hankkeen kehittämä työmarkkinoiden kuntoutuvien asiakkaiden palveluiden vaiheistusmalli tuo uudistetun palvelu- ja toimintamallin TE-toimistoille.

Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueen oman tuotannon kohteet ovat kansallisia ja EU-rahoitteisia harkinnanvaraisia ympäristö- ja vesivarahankkeita, jotka perustellaan vuosittain toiminnan ja taloussuunnittelun yhteydessä rahoittaville tahoille valtion talousarviovalmistelun yhteydessä. Valtion työnä toteutettujen vesistö- ja vesihuoltohankkeiden rahoitukseen sisältyy erikseen yhteistyösopimuksissa määritelty hyödynsaajan rahoitusosuus.

Investointien painopistealueita ovat olleet matkailukeskusten ja taajamien viihtyisyyden ja veto-voimaisuuden lisääminen, tulvariskien hallinnan parantaminen, rakennettujen vesistöjen monikäytön edistäminen sekä perinne- ja kulttuuriympäristöjen hoito- ja kunnostushankkeet.

Lapin ELY-keskuksen

YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA

**Vuoden 2010
toteuma**

TUOTOT

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot

- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	190,40
- viraston sisältä saatu rahoitus	4 016 577,60
- EU:lta saatu rahoitus	0,00
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	150 000,00
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	778 633,96
= tuotot yhteensä	4 945 401,96

KUSTANNUKSET

Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset

- aineet, tarvikkeet ja tavarat	193 193,19
- henkilöstökustannukset	1 789 653,83
- vuokrat	73 848,16
- palvelujen ostot	2 815 015,07
- muut erilliskustannukset	660 015,76
= erilliskustannukset yhteensä	5 531 726,01

KÄYTTÖJÄÄMÄ	-586 324,05
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista	
- tukitoimintojen kustannukset	1 970 191,43
- poistot	
- muut yhteiskustannukset	
<hr/>	
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 970 191,43
= kokonaiskustannukset yhteensä	7 501 917,44
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-2 556 515,48

4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Lapin ELYn ensimmäisenä toimintavuonna on määritelty organisaation johtaminen, rakenne ja sovitut yhteisiä menettelyitä. Johtamisjärjestelmää täsmennettiin mm. työjärjestyksillä ja johtoryhmien toimintatapaohjeilla.

ELY-keskuksen palvelukykyä kehittämiseksi on perustettu eri vastualueiden rajojen yli meneviä tiimejä, joiden toiminnan kautta haetaan synergiaetuja ja yhdenmukaista asiakaspalvelua. Lapin ELY osallistui valtakunnallisen asiakkuustrategian laatimiseen, joka valmistui vuoden 2011 alussa. E-vastualueen yritys- ja henkilöasiakkuustrategiat olivat jo toimeenpanovaiheessa.

Yhteistyö maakunnan liiton ja AVIn kanssa on ollut tiivistä. Ylimmällä johdolla on ollut säännölliset tapaamiset ja virastojen johtoryhmien kehittämispäivä pidettiin elokuussa. Asiantuntijoiden välistä yhteistyötä on toteutettu tarpeen mukaan. Maakunnalliset asiakirjat on laadittu yhteistyössä.

Lapin liiton, ELYn ja AVIn yhteinen kansainvälisyysstrategian laatiminen on viimeistelyvaiheessa. Pohjois-Suomen AVIn ja Lapin ELY-keskuksen yhteistyötä on tehty ympäristölupa-asioissa.

4.1 Palvelukyky ja suoritteiden laatu

4.2 ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Koko ELY-keskuksen kattavasta asiakastyytyväisyydestä ei ole saatavilla tietoa. Seurantamittareiden kehitystyö asiakkaiden ja muiden sidosryhmien tyytyväisyyden selvittämiseksi aloitettiin valtakunnan tasolla vuonna 2010.

Vuoden 2010 osalta ELY-keskuksen toiminnan joistakin osa-alueista on kuitenkin saatavilla yksittäisiä asiakastyytyväisyystuloksia. Näiden asiakastietojen perusteella voidaan arvioida, että ELY-keskuksen palvelukyky on pysynyt vähintään kohtuullisella tasolla organisaatiouudistuksesta huolimatta.

ELY-keskuksen maksatusyksikön maksamat tuet ja käsittelyajat rahastoittain vuonna 2010.

TUKIKOHDE	2009		2010		KÄSIT.AIKA 2010
	kpl	€	kpl	€	vrk
EAKR-YRITYS - JA KEHITTÄMISTUET	327	9 640 152	413	17 518 911	28 - 44
EAKR-INVESTOINTI- JA KEH.	21	1 742 307	24	3 648 155	185
KULJETUSTUKI	118	1 051 544	111	726 602	n. 60
ESR	160	7 179 018	195	10 646 971	122
MAASEUDUN YRITYSTUET	53		73	852 262	32
MAASEUDUN HANKETUET	53		78	1 972 467	123
MAA- JA POROTALOUDEN RAKENNETUET	209	2 887 000	51	1 130 400	** määräaikainen käsittely
TYÖLLISYYSPOLIITTISET	16	2 083 927	43	7 143 651	185
TYÖVOIMAPOLIITTINEN AVUSTUS	149	1 016 744	79	1 004 230	51
TYÖVOIMAPOLIITTINEN KOULUTUS	398	9 829 808	377	7 599 206	3
EKTR	40	369 583	35	379 918	ei saatavilla
YHTEENSÄ	1 544	35 800 083	1 479	52 622 773	

4.2.1 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Työnantaja-asiakkaiden lautupalautteet

Työnantaja-asiakkaiden palveluista antama palaute on noussut kolmena vuonna peräkkäin. Vuonna 2010 tavoite: 65 % kokee saaneensa hyvää tai erittäin hyvää palvelua, ylitettiin ensimmäistä kertaa. Vuonna 2009 vastaava osuus oli 59,5 % ja vuonna 2008 se oli 55 %.

Tulokset perustuvat yhteensä 100 lappilaisen työnantajien vastauksiin.

Parhaimmat palautteet saivat seuraavat osa-alueet (hyvien ja erittäin hyvien palvelukokemusten osuus yli summamuuttujan arvon 66,3 %):

- kokemukset työvoimakoulutuksesta
- palkkatuella työllistetety henkilön soveltuvuudesta
- sovitun työvoiman hakumenettelyn noudattaminen
- toimeksiannon hoitamisen nopeus
- sai hakemaansa palvelua
- henkilöstön eri ammattien ja työtehtävien tuntemus

Heikoimmat osa-alueet (hyvien ja erittäin hyvin kokemusten osuus alle 50 %)

- sähköisten palveluiden tuntemus
- vaatimukset täyttävän työvoiman saanti
- työntekijäehdokkaiden esittely

Työnhakija-asiakkaiden laaturapalautteet

Työnhakija-asiakkaiden palaute paransi olennaisesti edellisestä vuodesta ja tavoite ylitettiin ensimmäistä kertaa. Työnhakija-asiakkaista 65 % arvioi palvelut hyväksi tai erittäin hyväksi tavoitteen ollessa 59 %. Vastaavat osuudet olivat 52 % vuonna 2009 ja 55 % vuonna 2008.

Tulokset perustuvat yhteensä 100 lappilaisen työnhakijan vastauksiin

Parhaimmat palautteet saivat seuraavat osa-alueet (hyvien ja erittäin hyvien palvelukokemusten osuus yli 70 %):

- jatkotoimenpiteistä sopiminen ja niiden seuranta
- palveluhenkilöstön asiantuntemus
- sai hakemaansa palvelua
- itsenäisessä työhaussa opastaminen

Heikoimmassa osa-alueet

- palkkatuella työllistymismahdollisuudet
- sähköisten palveluiden tuntemus

Molempien asiakasryhmien osalta kehittämisen kohteena on sähköisten palveluiden markkinointi, jota tehostetaan vuonna 2011 sekä valtakunnallisesti että Lapin ELYn alueella. Työnantaja-asiakkaiden palveluissa tärkein kehittämisen kohde on työvoiman hankinta työnantajien tarpeisiin mm. työnhakijoiden osaamistasoa nostamalla.

5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Vuoden 2010 aikana Lapin elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskuksessa vakiinnutettiin toimintoja ELYlle annettujen henkilöstöpoliittisten linjausten mukaisesti. Yhtenäisten toimintatapojen varmistamiseksi valtakunnallista ohjeistusta on tarkennettu mm. perehdyttämiohjeiden ja päihdeongelmien käsittelyn osalta. Samansuuntaisen esimiestoiminnan tukemiseksi on esimiehille järjestetty yhteisiä kokoontumisia, joissa on käsitelty mm. kehityskeskusteluihin, palkkausjärjestelmän soveltamiseen ja työhyvinvointiin liittyviä asioita.

Osaamisen kehittämiseen liittyen on vuoden 2010 kehityskeskustelujen yhteydessä käsitelty osaamistarpeet ja tarvittavat toimenpiteet osaamisen täydentämiseksi. Toimenpiteiden toteuttamisen vastuu on ollut osin vastuualueilla ja osin hallintoyksikössä.

Henkilöstön työssä jaksamisen edistämiseksi on Lapin ELYyn perustettu KävEly-toimikunta, jonka tavoitteena on edistää henkilöstön työhyvinvointia ja virkistäytymistä perustuen vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan. Toiminnan rahoitus tapahtuu toimintamenomomentilta myönnettyllä henkilöstön työhyvinvointiin ja virkistykseen osoitetulla määrärahalla sekä henkilöstön eri toimintoihin maksamalla omavastuuosuuksilla. Vuoden 2010 aikana toimintasuunnitelmaan on sisältynyt tykysetelien käyttö, ohjattua liikuntaa, zumba ja sähly-vuorot. Lisäksi Lapin ELYssä on KävELY-toimikunnan toimesta järjestetty liikuntailtapäivät keväällä ja syksyllä 2010 ja pikkujoulut marraskuussa 2010. Henkilöstölle järjestettiin myös mahdollisuus ostaa lippuja Rovaniemen kesäteatterin esityksiin kesällä 2010.

Lapin ELY:n työterveyshuollon toimintasuunnitelma on laadittu vuonna 2010 päivittäen esim. TE-toimistojen henkilöstön sairaanhoitoon liittyvät sopimukset terveyskeskusten kanssa.

VM-baro-työtyytyväisyyskyselyn tulosten analysointiin ja kehittämistoimenpiteiden määrittelyyn laadittiin TEM:n ohjeeseen perustuen Lapin ELYssä tulosten purkumalli. Malli toteutetaan samansisältöisenä ELYssä ja TE-toimistoissa. ELY-keskus ja TE-toimistot laativat omien kehittämiskohteidensa lisäksi koko ELYä koskevat 1-3 kehittämisehdotusta. Lapin ELYn johtoryhmä valitsee yksiköiden/vastuualueiden ja TE-toimistojen alueellisen yhteistoimintaryhmän esityksistä Lapin ELYn työtyytyväisyyden kehittämiskohteet vuodelle 2011.

Lapin ELYn johtoryhmän jäsenet ovat osallistuneet TEM:n järjestämään Kaiku-hankkeen muutosvalmennukseen (johtoryhmän coaching). Sen perusteella johtoryhmän toimintasääntöjä tullaan tarkistamaan ja johtoryhmälle on laadittu vuosikello.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeet on hoitanut ELY-keskusten palkanlaskennan vuoden 2010 alusta lukien. Henkilöstöhallinto jatkaa edelleen Palkeiden kanssa tiivistä yhteistyötä palkanlaskennan toimivuuden varmistamiseksi.

5.1 ELY-keskuksen (pl. te-toimistot) henkilöstön määrä ja rakenne.

5.1.1 Henkilöstön määrä

Henkilöstön rekrytointi on ollut henkilöstösuunnitelman mukainen huomioiden tuottavuusohjelman vaatimukset. Rekrytointi on tapahtunut pääasiassa sisäisin henkilöstösiirroin ja sijaisuuksissa on käytetty mahdollisuuksien mukaan sisäisiä henkilökiertoja.

Henkilöstön määrä ja rakenne (ELY)	Tilanne 1.1.2010	TOT 2010
Henkilöstön lukumäärä	354	350
Henkilötyövuosien määrä	tietoa ei saatavilla	394,59
Henkilöstön lukumäärä toimintamenoilta	293	274
Henkilötyövuosimäärä toimintamenoilta		271,70
Henkilöstön lukumäärän %-muutos vuoden alusta		-1,13
Henkilöstön lukumäärän %-muutos toimintamenoilla vuoden alusta		-6,48

5.1.2 Henkilöstön määrä ja rakenne (vakinaiset, sukupuoli,)

Määräaikaisen henkilöstön suhteellisen korkea osuus koko henkilöstön määrästä johtuu erityisesti projektiluonteisiin tehtäviin palkattujen henkilöiden suuresta määrästä. Määräaikaisten henkilöiden lukumäärää nostavat myös sijaisuuksia hoitavat vakinaisen taustaviran omaavat henkilöt.

Alla oleva henkilölukumäärä tukityöllistetyistä vuoden lopun tilanteessa ei anna oikeaa suhdetta tukityöllistettyjen kokonaismäärästä koko vuoden ajalla. Niiden osuus henkilötyövuosissa mitattuna

v. 2010 on kokonaisuudessaan reilut 12 % koko henkilötyövuosien määrästä. Tukityöllistettyjen työllistämisaikajankohta ajoittuu kesäkaudelle, jolloin ns. YTY-työt hoidetaan koko läänin alueella. Osa-aikaisten lukumäärä koostuu pääosin osa-aikaeläkkeellä olevista henkilöistä.

Mittari	Tilanne 1.1.2010	TOT 2010
Henkilöstön määrä ja rakenne (ELY-keskus)		
Vakinaisten lukumäärä (ELY-keskus)		262
Naisten lukumäärä (ELY-keskus)		179
Miesten lukumäärä (ELY-keskus)		171
Kokoaikaisten lukumäärä (ELY-keskus)		334
Osa-aikaisten lukumäärä (ELY-keskus)		16
Keski-ikä vuoden lopussa, vuotta (ELY-keskus)		49,97
Vakinaisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)		74,86%
Määräaikaisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)		25,14%
Tukityöllistettyjen %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)		2%
Naisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)		51,15%
Miesten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)		48,85%
Kokoaikaisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)		95,43%
Osa-aikaisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)		4,57%

5.1.3 ELY-keskuksen ikäjakauma

Tiukka rekrytointipolitiikka jo edellisten virastojen aikana näkyy hyvin korkeassa keski-ikässä, joka Lapin ELY-keskuksessa on nyt 49,97. Pääosa henkilöstöstä sijoittuu ikähaarukkaan 50 – 59, jossa henkilöstöä on 42 % koko henkilöstön määrästä. Kaikkiaan yli 45 vuotiaiden määrä on lähes 75% henkilöstöstä ja yli 60 vuotiaiden osuuskin on peräti 14,3 %, joka tulisi henkilöstösuunnittelussa ottaa huomioon.

Mittari	Tilanne 1.1.2010	TOT 2010
Ikäjakauma, henkilöiden lkm (ELY-keskus)		
15-19 (ELY-keskus)		0
20-24 (ELY-keskus)		0
25-29 (ELY-keskus)		9
30-34 (ELY-keskus)		21
35-39 (ELY-keskus)		12

40-44 (ELY-keskus)		46
45-49 (ELY-keskus)		62
50-54 (ELY-keskus)		82
55-59 (ELY-keskus)		65
60-64 (ELY-keskus)		50
65- (ELY-keskus)		3

5.1.4 ELY-keskuksen koulutusaste/koulutustasoindeksi

Koulutustasoindeksi kertoo organisaation ammatillisella pohjakoulutuksella mitatusta osaamispotentialista. Tavoitteena tulisi olla tunnusluvun mahdollisimman korkea arvo, joka tulisi kuitenkin olla aina sidoksissa organisaation tehtävien vaatimaan tasoon.

Asiantuntijaorganisaatiossa indeksin tulisi olla lähellä arvoa 6. Koulutustasoindeksiä voidaan nostaa tukemalla erityisesti tutkintotavoitteista omaehtoista opiskelua. Myös erilaista ammatillista osaamista täydentävää koulutusta tuetaan omaehtoisena opiskeluna, joka kuitenkin ei näy muodollista pätevyyttä mittaavassa koulutustasoindeksissä.

Tilastossa perusasteen suorittaneita ilman ammatillista tutkintoa on lähes 4 % henkilöstöstä ja niitäkin, joiden tutkintoa ei ole tiedossa, on yli 13 % henkilöstöstä. Henkilöstöhallinto selvittää, onko em. henkilöstöön kuuluvilla tutkinnot jääneet ilmoittamatta ja näiltä osin koulutusastetilastot virheellisiä.

Mittari	Tilanne 1.1.2010	TOT 2010
Koulutusaste (ELY-keskus)		
perusaste (ELY-keskus)		13
keskiaste (ELY-keskus)		28
alin korkea-aste (ELY-keskus)		102
Alempi korkeakouluaste (ELY-keskus)		60
ylempi korkeakouluaste (ELY-keskus)		96
tutkijakoulutusaste (ELY-keskus)		4
koulutusaste ei tiedossa (ELY-keskus)		47
Henkilöstön määrä ja rakenne (ELY-keskus)		
Koulutustasoindeksi vuoden lopussa (ELY-keskus)		5,06
Koulutustasoindeksi, naiset (ELY-keskus)		5,17
Koulutustasoindeksi, miehet (ELY-keskus)		4,93

5.1.5 ELY-keskuksen työajan käyttö ja työvoimakustannukset

Alla olevissa työajan käyttöä ja työvoimakustannuksia koskevissa tiedoissa ovat koko Lapin ELY-keskuksen tiedot mukaan lukien alueen TE-toimistot. Tietojen erottaminen ei ollut mahdollista, koska TAHTI-raporttikantaan ei tehty toimintayksikköjaottelua vuoden 2010 alusta lukien.

Mittari	TOT 2010
Työajan käyttö ja työvoimakustannukset (ELY-keskus+TE-tstot)	
Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta (ELY-keskus+TE-tstot)	79,60%
Tehdyn työajan palkat, euroa (ELY-keskus+TE-tstot)	15.983.521,50 €
Välilliset työvoimakustannukset, euroa (ELY-keskus+TE-tstot)	4.889.995,80 €
Kokonaistyövoimakustannukset, euroa/vuosi (ELY-keskus+TE-tstot)	25.696.621,20 €
Tehdyn työajan palkkojen %-osuus palkkasummasta (ELY-keskus+TE-tstot)	76,57%
Välillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista (ELY-keskus+TE-tstot)	60,80 %

5.1.6 ELY-keskuksen (pl. te-toimistot) henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen

5.1.6.1 ELY-keskuksen henkilöstön VMBaron indeksit

Henkilöstökyselyn avulla pyritään kehittämään omaa työyhteisöämme. Kyselyn tulokset käsitellään koko ELYssä ryhmätasolla, joissa sovitaan oman toiminnan kehittämiskohteet sekä esitetään lisäksi koko Lapin ELYä koskevia kehittämistoimenpiteitä annetun aikataulun puitteissa. Lapin ELYssä VMBaron vastausprosentti oli 52,2, joka on aika pieni kertokseen todellista tilaa työyhteisön tilasta.

Kokonaistyytyväisyysindeksi 3,21 on hiukan parempi kuin ELYissä keskimäärin (3,17). Kehittämiskohteiksi Lapin ELY-keskuksen tulosten perusteella nousevat ennakoidusti alle kolmen jääneet; töiden yleinen organisointi, johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä, palkkaus, tiedon kulku sekä arvojen toteutuminen.

Mittari	TOT 2010
VMBaron Indeksit	
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,21
Johtajuusindeksi	3,22
Osaamisen johtamisindeksi	3,36
Työhyvinvointi-indeksi	3,54

5.1.1.1 ELY-keskuksen lähtövaihtuvuus

Kohtuullisen suuri lähtövaihtuvuusluku kertoo pääasiassa määräaikaisen henkilöstön palvelussuhteissa tapahtuneista muutoksista. Suuri lähtövaihtuvuus johtuu Y-vastuualueen palkkatuella työllistettyjen suuresta määrästä (241 henkilöä) ja lyhyistä työsuhteista. Toimintamenoista palkattujen osalta vaihtuvuus on erittäin pientä. Vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 8 henkilöä ja 1 henkilö työkyvyttömyyseläkkeelle.

Mittari	TOT 2010
Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (ELY-keskus)	
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus (ELY-keskus)	68,86%
Tulovaihtuvuus, %-osuus (ELY-keskus)	tietoa ei saatavilla
Eläkkeelle siirtyneiden (kaikki eläkelajit) %-osuus (ELY-keskus)	2,58%
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus (ELY-keskus)	0,29%

5.1.1.2 ELY-keskuksen sairauspoissaolot

Lapin ELY-keskuksen sairauspoissaolot 6,17 pv/htv jää hieman alle ELYjen keskiarvon, joka on 6,66 pv/htv. Sairauspoissaolotapauksista valtaosa, yli 75 %, on 1-3 päivän sairauspoissaoloja. Yli 60 päivän sairauspoissaolotapauksia on reilut 1 %, joista osa voi johtaa myös työkyvyttömyyseläkkeelle.

Henkilöstökoulutuksen toteuma Lapin ELYssä on 0,89 pv/htv ja on jäänyt reilusti alle ELYjen keskiarvon, joka on 1,40 pv/htv. Toteuma kertonee siitä, että henkilöstökoulutuksen linjauksia on toimintamenoäärärahojen niukkuuden vuoksi jouduttu tiukentamaan. Pääasiassa pääkaupunkiseudulla tapahtuneisiin koulutuksiin osallistumisessa on käytetty harkintaa ja aina mahdollisuuksien mukaan osallistuttu niihin videoyhteyksien kautta matkakustannusten säästämiseksi.

Mittari	TOT 2010
Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (ELY-keskus)	
Sairauspoissaolot, pv/htv (ELY-keskus)	6,17
Koulutuspanos, pv/htv (ELY-keskus)	0,89

5.1.6.2 ELY-keskuksen henkilöstöinvestoinnit

Alla olevissa henkilöstöinvestointeja koskevissa tiedoissa ovat koko Lapin ELY-keskuksen tiedot mukaan lukien alueen TE-toimistot.

Mittari	TOT 2009
Henkilöstöinvestoinnit (ELY-keskus+TE-tstot)	
Virkistystoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät investoinnit, euroa/htv (ELY-keskus+TE-tstot)	66,60 €
Liikunnan tukemisen kustannukset, euroa/htv (ELY-keskus+TE-tstot)	sisältyvät ed. lukuun
Koulutuskustannukset euroa/htv (ELY-keskus+TE-tstot)	568,40 €
Työterveyshuollon kustannukset, euroa/htv (ELY-keskus+TE-tstot)	421,30 €

5.2 TE-toimistojen henkilöstö

5.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä ja rakenne

5.2.1.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä ei kuvaa todellista muutosta aikaisemmista vuosista. V.2010 henkilömäärissä näkyy 31.12.2010 virkavapaalla olleet 15 henkilöä. Aikaisempina vuosina ei virkavapaalla olevia ole laskettu mukaan henkilöstön määrään. Henkilötyövuosissa näkyy todellinen muutos miten tuottavuustavoitteet ovat vaikuttaneet teTE-toimistoissa. Toimintamenoilla henkilötyövuodet ovat 154,39 henkilötyövuotta ja työllisyysvaroilla 17,63 henkilötyövuotta.

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
Henkilöstön määrä ja rakenne (tvt)			
Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa (tvt)	187 hlöä	184 hlöä	185 hlöä
Henkilötyövuosien määrä ao. vuonna (tvt)	198,73 htv	186,9 htv	172,02 htv
Henkilöstön lukumäärän %-muutos edellisen vuoden lopusta (tvt)	-8,78%	-1,6%	+0,5%
Henkilötyövuosien määrän %-muutos edellisestä vuodesta (tvt)	-5,95%	-7,38%	-8,0%

5.2.1.2 TE-toimistojen henkilöstön rakenne

Vakinaisten osuus henkilöstöstä on todellisuudessa laskenut viime vuosina. Taulukossa v.2010 vakinaisiin henkilöihin on laskettu mukaan myös virkavapaalla olevat henkilöt. Tuottavuusohjelman johdosta avoimeksi jääneitä virkoja ei ole täytetty vakinaisesti vaan tehtäviin on otettu tehtäväjärjestelyjen johdosta määräaikaaisesti henkilöstöä. Määräaikaisten henkilöiden lukumäärää nostavat sijaisuuksia hoitavat vakinaisen taustaviran omaavat henkilöt. Osa-aikaisten osuus henkilöstöstä on laskenut hieman vuodesta 2009. Osa-aikatyötä tekevästä 11 henkilöä on osa-aikaeläkkeellä.

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
Henkilöstön määrä ja rakenne (tvt)			

Vakinaisten lukumäärä (tvt)	151 hlöä	137 hlöä	133 hlöä
Naisten lukumäärä (tvt)	160 hlöä	157 hlöä	160 hlöä
Miesten lukumäärä (tvt)	27 hlöä	27 hlöä	25 hlöä
Kokoaikaisten lukumäärä (tvt)	165 hlöä	158 hlöä	159 hlöä
Osa-aikaisten lukumäärä (tvt)	22 hlöä	26 hlöä	26 hlöä
Keski-ikä vuoden lopussa, vuotta (tvt)	47,6	47,8	48.4
Tukityöllistettyjen lukumäärä (tvt)	14 hlöä	12 hlöä	20 hlöä
Määräaikaisten (ilman tukityöllistettyjä) lukumäärä (tvt)	22 hlöä	35 hlöä	32 hlöä
Vakinaisten %-osuus henkilöstöstä (tvt)	80,75%	74,46%	71,8%
Määräaikaisten %-osuus henkilöstöstä (tvt)	11,73%	19,02%	28,2%
Tukityöllistettyjen %-osuus henkilöstöstä (tvt)	7,49%	6,52%	10,8%
Naisten %-osuus henkilöstöstä (tvt)	85,56%	85,33%	86,4%
Miesten %-osuus henkilöstöstä (tvt)	14,44%	14,67%	13,6%
Kokoaikaisten %-osuus henkilöstöstä (tvt)	88,24%	85,87%	85,9%
Osa-aikaisten %-osuus henkilöstöstä (tvt)	11,76%	14,13%	14,1%

5.2.1.3 TE-toimistojen ikäjakauma

Henkilöstön keski-ikä on noussut tasaisesti viime vuosina ollen nyt 48,4 vuotta. Yli 50-vuotiaiden osuus henkilöstöstä on peräti 48,5 %

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
Ikäjakauma, henkilöiden lkm (tvt)			
15-19 (tvt)			
20-24 (tvt)			
25-29 (tvt)	8 hlöä	10 hlöä	8 hlöä
30-34 (tvt)	10 hlöä	13 hlöä	8 hlöä
35-39 (tvt)	16 hlöä	26 hlöä	15 hlöä
40-44 (tvt)	32 hlöä	16 hlöä	22 hlöä
45-49 (tvt)	36 hloä	34 hlöä	39 hlöä

50-54 (tvt)	38 hlöä	31 hlöä	34 hlöä
55-59 (tvt)	31 hlöä	34 hlöä	40 hlöä
60-64 (tvt)	16 hlöä	20 hlöä	19 hlöä
65- (tvt)	0 hlöä	0 hlöä	

5.2.1.4 TE-toimistojen koulutusaste/koulutustasoindeksi

Tilastossa näkyy 14 henkilöä, eli 7 % henkilöstöstä niitä, joiden tutkintoa ei ole tiedossa. Henkilöstöhallinto selvittää, onko em. henkilöstöön kuuluvilla tutkinnot jääneet ilmoittamatta ja näiltä osin koulutusastetilastot virheellisiä. Omaehtoista opiskelua tuetaan. Omaehtoinen opiskelu ei kuitenkaan näy muodollista pätevyyttä mittaavassa koulutustasoindeksissä jos opiskelu ei johda tutkinnon suorittamiseen. Alemman korkea-asteen suorittaneita on 41,5% henkilöstöstä.

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
Koulutusaste (tvt)			
perusaste (tvt)	5 hlöä	5 hlöä	1 hlö
keskiaste (tvt)	16 hlöä	13 hlöä	13 hlöä
alin korkea-aste (tvt)	89 hlöä	82 hlöä	87 hlöä
Alempi korkeakouluaste (tvt)	50 hlöä	60 hlöä	58 hlöä
ylempi korkeakouluaste (tvt)	26 hlöä	23 hlöä	25 hlöä
tutkijakoulutusaste (tvt)	1 hlö	1 hlö	1 hlö
koulutusaste ei tiedossa (tvt)			
Henkilöstön määrä ja rakenne (tvt)			
Koulutustasoindeksi vuoden lopussa (tvt)	5,2	5,3	5,20
Koulutustasoindeksi, naiset	5,1	5,2	5,17
Koulutustasoindeksi, miehet	5,4	5,7	5,36

5.2.1.5 TE-toimistojen työajan käyttö ja työvoimakustannukset

Alla olevissa työajan käyttöä ja työvoimakustannuksia koskevissa tiedoissa ovat koko Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen tiedot yhtenä tietona. Tietojen erottaminen ei ollut mahdollista, koska TAHTI-raporttikantaan ei tehty toimintayksikköjaottelua v. 2010 alusta lukien.

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
Työajan käyttö ja työvoimakustannukset (tvt)			
Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta (tvt)	75,9%	78,2%	
Tehdyn työajan palkat, euroa (tvt)	4 347 759,80	4 176 182,10	

Välilliset työvoimakustannukset, euroa (tvt)	2 878 291,20	2 749 662,00	
Kokonaistyövoimakustannukset, euroa/vuosi (tvt)	7 226 051,00	6 925 844,10	
Tehdyn työajan palkkojen %-osuus palkkasummasta (tvt)	74,9 %	75,2 %	
Välillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista (tvt)	66,2 %	65,84 %	

5.2.2 TE-toimistojen henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen

5.2.2.1 TE-toimistojen henkilöstön VMBaron indeksit (1-5)

VMBaron indeksit ovat kohtuullisella tasolla, kun kaikki keskiarvot ovat yli 3:n. Vuonna 2010 TE-toimistoissa toteutettiin laaja palvelumalliuudistus, joka vaikutti osaltaan johtamisindeksin alhaiseen arvoon. Johtamista koskevat osa-alueet ovat aikaisempina vuosina olleet korkeammalla tasolla. Barometrituloksista laadittiin henkilöstökysely ja tuloksia on käsitelty jokaisessa TE-toimistossa. Kehittämistoimenpiteitä on käynnistetty ja niitä raportoidaan kevään aikana.

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
VMBaron Indeksit			
Kokonaistyytyväisyysindeksi			3,12
Johtajuusindeksi	ei ole mitattu	ei ole mitattu	3,04
Osaamisen johtamisindeksi	ei ole mitattu	ei ole mitattu	3,23
Työhyvinvointi-indeksi	ei ole mitattu	ei ole mitattu	3,46

5.2.2.2 TE-toimistojen lähtövaihtuvuus

Lähtövaihtuvuus kertoo lähinnä määräaikaisen henkilöstön palvelussuhteissa tapahtuneista muutoksista, Vakinaisista henkilöistä kuoli vuoden aikana 2 henkilöä ja irtisanoutui 2 henkilöä. Vanhuuseläkkeelle siirtyi 4 henkilöä.

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (tvt)			
Lähtövaihtuvuus, lukumäärän %-osuus (tvt)	3,41	3,21	
Tulovaihtuvuus, lukumäärän %-osuus (tvt)	2,44	4,2	
Eläkkeelle siirtyneiden (kaikki eläkelajit) %-osuus (tvt)	1,95	0,5	2,00 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus (tvt)	0,5	0,0	0,0%

--	--	--	--

5.2.2.3 TE-toimistojen sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot ovat laskeneet vuodesta 2009. Yli 60 päivän sairauspoissaoloja oli 5 tapausta ja yli 180 päivän sairauspoissaolo oli yhdellä henkilöllä. Muutamat pitkällä sairauslomilla olleista työntekijöistä ovat siirtyneet kuntoutustuelle.

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (tvt)			
Sairauspoissaolot, pv/htv (tvt)	10,1	15	12,87
Koulutuspanos, pv/htv (tvt)	2,8	2,3	2,34

5.2.2.4 TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit

Alla olevissa henkilöstöinvestointeja koskevissa tiedoissa ovat koko Lapin ELY-keskuksen tiedot mukaan lukien alueen TE-toimistot

Mittari	TOT 2008	TOT 2009	TOT 2010
Henkilöstöinvestoinnit (tvt)			
Virkistystoimintaan/työyhteisön kehittämisen investoinnit, euroa/htv (tvt)	51,99	78,70	
Liikunnan tukemisen kustannukset, euroa/htv (tvt)	12,81	14,80	
Koulutuskustannukset euroa/htv (tvt)	742,71	678,00	
Työterveyshuollon kustannukset, euroa/htv (tvt)	330,09	626,80	

6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

6.1 Talousarvion toteutuminen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja TE-toimistojen talousarvion määrärahat olivat 129 093 748 euroa, joista käytettiin 115 383 579 euroa. Liitteessä 3 esitetystä Talousarvion toteumalaskelmasta käy ilmi eri hallinnonalojen ELY-keskuksen ja TE-toimistojen käyttöön myöntämä rahoitus. Määrärahojen käytössä ei ole tapahtunut ylityksiä.

Lapin ELY-keskuksen toimintamenomäärärahat olivat 15 956 525 euroa, josta vuonna 2010 käytettiin 15 045 164 euroa ja vuodelle 2011 siirtyi 911 360 euroa. Vuodelle 2011 siirtyvä saldo sisältää 325 800 euroa ELY-keskusten vuoden 2010 jakamattonta toimintameno-määrärahaa, jonka työ- ja elinkeinoministeriö myönsi Lapin ELY-keskuksen käyttöön 30.12.2010. Lapin ELY-keskuksen TE-

toimistojen toimintamenomäärärahat olivat 8 265 870 euroa, josta vuonna 2010 käytettiin 6 931 205 euroa ja vuodelle 2011 siirtyi 1 334 665 euroa.

EU-myöntövaltuuksia käytettiin Lapin ELY-keskuksessa yhteensä 35 781 855 euroa. Liikennevirasto jakaa LVM:n hallinnonalalle valtion budjetissa myönnetyn momentin 31.10.20.1, Tienpito 2 v siirtomäärärahan käyttöoikeudet Ely-keskusten L-vastuualueille. Määräraha saadaan käyttöoikeudella, ja lopullinen kirjaus momentin kuluiksi tapahtuu Liikenneviraston kirjanpidossa.

Vuodelle 2010 myönnettiin Lapin ELY-keskuksen L-vastuualueelle momentin 30.10.20.1 Tienpito käyttöoikeutta 47,1 M€. Vuoden aikana saatiin 0,1 M€ lisärahoitus. Edellisen vuoden saldorahoitusta oli lisäksi käytettävissä 4,2 M€.

Rahoituksesta käytettiin noin 37 % talvihoitoon, liikenneympäristön hoitoon ja sorateiden hoitoon. Ylläpito- ja korvausinvestointeihin käytettiin noin 44 %. Investointeihin käytettiin noin 16 %, suunnitteluun noin 2 % ja liikenteen hallintaan noin 1 %. Vuodelle 2011 siirtyi käyttöoikeutta noin 2,7 M€, mikä on pääosin sidottua vuodelta 2010 vuodelle 2011 jatkuvien töiden käyttöoikeutta.

L-vastuualueella oli käyttöoikeudella käytössä momentin 31.10.76.1 Tiealueiden hankinnat, korvaukset ja lunastukset rahoitusta 0,850 M€, joka on käytetty kokonaisuudessaan vuonna 2010.

Momentin 31.10.50 Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen 3 v siirtomäärärahaa on ollut käytettävissä edellisen vuoden saldo mukaan luettuna yhteensä 2,3 M€. Rahoitus on sidottu hankkeisiin. Valtionavustuspäätöksiä tehtiin yhteensä 36 kpl, joista myönteisiä oli 31 kpl.

Liikennevirastolla on 4,6 M€ valtuus, johon määrään kaivosyhtiöllä on ollut oikeus valtion ja kaivosyhtiön keskinäisen sopimuksen perusteella tehdä sitoumuksia tieyhteyden toteuttamiseksi.

Maatalouden tukien valvontaan kasvukaudella 2010 varatusta summasta siirtyy n. 60 000 euroa käytettäväksi vuonna 2011; siirtomääräraha antaa paremman mahdollisuuden suunnitella valvontapuolen rekrytointeja ja näin välttämättä kesän 2010 kaltaisilta pikarekrytoinneilta.

Valmistelurahoituksesta siirtyi 175 905 euroa vuodelle 2011.

Momentti 51:n määrärahoja jää käyttämättä n. 10 % myönnetystä eli n. 3 milj. €. Kapasiteettihankintoja jäi toteutumatta työllisyystilanteen paranemisesta johtuen. Koulutuksen hakija-aines on haasteellisempaa, jolloin koulutuksen sisällöt ja toteutukset eivät välttämättä vastaa hakijaryhmän tarpeita. TE-toimistoilta tämä edellyttää parempaa koulutuksen ohjaukseen paneutumista sekä kapasiteettihankintojen sisältöjen määrittelyjä.

Vuonna 2010 Lapin ELY-keskuksen Y-vastuualueelle maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan vesivarojen käytön ja hoidon menoihin sekä vesihuollon ja tulvasuojelun tukemiseen osoitettiin yhteensä 2,549 M€. Vastaavasti ympäristöministeriön hallinnonalan luonnonsuojelualueiden hankintaan, ympäristönsuojelun edistämiseen, ympäristötöihin sekä rakennusperinnön hoidon avustuksiin

osoitettiin vuonna 2010 yhteensä 2,067 M€. Määrärahojen käytön toteutuminen on edennyt suunnitellusti ja kohteiden toteuttaminen jatkuu vuonna 2011.

6.2 Tuotto- ja kululaskelma

Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen kulujäämä vuonna 2010 oli 125 922 870 euroa. Koska ELY-keskus aloitti toimintansa 1.1.2010 ei vertailutietoja aikaisempiin vuosiin ole käytettävissä.

Laskelmassa esitetyt muut toiminnan tuotot 9 744 543 euroa koostui merkittävältä osin oman tuotannon hankkeille saaduista yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista, ministeriöiden ELY-keskuksen toimintaan osoittamista yhteistoiminnan tuotoista, teknisen tuen hankkeiden yhteistoiminnan tuotoista sekä kuntien ja elinkeinoelämän maksamista oman toiminnan projektien rahoitusosuuksista.

Tuotto- ja kululaskelman suurin yksittäinen erä oli Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen siirtotaulouden kulut 80 620 355 euroa. Kuluihin sisältyvät mm. työllisyys- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan TE-toimistojen kautta myönnettävät avustukset sekä Lapin ELY-keskuksen myöntämät opetusministeriön hallinnonalan valtionosuudet ja avustukset, ympäristöministeriön luonnonsuojelutarkoitukseen hankittavien alueiden rahoitus sekä liikenne- ja viestintäministeriön valtion apu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen ja joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen. Vastuualueen liikenne- ja viranomaispalvelut-yksikön tuotoiksi arvioitiin vuoden 2010 alussa 135 000 €. Tuottojen toteutuma oli 198 772 €.

Lupatulojen nousu selittyy suureksi osaksi lisääntyneillä taksi- ja tavaraliikennelupien määrillä (kasvua noin 20 % vuoteen 2009 verrattuna). Toisaalta joukkoliikennelain muutoksen seurauksena linjaliikenteen luvista saadut tulot ovat jääneet pois.

Vahingonkorvauskoodin alla olevat tulot koostuvat hylättyjen ajoneuvojen siirroista perittävistä asiakasmaksuista, jotka vuonna 2010 olivat 57 194 €. Maksuista suurin osa on siirtynyt perintään. Vuoden 2010 maksuista on vielä 80 % saamatta.

Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueen maksullisen toiminnan tulot koostuvat pääasiassa poikeuslupalausunnoista, YVA-tuloista sekä vedenhankinnan tilauspalveluihin liittyvistä tuloista. Y-vastuualueen maksullisen toiminnan tulot vuonna 2010 olivat myös ennakoitua noin 180 000 € suuremmat.

Lupamaksuista koostuvien tulojen arviointi on vaikeaa, koska asiakkaiden lupatarpeita ei ole mahdollista ennustaa. Vuosittaiset vaihtelut ovat usein suuria, joten tuottoennusteet määritetään pitkäaikaisen keskiarvojen perusteella.

7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Lapin ELY-keskuksen toimintaa on arvioitu sisäisen valvonnan (CosoERM) riskiarviointiin perustuvana itsearviointina. Arviointi on tehty vastuualueittain, TE-toimistoittain ja niistä johdettuna koko ELY-keskusta koskevana yhteenvedona. Arviointidokumentit on allekirjoitettu ja tallennettu.

Olemme arvioineet elinkeino-, liikenne – ja ympäristökeskuksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Arvioinnin perusteella ELY-keskuksen sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttää niille talousarvion 69 §:ssä säädettyt tavoitteet.

EU:n ohjelmakauden 2007-2013 ohjeistusta on noudatettu ja toimintaa jatketaan hyväksytyjen toimintamallien mukaisesti kiinnittäen erityistä huomiota riskien kartoitukseen ja havainnointiin.

Vuoden 2010 arvioinnin tavoitteena on ollut löytää viraston toiminnan vahvuudet ja kehittämisalueet erityisesti uudistetun ELY-keskusorganisaation näkökulmasta. Keskeisiksi kehittämiskohteiksi nousivat seuraavat asiat:

1. työjärjestysten päivittäminen ja sisäisen valvonnan lisääminen niihin
2. prosessien kuvaaminen
3. riskien hallinta

Yleisarvio vastualueen sisäisen valvonnan tilasta:

E-vastualue

Sisäisen valvonnan tila E-vastualueella on hyvä. Arvio perustuu yksiköiden CosoErm –arviointiin ja siitä tehtyyn yhteenvedoon. TE-toimistot ovat tehneet CosoErm –arvioinnin kukin omasta toiminnastaan. Myös TE-toimistojen sisäisen valvonnan tila voidaan arvioida kohtuullisen hyväksi, joskin kuuden toimiston kesken on toimistojen kokoeroista johtuen jonkin verran vaihtelua.

E-vastualueen myöntämästä rahoituksesta pääosa myönnetään EU-osarahoitteisena. EU-osarahoitteinen toiminta on tarkasti ohjattua ja valvottua (hallinto- ja valvontajärjestelmäkuvaukset ja vuosittaiset tarkastukset valvonnan toimivuudesta; EAKR, ESR, MSR). Kansallisessa rahoituksessa ovat vastaavan tyyppiset mutta kevyemmät menettelyt. Vuosittain laadittavat eri hallinnonalojen toiminnalliset tulossuunnitelmat määrittävät toiminnan linjaukset ja keskeiset toimenpiteet. Nämä vastuutetaan henkilötasolle ja seurantaan ovat omat menettelyt, joista keskeinen on vuosittaiset kehityskeskustelut ja suoriutumisarvioinnit. E-vastualueella on työjärjestys ja jokaisella yksiköllä johtajan vahvistama vastuunjakotaulukko.

TE-toimistoja ohjataan E-vastualueen kanssa solmittavilla tulossopimuksilla ja niihin liittyvillä määrärahoilla. Toimintaa seurataan määritellyillä tilastomittareilla ja vuosittaisilla kehityskeskusteluilla. TE-toimistoilla on ollut vuonna 2010 kullakin omat prosessikuvaukset, jotka on pyritty saamaan mahdollisimman yhtenensiksi. Prosessien toimivuutta on seurattu ja poikkeamiin on puututtu. Lisäksi Tunturi-Lapin toimisto on ollut sisäisen tarkastuksen kohteena eikä merkittäviä puutteita ole havaittu.

L-vastualue

Sisäinen valvonta on L-vastualueella pääosin hyvällä tasolla. COSO-ERM -itsearviointien tulosten mukaan johtamistapa ja valvontakulttuuri on hyvällä tasolla. Osaaminen, tavoitteiden asettaminen,

riskien tunnistaminen ja päivittäisvalvonta ovat pääosin hyvällä tasolla, mutta riskien hallinnassa, raportoinnissa ja tiedonvälityksessä on itsearvioinnin mukaan puutteita.

Y-vastuualue

Kokonaisuutena arvioiden y-vastuualueen sisäisen valvonnan voidaan katsoa olevan COSO-ERM –kyselyn mukaan tyydyttävällä (hyvä -) tasolla. Vahvimpia ovat johtamistapa ja valvontakulttuuri (hyvä), tavoitteiden asettaminen sekä päivittäisvalvonta ja tehtävien eriyttäminen (hyvä).

Yleisarvio vastuualueen riskienhallinnasta:

E-vastuualue

Koko TEM/ELY-uudistuksen myötä riskienhallinta on muuttunut vaativammaksi. Iso virasto on lisännyt johtamisportaita ja erillisiä yksiköitä, jolloin kokonaisuuden hallinta myös vastuualueen näkökulmasta on aikaisempaa vaikeampaa. Ministeriöiden tuki on heikentynyt mm. siksi, että ely-keskukset ovat organisoituneet toisistaan poikkeavalla tavalla. E-vastuualueen riskienhallinta on tyydyttävällä tasolla. Tuottavuusohjelmasta johtuva henkilöstöpolitiikka ja niukat henkilöstöresurssit aiheuttavat osaamisvajetta.

TE-toimistoja ohjataan E-vastuualueen kanssa solmittavilla tulossopimuksilla ja niihin liittyvillä määrärahoilla. Toimintaa seurataan määritellyillä tilastomittareilla ja vuosittaisilla kehityskeskusteluilla. TE-toimistoilla on ollut vuonna 2010 kullakin omat prosessikuvaukset, jotka on pyritty saamaan mahdollisimman yhteneviksi. Prosessien toimivuutta on seurattu ja poikkeamiin on puututtu. Lisäksi Tunturi-Lapin toimisto on ollut sisäisen tarkastuksen kohteena eikä merkittäviä puutteita ole havaittu. Koko TEM/ELY-uudistuksen myötä riskienhallinta on muuttunut vaativammaksi. Iso virasto on lisännyt johtamisportaita ja erillisiä yksiköitä, jolloin kokonaisuuden hallinta myös vastuualueen näkökulmasta on aikaisempaa vaikeampaa. Ministeriöiden tuki on heikentynyt mm. siksi, että ELY-keskukset ovat organisoituneet toisistaan poikkeavalla tavalla.

L-vastuualue

Tienpitoon liittyvien riskien kartoittaminen tehtiin vuonna 2009 yhdessä silloisen Oulun tiepiirin kanssa. Avainriskejä kirjattiin 6 kpl liittyen tienpidon ohjelmointiin, rahoituksen supistumiseen ja epävarmuuteen, urakoiden kilpailuttamiseen, osaamiseen, kustannusten ja rahoituksen hallintaan ja vahingonkorvausmenettelyyn. Kartoituksessa määritettiin toimenpiteet riskien hallitsemiseksi ja nimettiin riskeille vastuuhenkilöt ja toimenpiteille aikataulu. Osa toimenpiteistä ajoittui myös vuodelle 2010. Osa riskikartoituksen toimenpiteistä vaatii jatkuvaa toimintaa.

Vuoden 2010 aikana tehtiin riskikartoitus liittyen Lapin ELY-keskuksen työsuojelun toimintaohjeen tarkistamiseen. Selvityksessä määritettiin toimenpiteet riskien pienentämiseksi, nimettiin vastuuhenkilöt ja sovittiin aikatauluista.

Toimintaan liittyvä riskikartoitus on tarpeen tarkistaa ELY-ympäristöön.

Y-vastuualue

Kokonaisuutena arvioiden voidaan riskien hallinnan vastuualueella olevan tyydyttävällä tasolla. Riskien tunnistaminen ja arviointi on tyydyttävällä tasolla, mutta riskien hallinnan (riskeihin vastaaminen) osalta tilanne koetaan heikoksi. Vastuualueen tavoitteiden saavuttamiseen liittyvien riskien vuosittaiseen analysointiin on panostettu sekä myös henkilöstön painottaminen riskianalyyseissä on huomioitu. Riskien arvioinnissa Vastuualueen toimintaan liittyvät riskit on tunnistettu hyvin.

Riskien arvioinnissa on tunnistettujen riskien toteutumisen todennäköisyys on arvioitu suhteellisen hyvin samoin toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät riskit.

Olellaiset puutteet ja kehittämiskohteet:

E-vastuualue

Rakenerahastotoiminnassa myönnön, toteutuksen ja maksatuksen eriyttäminen on johtanut erilaisien tulkintojen takia ennakoimattomiin tilanteisiin, jossa on syntynyt hallinnon sisällä tukivelvottomia kustannuksia. E-vastuualueelta puuttuu ajantasainen osaamiskartoitus ja osaamisen kehittämissuunnitelma, jossa varaudutaan tulevaisuuden tarpeisiin vähenevillä resursseilla. Osaamisen kehittämissuunnitelma on kehittämiskohde.

TE-toimistoissa puutteena yhteisen ohjekäsikirjaston puuttuminen, taloushallinnon raportointijärjestelmien puuttuminen sekä viiveellä tulevat tuloskatsaukset. Kehittämiskohteena on edelleen yhtenäistää palveluprosesseja ja niiden kuvauksia.

L-vastuualue

Riskikartoituksissa todettujen toimenpiteiden toteuttaminen on vielä joiltakin osin kesken tai aloittamatta. Osaan riskeistä ELYn vaikutusmahdollisuudet ovat rajallisia.

Tietojärjestelmien kehittäminen ELY-ympäristöön on pahoin kesken. Järjestelmien puutteet ja kehittämistyön keskeneräisyys vaikeuttavat toiminnan suunnittelua ja seuranta.

Y-vastuualue

Riskienhallinnan osalta puutteita on erityisesti riskien hallinta (riskeihin vastaaminen) osalla, joka koetaan olevan tällä heikolla tasolla. Kehittämiskohteita ovat suunnitelman laatiminen havaittujen riskien hallitsemiseksi, sovittujen riskienhallintamenettelyjen toimeenpanon aikataulutus ja vastuuttaminen sekä sovittujen riskienhallintamenettelyjen toimeenpanon seuranta.

Korjaustoimet, jotka on toteutettu vuoden 2010 aikana:

E-vastuualue

Vastuualueelle laadittiin vuoden alussa työjärjestys. Vuoden 2010 kaikille yksiköille laadittu samalla muodolla vastuunjakotaulukko, joka teki päätöksentekojärjestelmän entistä läpinäkyvämmäksi koko henkilöstölle. Hyjk:t on päivitetty vuonna 2010. Riskinhallinnan puutteet konkretisoituvat EU-rahoituksen myöntö- ja maksatusprosessin yhteensovittamisessa. Tähän on haettu vuoden aikana ratkaisua, mutta tilanne ei ole olennaisesti parantunut.

TE-toimistot ovat siirtyneet vuonna 2010 asiakassegmenttipohjaiseen palveluprosessiin. Siihen liittyen on muutettu organisaatiomallia, tarkistettu työjärjestyksiä ja henkilöstön tehtäväkuvauksia. Lisäksi eräitä tehtäviä (mm. palkkatukitilitykset) on siirretty hoidettavaksi keskitetyksi.

L-vastuualue

Vastuualueen ratkaisuvallan periaatteet ja eri asioiden esittely / ratkaisuvastuut sekä menojen ja tulojen tarkastamis- ja hyväksymisvastuut on tarkistettu. Esimiesten samoin kuin koko henkilöstön sijaisuudet on tarkistettu. Työryhmien ja tiimien tehtävät ja jäsenyydet on tarkistettu vastuualueen sisällä samoin kuin jäsenyydet ELY-tason tiimeihin.

EU-hankkeisiin liittyvien tehtävien eriyttäminen ja eri toimijoiden roolit on tarkistettu.

Rahoituksen epävarmuuden ja supistumisen sekä kustannusten ja rahoituksen hallintaan liittyvien riskien hallintaan on vaikutettu riskien hallintasuunnitelman keinoin. Kilpailuttamiseen liittyviä riskejä on vähennetty osaamista ja hankintaprosessia kehittämällä ja sopimalla linjatarkistuksista valtakunnallisesti hankintaverkoissa.

Osaamisen kehittämistä on toteutettu vastuualueen omin ja ulkopuolisten toimijoiden avulla. Osaamisen kehittämisen tavoitteista ja toimenpiteistä on sovittu kehityskeskusteluissa.

Vastuualueen toiminnansuunnittelun ja ohjelmoinnin kehittämiseksi koottiin kaikki vastuualueen toimintaan liittyvät ohjeet, ohjelmat ja suunnitelmat yhteen paikkaan ohjelmointi-kansioon, missä nimetyt vastuuhenkilöt pitävät aineistoja ajan tasalla. Yhteen kokoaminen parantaa huomattavasti toiminnan laatua ja tehokkuutta.

Y-vastuualue

Vastuualueella laadittiin asiatarkastaja / hyväksyjä –vastuunjakotaulukko. Määrärahojen seuranta parannettiin ja vastuualueen ja yksiköiden työjärjestyksiä päivitettiin ja sisällytettiin sisäinen valvonta niihin.

Suunnitteilla olevat korjaustoimet vuonna 2011:

E-vastuualueen sisäiseen valvontaan ja riskienhallinnan parantamiseen liittyvät korjaustoimet kytkeytyvät oleellisesti Lapin ELY-keskuksen prosesseihin sekä TEM:n rakenteeseen ja ohjaukseen. Vuonna 2011 aloitettavalla ELY-tasoisella CAF-laaturyöillä on tavoitteena löytää strategiset kehittämiskohteet. E-vastuualueella sisäisen valvonnan toimintatapa uudistetaan. E-vastuualueen johtoryhmä toimii sisäisen valvonnan työryhmänä. Sisäisen valvonnan yhdyshenkilö toimii johtoryhmän asiantuntijana. TE-toimistojen ohjauksen ja johtamisen toimintamalli uudistetaan.

TE-toimistot jatkavat prosessien yhtenäistämistä. Vuoden 2011 aikana käynnistyy TE-toimistoverkkouudistuksen valmistelu, jonka mukaan Lapissa siirrytään yhteen hallinnolliseen TE-toimistoon vuoden 2013 alusta.

L- vastuualue

Vuonna 2011 toteutettavalla ELY-tasoisella CAF-laaturvioinnilla haetaan ja konkretisoidaan tärkeimmät toiminnan kehittämiskohteet.

Onko vastuualueen keskeiset prosessit kuvattu?

E-vastuualue

EU-hallinnon prosessit on kuvattu yksityiskohtaisesti. Suurin osa vastuualueen prosesseista on kuvattu. Kansallisen rahoituksen prosessit on kuvattu ohjaavien tahojen ohjeistuksen mukaan. TE-toimistot ovat pääosin kuvanneet uudet asiakassegmenttipohjaiset ydinprosessinsa. Prosessien kuvauksia jatketaan.

L-vastuualue

Kaikki tienpidon prosessit on kuvattu Tiehallintoaikana ja viety toimintajärjestelmään. Kuvaukset ovat pääosiltaan ajan tasalla ja käyttökelpoisia, mutta vaativat joiltakin osin päivittämistä ELY-ympäristöön.

Y-vastuualue

Vastuualueen keskeisimmät prosessit on kuvattu. Osa vaatii päivitystä.

8 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ**1) Väärinkäytökset**Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys –tavoitteen EAKR ja ESR –ohjelmat

Lapin elinkeino-, liikenne- ympäristökeskus on antanut neljä kertaa vuodessa työ- ja elinkeinoministeriölle komission asetuksen 1681/94/EY (muutettu komission asetuksella 2035/2005) mukaisen sääntöjenvastaisuusilmoituksen alueellinen kilpailukyky ja työllisyys –tavoitteen EAKR ja ESR –ohjelmien osalta. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tietoon ei ole tullut asetuksen mukaisia väärinkäytöksiä.

Ohjelmakausi 2000-2006 tavoite 1 –ohjelma Pohjois-Suomi

Komission asetuksen (EY) N:0 1681/94 (muut 2035/2005) mukaisia sääntöjenvastaisuusilmoituksia on tehty 1 kpl maaseutu ja energia –yksikön tukien osalta, koska takaisinperittävän tuen EU-osuus oli vähintään 10.000 euroa.

2) Oikeudenkäynnit**3) Takaisinperinnät**E-vastuualue*1) Lain 1336/2006 ja valtioneuvoston asetuksen 625/2002 nojalla myönnetyt tuet*

Takaisinperintäpäätöksiä tehty 5 kappaletta. Takaisinperittäväksi määrätyn tuen määrä 69015 euroa (+korot). EAKR –osuus 20544 euroa ja kansallinen osuus 48471 euroa.

Takaisinperittäväksi määrätystä summasta saatu 3500 euroa (+ korot). EAKR 1750 euroa ja kansallinen osuus 1750 euroa.

2) Takaisinperintäpäätökset ennen vuotta 2010 (EAKR,ESR)

Perinnässä 182113 euroa (+korot+ viivästyskorot).

Yksi takaisinperintätapaus on kesken hallintoriita-asiana korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

3) Maaseutu ja energia -yksikkö

Jatkotoimenpiteitä on tehty 13 tapauksessa. Näistä neljässä (4) tapauksessa on tehty päätös, että tuen takaisinperintään ei ryhdytä. Yhdeksässä (9) tapauksessa on tehty takaisinperintäpäätös. Takaisinperinnät ovat aiheutuneet

- ELY-keskuksen suorittamissa valvonnoissa tai hallinnollisissa tarkastuksissa tehtyjen havaintojen jatkotoimenpiteinä
- tuensaajan omasta ilmoituksesta (5 kpl)

Takaisinperityn tuen kokonaismäärä (ilman korkoja ja viivästyskorkoja) on 63.322,04 euroa, josta EU-osuus on 18.460,09 euroa ja kansallinen osuus 44.861,95 euroa. Perittävää saatavista on edelleen 31.725,99 euroa. Osa perinnässä olevasta määrästä koostuu siitä, että takaisinperityn saatavan normaalia takaisinmaksuaikaa on vielä jäljellä ja osa koostuu saatavista, joiden osalta perintää vaikeuttavat tuensaajan maksuvaikkeudet.

Perinnässä on aikaisempien vuosien päätöksiä yhdeksän tapausta, joissa perittävänä olevan tuen määrä on yhteensä 112.682,52 euroa.

9 ALLEKIRJOITUKSET

Toimintakertomus on hyväksytty Rovaniemellä 15.3.2011.

ylivohtajan poissa ollessa
johtaja

Pirkko Saarela

hallintojohtaja

Miikka Halonen

LIITTEET

- LIITE 1 Alueelliseen kilpailukykyyn ja väestön hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät toiminnalliset tulostavoitteet
- LIITE 2 Ilmastonmuutoksen hillintään ja kestäväen kehityksen edistämiseen liittyvät toiminnalliset tulostavoitteet
- LIITE 3 Talousarvion toteumalaskelma
- LIITE 4 Tuotto- ja kululaskelma

Ohjaavien tahojen kanssa sovitut toiminnalliset tulostavoitteet vuodelle 2010

Painopiste A

Alueelliseen kilpailukykyyn ja väestön hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät toiminnalliset tulostavoitteet

	Tavoite	Toteuma
Työ- ja elinkeinoministeriö		
Täyttyneiden työpaikkojen avoinna olon kesto (vrk)	15 vrk	9 vrk
Työhönsoituksesta täyttyneiden työpaikkojen osuus	15 %	12,1 %
3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus	42 %	46,4 %
3 kk palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi jääneiden osuus	54	55,1 %
Työvoimakoulutuksen yhteishankintakoulutuksen osuus hankituista opiskelijatyö-päivistä	10 %	3,2 %
Tuella palkatuista henkilöistä yrityksiin palkattujen osuus	30 %	28,3 %
Liikennevirasto		
Liikenneturvallisuuden parantaminen (1-5)	3,0	4,1
Tieverkon kunnon ylläpitäminen (1-5)	3,0	2,8
Tienkäyttäjien tyytyväisyys (1-5)	3,0	4,5
Tienpidon markkinoiden kehittäminen (1-5)	3,0	4,0
Liikennejärjestelmän toimivuus (1-5)	3,0	4,0
Maaseutuvirasto		
Yritystukihakemusten käsittelyaika (mediaani, vrk)	60 vrk	57 vrk
Hanketukihakemusten käsittelyaika (mediaani, vrk)	90 vrk	78 vrk
Nuorten viljelijöiden aloitustukihakemusten käsittelyaika (mediaani, vrk)	38 vrk	41 vrk
Maatilainvestointihakemusten käsittelyaika (mediaani, vrk)	60 vrk	72 vrk
Yritys- ja hanketukien maksamishakemusten käsittelyaika (mediaani, vrk)	70 vrk	55 vrk
Vesistöön ja ilmaston suojeluun liittyvien toimien edistäminen (erityisym-päristötuet)		
- lietelannan sijoittaminen peltoon, sopimuksia (kpl/ha)	10 kpl 450 ha	15 kpl 744 ha
- luonnonmukainen tuotanto, sopimuksia (kpl)	55 kpl	48 kpl
Tekes		
Yhteistyö ELY –keskuksen eri vastuualueiden ja alueiden muiden yrityskehitys-palveluiden tuottajien kanssa: uusasiakasosuus vähintään 30%	30%	50%
Yhteistyö muiden ELY –keskusten ja Tekesin kanssa, osuus ylimaakunnallisista hankkeista vähintään 35%	35%	27%
Yhteistyö maakuntaliittojen ja alueiden sidosryhmien kanssa: valmistelura-hoituksen aluepainotusten mukaan vähintään 60% hankkeista	60%	95%
Nopean kasvun palveluihin (Tekesin NIY –rahoitus ja Vigo –ohjelma) oh-jattujen yritysten määrä	0	0

Kansainvälistymisvalmiuksien parantaminen:		
- valmennusten määrä	4	4
- infotilaisuuksien määrä	15	16
- asiakastapaamisten määrä	200	212
Tuoteväylätyimissä käsiteltyjen liikeideoiden määrä sekä näistä		
- Keksintösäätiölle esiteltävien hankkeiden määrä	0	0
- Tekesiin esiteltävien hankkeiden määrä	0	0

TE-toimistokohtaisten tulostavoitteiden toteutuminen vuosina 2008 - 2010

TE-toimisto	Strategiset tulostavoitteet							
	Virta yli 3 kk:n työttömyyteen enintään, %				Vaikeasti työllistyvien määrä enintään henkilöä			
	To-teuma	To-teuma	To-teuma	Tavoite 2010	To-teuma	To-teuma	To-teuma	Tavoite 2010
Itä-Lappi	22,9 %	26,8 %	26,9 %	33 %	733	728	851	800
Meri-Lappi	16,6 %	20,3 %	17,9 %	30 %	1 528	1 515	1 746	1 640
Pohjois-Rovaniemi	19,3 %	23,8 %	21,7 %	32 %	423	462	476	470
Tornionlaak	24,3 %	31,9 %	28,0 %	34 %	1 812	1 888	2 048	1 945
Tunturi-	26,7 %	28,6 %	23,5 %	33 %	293	285	260	275
LAPPI	23,8 %	27,5 %	30,9 %	33 %	330	320	354	370
LAPPI	20,9 %	25,4 %	23,2 %	33 %	5 148	5 198	5 738	5 500

TE-toimisto	Toiminnalliset tulostavoitteet							
	3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden				3 kk palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi jääneiden osuus enintään %			
	Toteuma 2008	Toteuma 2009	Toteuma 2010	Tavoite 2010	Toteuma 2008	Toteuma 2009	Toteuma 2010	Tavoite 2010
Itä-Lappi	28,8 %	39,2 %	47,5 %	41 %	60,2 %	59,5 %	65,1 %	58 %
Meri-Lappi	41,5 %	51,8 %	48,7 %	44 %	55,7 %	56,9 %	58,7 %	54 %
Pohjois-Rovaniemi	33,9 %	42,7 %	53,8 %	41 %	46,4 %	48,2 %	48,9 %	50 %
Tornionlaak-	41,6 %	52,5 %	47,9 %	44 %	55,0 %	58,0 %	50,0 %	54 %
Tunturi-	30,8 %	40,2 %	38,2 %	34 %	56,7 %	48,3 %	51,3 %	50 %
LAPPI	13,3 %	39,8 %	36,1 %	36 %	47,9 %	48,7 %	49,3 %	48 %
LAPPI	35,4 %	45,8 %	46,4 %	42 %	54,6 %	55,4 %	55,1 %	54 %
TE-toimisto	Työhönoituksesta täyttyneiden työpaikkojen osuus vähintään, %				Täyttyneiden työpaikkojen avoinnaolon kesto enintään vrk			
	Toteuma 2008	Toteuma 2009	Toteuma 2010	Tavoite 2010	Toteuma 2008	Toteuma 2009	Toteuma 2010	Tavoite 2010
	Itä-Lappi	26,5 %	21,4 %	23,6 %	20 %	15 vrk	9 vrk	11 vrk
Meri-Lappi	15,1 %	13,9 %	14,7 %	15 %	25 vrk	8 vrk	5 vrk	12 vrk
Pohjois-Rovaniemi	15,7 %	14,4 %	15,1 %	15 %	29 vrk	15 vrk	12 vrk	16 vrk
Tornionlaak-	7,2 %	6,2 %	5,0 %	15 %	30 vrk	11 vrk	6 vrk	12 vrk
Tunturi-	47,4 %	48,9 %	53,6 %	30 %	18 vrk	8 vrk	9 vrk	11 vrk
LAPPI	17,1 %	16,6 %	17,6 %	17 %	35 vrk	29 vrk	15 vrk	25 vrk
LAPPI	14,7 %	12,3 %	12,1 %	15 %	27 vrk	13 vrk	9 vrk	15 vrk
TE-toimisto	Tuella palkatuista henkilöistä yrityksissä vähintään %							
	Toteuma 2008	Toteuma 2009	Toteuma 2010	Tavoite 2010				
	Itä-Lappi	24,3 %	19,5 %	17,5	28 %			
Meri-Lappi	28,8 %	24,7 %	28,4	30 %				
Pohjois-Rovaniemi	33,3 %	36,6 %	35,5	34 %				
Tornionlaak-	21,7 %	23,9 %	29,4	30 %				
Tunturi-	39,2 %	32,4 %	30,1	34 %				

Tunturi-	29,5 %	24,9 %	23,5	30 %
LAPPI	28,2 %	25,4 %	27,0 %	30 %

Painopiste B**Ilmastonmuutoksen hillintään ja kestäväen kehityksen edistämiseen liittyvät toiminnalliset tulostavoitteet**

	Tavoite	Toteuma
YM		
Ympäristönsuojelun valvonnan tarkastuskäynnit, kpl	160	143
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	40	40
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset poikkeamispäätökset, kpl sekä käsittelyaika, käsitelty alle 6 kk:ssa %	220 80%	231 89 %
Luonnonsuojelun METSO-ohjelman toteutus, ha	500	611
Seurantaohjelmien mukaiset näytteet, kpl	1600	1570
YVA-lausunnot yhteensä (arviointiohjelmista ja arviointiselostuksista), kpl	10	6
MMM/vesivarat		
Tulvariskien hallinta ja patoturvallisuus	0	0
Valmistuneet tulvavaarakartat, kpl	0	0
Valmistuneet/päivitetyt tulvantorjunnan toimintasuunnitelmat, kpl	0	0
Valmistuneet tulvasuojelu-/vesistötyöt, kpl		
Vesihuollon edistäminen		
Vesihuoltolaitokset, joiden varmuusluokka parantunut, kpl	1	2
Valmistuneet vesihuoltotyöt, kpl	2	2
Vesistöjen ja valuma-alueiden käytettävyys ja tila		
Valmistuneet säännöstelyn kehittämiselvitykset, kpl	1	0
Valmistuneet vesistön kunnostushankkeet, kpl	1	1

LAPIN ELY-KESKUS										
Talousarvion toteutumalaskelma										
Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilin-päätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2010	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %					
11. Verot ja veronluonteiset tulot		36 732	36 732,45	0,00	100,00					
11.04.01 Arvonlisävero		36 732	36 732,45	0,00	100,00					
12. Sekalaiset tulot		533 101	533 101,11	0,00	100,00					
12.29.99 Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot		4 172	4 172,23	0,00	100,00					
12.30.40 Vesioikeudelliset kalatalousmaksut		123 259	123 259,33	0,00	100,00					
12.32.30 Rahoitusosuus työ- ja elinkeinoministeriön sekä Elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluista		100	100,00	0,00	100,00					
12.32.31 Palkkaturvamaksujen palautukset		238 707	238 706,93	0,00	100,00					
12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot		112 132	112 132,25	0,00	100,00					
12.32.99.05 Palkkaturvapalautusten korot		26 078	26 077,77	0,00	100,00					
12.32.99.06 Muut tulot		86 054	86 054,48	0,00	100,00					
12.39.04 Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset		46 580	46 580,32	0,00	100,00					
12.39.10 Muut sekalaiset tulot		8 150	8 150,05	0,00	100,00					
Tuloarviotilit yhteensä		569 834	569 833,56	0,00	100,00					
Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilin-päätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen	Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle		Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala		63 156	23 525,31	39 630,19	63 155,50	0,00	0,00	62 500,00	22 869,81	39 630,19
24.01.29 Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha).		656	655,50		655,50	0,00				
24.01.29.3 Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)		656	655,50		655,50	0,00				
24.20.66 Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v) (1 htv)		62 500	22 869,81	39 630,19	62 500,00	-		62 500,00	22 869,81	39 630,19
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala		4 100 000	4 069 260,39	0,00	4 069 260,39	30 739,61	0,00	0,00	0,00	0,00
26.40.30 Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha)		4 100 000	4 069 260,39		4 069 260,39	30 739,61				
26.40.30.2 Laskenn.korv. pakolaisista		1 430 000	1 421 937,88		1 421 937,88	8 062,12				
26.40.30.3 Muut pakolaisista maks kunta-korvaukset		2 670 000	2 647 322,51		2 647 322,51	22 677,49				

15.3.2011

29. Opetusministeriön hallinnonala		4 691 551	4 403 035,73	209 422,00	4 612 457,73	79 093,27	2 194 581,00	5 257 052,00	5 047 630,00	209 422,00
29.10.34	Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	1 955 000	1 745 578,00	209 422,00	1 955 000,00	-	2 194 581,00	4 149 581,00	3 940 159,00	209 422,00
	29.10.34.1 Vuonna 2010 myönnettävät valtionavustukset yleissivistäville oppilaitoksille	605 000	414 000,00	191 000,00	605 000,00	-	2 186 827,00	2 791 827,00	2 600 827,00	191 000,00
	29.10.34.2 Vuosina 2001-2009 myönnetty valtionosuudet yleissivistäville oppilaitoksille	1 350 000	1 331 578,00	18 422,00	1 350 000,00	-	7 754,00	1 357 754,00	1 339 332,00	18 422,00
29.30.31	Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)	400 000	339 300,00		339 300,00	60 700,00				
	29.30.31.21 Valtionavustus työelämän palvelutoiminnan kehittämiseen	400 000	339 300,00		339 300,00	60 700,00				
29.30.52	Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	400 000	400 000,00		400 000,00	-		400 000,00	400 000,00	0,00
	29.30.52.1 V.2010 myönnettävät valtionavustukset	400 000	400 000,00		400 000,00	-		400 000,00	400 000,00	0,00
29.80.34	Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	127 471	127 471,00		127 471,00	-		127 471,00	127 471,00	0,00
	29.80.34.1 Vuosien 2002-2009 rahoituspäätösten edellyttämät valtionosuudet	127 471	127 471,00		127 471,00	-		127 471,00	127 471,00	0,00
29.80.52	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen edistämiseen (arviomääräraha) (49 htv).	307 080	290 219,24		290 219,24	16 860,76				
	29.80.52.21 Kirjastotoimen valtionavustuksiin ja kehittämistoimiin (EK) (enintään) Jakamaton	115 000	114 792,24		114 792,24	207,76				
	29.80.52.29 Opetusministeriön käytettäväksi	192 080	175 427,00		175 427,00	16 653,00				
29.90.50	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat urheilun ja liikuntakasvatukseen edistämiseen (arviomääräraha) (4 htv)	582 000	581 759,94		581 759,94	240,06				
	29.90.50.02.1 Liikuntapaikkarakentamisen avustaminen	500 000	500 000,00		500 000,00	0,00				
	29.90.50.05 Lasten ja nuorten liikunnan kehittäminen	50 000	50 000,00		50 000,00	0,00				
	29.90.50.11 Liikunnan aluehallinnon toimintaan	32 000	31 759,94		31 759,94	240,06				
29.91.50	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha) (3 htv)	340 000	338 707,55		338 707,55	1 292,45				
	29.91.50.06 Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, verkkomediat	40 000	40 000,00		40 000,00	0,00				
	29.91.50.08 Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta	150 000	150 000,00		150 000,00	0,00				
	29.91.50.13 Alueellinen nuorisotoimi	50 000	48 707,55		48 707,55	1 292,45				
	29.91.50.14 Lasten ja nuorten kehittämisohjelman toimeenpano	100 000	100 000,00		100 000,00	0,00				
29.91.51	Nuorten työpajatoiminta, ehkäisevä huumetyö sekä tunnustuspalkinnot (siirtomääräraha 2 v)	580 000	580 000,00		580 000,00	-		580 000,00	580 000,00	0,00
	29.91.51.1 Nuorten työpajatoiminta	580 000	580 000,00		580 000,00	-		580 000,00	580 000,00	0,00

15.3.2011

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		6 199 785	3 876 140,08	2 323 645,19	6 199 785,27	0,00	5 344 267,86	10 689 100,86	7 423 118,46	3 265 982,40
30.01.29	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonnlisäveromenot(arviomääräraha) .	450 191	450 191,27		450 191,27	0,00				
30.20.43	Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja eituotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v) (22 htv)	33 000	31 075,01	1 924,99	33 000,00	-	2 932,14	35 932,14	34 007,15	1 924,99
	30.20.43.5. Luonnon monimuotoisuutta ja kosteikkoja koskevien yleissuunnitelmien laatiminen (EK) (enintään)	17 000	15 075,01	1 924,99	17 000,00	-	1 253,70	18 253,70	16 328,71	1 924,99
	30.20.43.6. Yhteisön vesipolitiikan puitte-direktiivin toimeenpano (EK) (enintään)	16 000	16 000,00		16 000,00	-	1 678,44	17 678,44	17 678,44	0,00
30.40.20	Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 2 v) (3 htv)					-	97 709,44	97 709,44	97 709,44	0,00
30.40.43	Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 855 000	1 855 000,00		1 855 000,00	-		1 855 000,00	1 855 000,00	0,00
30.40.51	Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v) (5 htv)	252 833	244 236,54	8 596,46	252 833,00	-	18 900,96	271 733,96	263 137,50	8 596,46
	30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	252 833	244 236,54	8 596,46	252 833,00	-	18 900,96	271 733,96	263 137,50	8 596,46
30.40.52	Tenjojen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha)	404 761	404 761,00		404 761,00	0,00				
30.40.62	Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v) (40 htv).	560 000	7 769,03	552 230,97	560 000,00	-	643 248,84	1 203 248,84	426 662,54	776 586,30
	30.40.62.1 EKTR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	240 000		240 000,00	240 000,00	-	239 250,98	479 250,98	163 364,52	315 886,46
	30.40.62.1.1. Elinkeinokalatalouden toimintaohjelma	240 000		240 000,00	240 000,00	-	239 250,98	479 250,98	163 364,52	315 886,46
	30.40.62.2 EKTR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (Varattu)	320 000	7 769,03	312 230,97	320 000,00	-	344 588,50	664 588,50	216 553,02	448 035,48
	30.40.62.2.1. Elinkeinokalatalouden toimintaohjelma	320 000	7 769,03	312 230,97	320 000,00	-	344 588,50	664 588,50	216 553,02	448 035,48
	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet					-	59 409,36	59 409,36	46 745,00	12 664,36
30.40.77	Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v) (15 htv)	95 000	58 342,97	36 657,03	95 000,00	-	11 171,07	106 171,07	65 929,41	40 241,66
30.50.20	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3v) (154 htv)	1 135 000	542 412,87	592 587,13	1 135 000,00	-	2 101 413,91	3 236 413,91	2 602 974,60	633 439,31
30.50.31	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v) (27 htv)	1 414 000	282 351,39	1 131 648,61	1 414 000,00	-	2 383 066,82	3 797 066,82	1 991 873,14	1 805 193,68
30.50.77	Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha 3 v).					-	85 824,68	85 824,68	85 824,68	0,00
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		4 552 798	2 663 794,79	1 889 003,21	4 552 798,00	0,00	1 781 393,63	6 334 191,63	4 107 969,42	2 226 222,21
31.10.01	Tiehallinnon toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)					-	212 200,00	212 200,00	212 200,00	0,00
31.10.50	Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	1 268 798		1 268 798,00	1 268 798,00	-	1 014 080,00	2 282 878,00	676 861,00	1 606 017,00
31.25.50	Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)					-	43 474,00	43 474,00	43 474,00	0,00
31.30.63	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 284 000	2 663 794,79	620 205,21	3 284 000,00	-	434 791,73	3 718 791,73	3 098 586,52	620 205,21

15.3.2011

	31.30.63.2. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot, hintavelvoitteet ja kehittäminen	3 284 000	2 663 794,79	620 205,21	3 284 000,00	-	336 852,86	3 620 852,86	3 000 647,65	620 205,21
	31.30.63.3. Valtakunnalliset kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimushankkeet					-	54 000,00	54 000,00	54 000,00	0,00
	31.30.63.4 Kaupunki- ja seutulippuallennusten valtionavustus					-	20 973,35	20 973,35	20 973,35	0,00
	31.30.63.7 Matkojen yhdistely					-	22 965,52	22 965,52	22 965,52	0,00
31.60.63	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)					-	76 847,90	76 847,90	76 847,90	0,00
	31.60.63.3 Kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimushankkeet					-	76 847,90	76 847,90	76 847,90	0,00
	32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	100 393 399	94 298 688,89	2 606 099,06	96 904 787,95	3 488 611,43	1 459 754,97	26 959 877,97	24 233 987,87	2 725 841,06
32.01.02	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	15 999 025	15 057 279,45	941 745,55	15 999 025,00	-		15 999 025,00	15 057 279,45	941 745,55
	32.01.02.1. Toimintamenot	15 956 525	15 045 164,01	911 360,99	15 956 525,00	-		15 956 525,00	15 045 164,01	911 360,99
	32.01.02.2. PK-yritysten kehittämismenot (EK) (enintään)	12 500	370,57	12 129,43	12 500,00	-		12 500,00	370,57	12 129,43
	32.01.02.5. Tekesin erillismääräraha	30 000	11 744,87	18 255,13	30 000,00	-		30 000,00	11 744,87	18 255,13
32.01.29	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvontisäveromenot (arviomääräraha)	2 116 868	2 116 868,37		2 116 868,37	0,00				
32.20.45	Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomääräraha 3 v)	338 000	28 192,00	309 808,00	338 000,00	-	252 494,00	590 494,00	160 944,00	429 550,00
32.30.01	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v).	8 303 870	6 949 324,49	1 354 545,51	8 303 870,00	-	1 207 260,97	9 511 130,97	8 156 536,42	1 354 545,51
	32.30.01.1 Toimintamenot	8 265 870	6 931 205,12	1 334 664,88	8 265 870,00	-	1 030 618,71	9 296 488,71	7 961 823,83	1 334 664,88
	32.30.01.2. Kokeilu- ja kehittämishankkeet sekä lähialueyhteistyö	38 000	18 119,37	19 880,63	38 000,00	-	25 000,00	63 000,00	43 070,33	19 880,63
	32.30.01.4 Työvoiman palvelukeskukset					-	104 765,01	104 765,01	104 765,01	0,00
	32.30.01.5 Kokeilu- ja kehittämishankkeet sekä lähialueyhteistyö					-	12 716,88	12 716,88	12 716,88	0,00
	32.30.01.6 Tekesin erillismääräraha					-	34 160,37	34 160,37	34 160,37	0,00
32.30.44	Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	859 228	859 228,00		859 228,00	-		859 228,00	859 228,00	0,00
32.30.45	Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	3 162 545	3 162 545,00		3 162 545,00	0,00				
32.30.50	Palkkaturva (arviomääräraha)	606 180	606 180,25		606 180,25	0,00				
	32.30.50.1 Palkkaturva	603 274	603 274,45		603 274,45	0,00				
	32.30.50.3. Viranomaismaksut, oikeudenkäyntikulut ja konkurssikustannukset (EK) (enintään)	2 906	2 905,80		2 905,80	0,00				
32.30.51	Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha) (1841 htv)	33 013 971	29 525 359,37		29 525 59,37	3 488 611,43				
	32.30.51.1 Työvoimakoulutus	16 952 000	14 544 688,57		14 544 88,57	2 407 311,43				
	32.30.51.1.1 Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinta	12 012 000	10 347 735,54		10 347 735,54	1 664 264,46				
	32.30.51.1.2 Valmentavan työvoimakoulutuksen hankinta	3 200 000	2 556 607,80		2 556 607,80	643 392,20				
	32.30.51.1.3 Opiskelijavalinta sekä kehittämis-, tiedotus- ja ilmoitustoiminta	65 000	38 155,32		38 155,32	26 844,68				
	32.30.51.1.4 Etuudet ennen työvoimakoulutuksen alkua	75 000	70 824,36		70 824,36	4 175,64				
	32.30.51.1.5 Pohjoiskalotin koulutussää-	1 600 000	1 531		1 531 365,55	68 634,45				

15.3.2011

	tiöstä hankittava koulutus		365,55							
	32.30.51.2 Työllistäminen valtionhallintoon	3 096 971	3 096 970,80		3 096 970,80	0,00				
	32.30.51.2.1 Palkkaukset	2 780 964	2 780 964,10		2 780 964,10	0,00				
	32.30.51.2.2 Muut menot	316 007	316 006,70		316 006,70	0,00				
	32.30.51.3 Työllistäminen kunnille ja kuntayhtymille	3 023 000	2 924 127,87		2 924 127,87	98 872,13				
	32.30.51.3.1 Palkkatuki kunnille ja kuntayhtymille	3 023 000	2 924 127,87		2 924 127,87	98 872,13				
	32.30.51.4 Työllistäminen yksityiselle sektorille	6 811 000	6 220 459,06		6 220 459,06	590 540,94				
	32.30.51.4.01 Palkkatuki yksityiselle sektorille	4 179 000	3 848 941,51		3 848 941,51	330 058,49				
	32.30.51.4.02 Työllisyyspoliittinen avustus	1 150 000	1 004 230,44		1 004 230,44	145 769,56				
	32.30.51.4.04 Starttiselvitykset	160 000	140 712,84		140 712,84	19 287,16				
	32.30.51.4.05 Starttiraha	1 271 000	1 176 689,87		1 176 689,87	94 310,13				
	32.30.51.4.06 Työelämävalmennus	47 000	46 298,87		46 298,87	701,13				
	32.30.51.4.07 Osa-aikalisä	4 000	3 585,53		3 585,53	414,47				
	32.30.51.5 Julkisen työvoimapalvelun erityistoimet	3 131 000	2 739 113,07		2 739 113,07	391 886,93				
	32.30.51.5.01 Työhönsijoittamisen ja ammatinvalinnanohjauksen erityismenot.	560 000	466 332,68		466 332,68	93 667,32				
	32.30.51.5.02 Ryhmä- ja muiden palveluiden hankinta	1 896 000	1 623 955,03		1 623 955,03	272 044,97				
	32.30.51.5.03 Pitkäaikaistyöttömien eläke-edellytysten selvittäminen	75 000	61 462,67		61 462,67	13 537,33				
	32.30.51.5.04 Liikkuvuusavustus	570 000	565 868,68		565 868,68	4 131,32				
	32.30.51.5.05 Muuttoavustus	30 000	21 494,01		21 494,01	8 505,99				
32.30.64	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	6 759 234	6 759 234,00		6 759 234,00	0,00				
	32.30.64.1 Investointiavustus	2 907 626	2 907 626,00		2 907 626,00	0,00				
	32.30.64.2 Työllisyysohjelma	3 851 608	3 851 608,00		3 851 608,00	0,00				
32.50.64	EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007-2013 (arviomääräraha) (544 htv)	28 487 489	28 487 488,96		28 487 488,96	0,00				
	32.50.64.1 EAKR-2007-2013	17 842 359	17 842 359,21		17 842 359,21	0,00				
	32.50.64.1.1 EAKR pl. Kainuu	17 745 307	17 745 307,21		17 745 307,21	0,00				
	32.50.64.1.3 Tavoite 3 ENPI CBC	97 052	97 052,00		97 052,00	0,00				
	32.50.64.2 ESR-2007-2013 pl.Kainuu	10 616 154	10 616 153,70		10 616 153,70	0,00				
	32.50.64.7 ESR 2000-2006	28 976	28 976,05		28 976,05	0,00				
32.60.40	Energiatuki (arviomääräraha)	746 989	746 989,00		746 989,00	0,00				
	33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	6 864 000	4 857 389,54	0,00	4 857 389,54	2 006 610,46	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.31	Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)	945 000	507 018,43		507 018,43	437 981,57				

15.3.2011

33.20.52	Työmarkkinatuki (nettob) (arviomääräraha).	5 919 000	4 350 371,11		4 350 371,11	1 568 628,89				
	33.20.52.2 Palkkatuen perustuki	5 716 000	4 187 143,87		4 187 143,87	1 528 856,13				
	33.20.52.3 Starttirahan perustuki	203 000	163 227,24		163 227,24	39 772,76				
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		2 229 059	1 191 744,26	1 037 315,08	2 229 059,34	0,00	1 882 918,89	3 982 755,55	2 473 028,43	1 482 206,14
35.01.01	Ympäristöministeriön toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	32 100	9 100,00	23 000,00	32 100,00	-		32 100,00	9 100,00	23 000,00
	35.01.01.09 Aluehallinnon kehittämissankkeet	32 100	9 100,00	23 000,00	32 100,00	-		32 100,00	9 100,00	23 000,00
35.01.02	Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)					-	126 866,17	126 866,17	126 866,17	0,00
35.01.29	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonnisäveromenot (arviomääräraha)	129 223	129 222,68		129 222,68	0,00				
35.01.65	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3 v)					-	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00
35.10.21	Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	54 000	27 412,54	26 587,46	54 000,00	-	12 572,03	66 572,03	38 383,35	28 188,68
35.10.61	Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v).	50 000	40 000,00	10 000,00	50 000,00	-	110 000,00	160 000,00	150 000,00	10 000,00
	35.10.61.1 Avustukset vesiensuojelua edistäviin investointeihin	50 000	40 000,00	10 000,00	50 000,00	-	110 000,00	160 000,00	150 000,00	10 000,00
35.10.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)	1 396 737	843 137,05	553 599,61	1 396 736,66	-	745 931,32	2 142 667,98	1 291 762,67	850 905,31
	35.10.63.1 Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot	1 396 737	843 137,05	553 599,61	1 396 736,66	-	745 931,32	2 142 667,98	1 291 762,67	850 905,31
35.10.64	EU:n ympäristörahasen osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3 v) (50 htv)					-	71 632,60	71 632,60	44 111,62	0,00
35.10.77	Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)	430 000	110 411,99	319 588,01	430 000,00	-	661 910,77	1 091 910,77	688 455,62	403 455,15
35.20.64	Avustukset rakennuserinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	137 000	32 460,00	104 540,00	137 000,00	-	142 006,00	279 006,00	112 349,00	166 657,00
Määrärahatilit yhteensä		129 093 748	115 383 578,99	8 105 114,73	123 488 693,72	5 605 054,77	12 662 916,35	53 285 478,01	43 308 603,99	9 949 304,00

15.3.2011

Lapin ELY-keskuksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella													
Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2010 valtuudet						Talousarvio-menot 2010	Määräraha-tarve 2011	Määräraha-tarve 2012	Määräraha-tarve 2013	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2011 TA:ssa						
29.10.34 Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin	9 876	3 500	0	3 500	3 500	0	0	3 940	442	859	1 071	3 693	6 065
Aikaisempien vuosien valtuudet	9 876							3 526	251	445	503	1 315	2 514
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		3 500		3 500	3 500	0		414	191	414	568	2 378	3 551
29.30.52 Valtionosuus vapaan sivistystyön perustamiskustannuksiin	0	480	0	480	480	0	0	400	80	0	0	0	80
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		480		480	480	0		400	80				80
29.80.34 Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin	863	0	0	0	0	0	0	127	119	125	128	239	611
Aikaisempien vuosien valtuudet	863							127	119	125	128	239	611
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0
32.30.45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen	8 567	749	811	1 560	937	623	623	3 163	2 336	1 150	253	43	3 782
Aikaisempien vuosien valtuudet	8 567							3 086	1 992	849	81		2 922
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		749	811	1 560	937	623	623	77	344	301	172	43	860
32.30.51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet	16 464	6 315	0	6 315	6 312	3	0	5 585	7 702	1 406	211	0	9 319
Aikaisempien vuosien valtuudet	16 464							5 585	2 269	563	175		3 007
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		6 315		6 315	6 312	3			5 433	843	36		6 312
32.30.64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin	19 556	788	439	1 227	1 112	115	115	6 759	4 413	1 451	60	0	5 924
Aikaisempien vuosien valtuudet	19 556							6 759	3 835	977			4 812
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		788	439	1 227	1 112	115	115		578	474	60		1 112
32.50.63 Kainuun kehittämisraha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0

15.3.2011

32.50.64 EU:n rakennerahasto- jen rahoitusosuus EU:n raken- nerahasto-ohjelmiin ohjelma- kaudella 2007-2013	80 109	56 018	0	56 018	35 782	20 236	21 025	27 981	45 766	16 400	2 914	0	65 080
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	80 109							23 424	31 623	2 350			33 973
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	4 616							1 109					0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		56 018		56 018	35 782	20 236	21 025	4 557	14 143	14 050	2 914		31 107
32.60.40. Energiatuki	1 814	2 238	0	2 238	2 238	0	0	747	937	739	391	143	2 210
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 814							478	168	66	7		241
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		2 238		2 238	2 238	0		269	769	673	384	143	1 969
35.10.63 Luonnonsuojelualuei- den hankinta- ja korvausmenot	0	500	0	500	0	500	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		500		500		500							0
35.10.77 Ympäristötöyt	0	200	0	200	200	0	0	0	200	0	0	0	200
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		200		200	200	0			200				200
Yhteensä	137 249	70 788	1 250	72 038	50 561	21 477	21 763	48 702	61 995	22 130	5 028	4 118	93 271
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	137 249							42 985	40 257	5 375	894	1 554	48 080
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	4 616							1 109	0	0	0	0	0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet		70 788	1 250	72 038	50 561	21 477	21 763	5 717	21 738	16 755	4 134	2 564	45 191
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan EAKR-valtuudet mom. 32.50.64 sisältävät TEKESin valtuudet ja valtuuksien käytön.													
Valtuuksien käytöstä aiheutuneet menot eivät sisälly vuoden 2010 talousarviomoihin, koska menot on maksanut TEKES, eikä ne ole näinollen ELY-keskusten kirjanpidossa.													
¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.													
²⁾ Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".													
³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.													
⁴⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.													

LIITE 4 TUOTTO- JA KULULASKELMA

1.1. – 31.12.2010

TUOTTO- JA KULULASKELMA			
		1.1.2010 - 31.12.2010	
TOIMINNAN TUOTOT			
	Maksullisen toiminnan tuotot	569 912,59	
	Vuokrat ja käyttökorvaukset	18 600,65	
	Muut toiminnan tuotot	<u>9 744 542,72</u>	10 333 055,96
TOIMINNAN KULUT			
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 087 172,79	
	Henkilöstökulut	25 600 979,69	
	Vuokrat	2 415 857,19	
	Palvelujen ostot	11 603 675,94	
	Muut kulut	1 709 327,27	
	Valmistus omaan käyttöön	-46 150,58	
	Poistot	343 413,68	
	Sisäiset kulut	<u>9 234 945,25</u>	<u>-51 949 221,23</u>
JÄÄMÄ I			-41 616 165,27
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
	Rahoitustuotot	29 896,36	
	Rahoituskulut	<u>-1 707,31</u>	28 189,05
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT			
	Satunnaiset tuotot	2 800,00	
	Satunnaiset kulut	<u>-5 561,29</u>	-2 761,29
JÄÄMÄ II			-41 590 737,51
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT			
Tuotot			
	Siirtotalouden tuotot kunnilta		
	Siirtotalouden tuotot elinkeinoeläimältä		
	Siirtotalouden tuotot kotitalouksilta		
Kulut			
	Siirtotalouden kulut kunnille	19 312 895,15	
	Siirtotalouden kulut kuntayhtymille	3 118 134,21	
	Siirtotalouden kulut elinkeinoeläimelle	25 151 357,04	
	Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	13 665 016,25	
	Siirtotalouden kulut kotitalouksille	19 639 561,74	
	Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	0,00	
	Muut siirtotalouden kulut	19 515,79	
	Siirtotalouden kulujen palautukset	<u>-286 124,95</u>	<u>-80 620 355,23</u>
JÄÄMÄ III			-122 211 092,74

TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA			
	Verot ja veronluonteiset maksut	123 259,33	
	Perityt arvonlisäverot	722 228,22	
	Suoritetut arvonlisäverot	<u>-4 557 264,51</u>	<u>-3 711 776,96</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ			<u>-125 922 869,70</u>

